

ΦΟΡΟΥΜ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

10°

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ
FORUM
ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ**
ΙΑΤΡΙΚΗΣ

«Η διασύνδεση της Δημόσιας Υγείας
με την ολοκληρωμένη
φροντίδα υγείας»

01-03
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
2024

ΤΟΜΟΣ
ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

Mediterranean Palace
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

www.10publichealthforum.gr

10°

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
FORUM ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ **04-41**

ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ **44-119**

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ **120-125**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ

ΕΑ 01: ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΗ ΜΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΥΠΑΘΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Ματίνα Κούβαρη¹, Δημήτριος Διαμάντης¹, Ευαγγελία Ζιώγα¹, Αλεξάνδρα Φωσκόλου¹, Κωνσταντίνος Κατσάς¹, Αφροδίτη Βελουδάκη¹, Αθηνά Λινού¹

1. Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Προληπτικής, Περιβαλλοντικής και Εργασιακής Ιατρικής Πρόληψις, Αθήνα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Δεδομένων των αλληπάλληλων κρίσεων σε παγκόσμιο επίπεδο, η οικονομική προσβασιμότητα σε υγιεινά διατροφικά πρότυπα με κυριότερη συνιστώσα τα λιγότερο επεξεργασμένα τρόφιμα αποτελεί μεγάλη πρόκληση δημόσιας υγείας.

ΣΚΟΠΟΣ: Να εκτιμηθεί η κατανάλωση εξαιρετικά επεξεργασμένων τροφίμων σε δείγμα παιδιών που ζουν σε κοινωνικοοικονομικά ευπαθείς περιοχές στην Ελλάδα καθώς και η σχέση αυτών με την σχετιζόμενη με την υγεία ποιότητα ζωής.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Αξιοποιήθηκαν δεδομένα από $n=2.025$ μαθητές (Μέση Ηλικία= $7,7 \pm 2,4$ έτη) σχολείων που συμμετείχαν στο Πρόγραμμα Σίτισης και Προώθησης Υγιεινής Διατροφής, ΔΙΑΤΡΟΦΗ το σχολικό έτος 2021-2022. Η σχετιζόμενη με την υγεία ποιότητα ζωής, οι διατροφικές συνήθειες των μαθητών και η επισιτιστική ασφάλεια σε επίπεδο νοικοκυριού αξιολογήθηκαν μέσω σταθμισμένων ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν από γονείς/κηδεμόνες. Η κατανάλωση εξαιρετικά επεξεργασμένων τροφίμων ορίστηκε με βάση το σύστημα ταξινόμησης NOVA.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η μέση κατανάλωση εξαιρετικά επεξεργασμένων τροφίμων ήταν $5,1 \pm 1,9$ μερίδες/ημέρα, συμβάλλοντας περίπου στο 35% της ημερήσιας ενεργειακής πρόσληψης των παιδιών. Υψηλότερη συνεισφορά των εξαιρετικά επεξεργασμένων τροφίμων στη ημερήσια ενεργειακή πρόσληψη των παιδιών σχετίστηκε με υψηλότερα επίπεδα επισιτιστικής ανασφάλειας στο νοικοκυριό. Επίσης, 10% αύξηση στην ποσοστιαία συνεισφορά των εξαιρετικά επεξεργασμένων τροφίμων στην ημερήσια ενεργειακή πρόσληψη των παιδιών σχετίστηκε με 23% μεγαλύτερη πιθανότητα χαμηλότερου σκορ στην κλίμακα σχετιζόμενης με την υγεία ποιότητας ζωής (HRQoL) (Σχετικός λόγος= $1,23$ 95% Διάστημα Εμπιστοσύνης (1,11-1,36)). Η υποκατάσταση 10% της ημερήσιας ενεργειακής πρόσληψης που αποδίδεται σε εξαιρετικά επεξεργασμένα τρόφιμα από μη επεξεργασμένα ή ελάχιστα επεξεργασμένα τρόφιμα σχετίστηκε με καλύτερα επίπεδα στον δείκτη HRQoL.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα δεδομένα της παρούσας εργασίας αναδεικνύουν την ανάγκη διατύπωσης διατροφικών πολιτικών που θα ενισχύουν την έκθεση των παιδιών σε υγιεινές επιλογές.

ΕΑ 02: ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ: ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΝΔΕΙΞΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ & ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ (SPICT-GR)

Μαρία Μπούρη¹, Ευανθία Σακελλάρη¹, Δημήτριος Κρεντήρης², Αρετή Λάγιου¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Τμήμα Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

2. Κέντρο Υγείας Σαλαμίνας, 2η Υγειονομική Περιφέρεια Πειραιώς και Αιγαίου, Σαλαμίνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο συστηματικός εντοπισμός ατόμων που αντιμετωπίζουν χρόνιες-εξελικτικές παθήσεις ή/και την ευπάθεια της προχωρημένης ηλικίας, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την κάλυψη των πολύπλευρων αναγκών τους για υποστηρικτική-ανακουφιστική φροντίδα.

ΣΚΟΠΟΣ: Η μετάφραση και διαπολιτισμική προσαρμογή του εργαλείου SPICTM (Supportive and Palliative Care Indicators Tool) στον ελληνικό πληθυσμό.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Ακολουθήθηκαν οι σχετικές οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Για τον πιλοτικό έλεγχο, πραγματοποιήθηκαν δύο ομάδες εστίασης αποτελούμενες από επαγγελματίες υγείας της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (n=23) με στόχο να συζητηθούν οι εκτιμήσεις τους για τη χρήση του εργαλείου στην κλινική τους πρακτική στην κοινότητα. Συμπλήρωσαν επίσης ένα ερωτηματολόγιο αξιολογώντας τη χρησιμότητα του εργαλείου, το εφικτό της εφαρμογής του, τη σαφήνεια των ερωτημάτων και τη συνάφειά τους με την ανακουφιστική φροντίδα. Η θεματική ανάλυση εφαρμόστηκε για την ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων και η περιγραφική στατιστική για τα ποσοτικά δεδομένα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η πλειονότητα αξιολόγησε το εργαλείο ως χρήσιμο (65%), εκτίμησε ως εφικτή την εφαρμογή του στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (91%) και βαθμολόγησε τα ερωτήματά του ως «συναφή» ή «πολύ συναφή» και «σαφή» ή «πολύ σαφή». Οι ομάδες εστίασης ανέδειξαν τη δυναμική του εργαλείου την οποία περιγράφουν οι εξής θεματικές: Καθοδήγηση κλινικής πρακτικής και διευκόλυνση συνεργασίας, Προαγωγή ολοκληρωμένης φροντίδας και ευαισθητοποίησης στην ανακουφιστική φροντίδα, Εργαλείο εφαρμόσιμο και κατάλληλο για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Το εργαλείο SPICT-GRTM αξιολογήθηκε ως πρακτικό και εφαρμόσιμο στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας υγείας στη χώρα μας, καθώς και ως πηγή υποστήριξης των επαγγελματιών υγείας για την ολοκληρωμένη ανίχνευση των αναγκών υποστηρικτικής-ανακουφιστικής φροντίδας χρόνιως πασχόντων, ευαισθητοποίησής τους στην έννοια της ανακουφιστικής φροντίδας και διευκόλυνσης της διεπιστημονικής συνεργασίας.

ΕΑ 03: ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΡΡΟΗΣ ΚΡΟΥΣΜΑΤΩΝ ΨΩΡΑΣ ΣΕ ΦΟΡΕΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗΝ Π.Α.Μ.Θ.

Έλενα Βασιλείου^{1,2,3}, Ειρήνη Τσανίδου^{1,2}, Ευαγγελία Κοσμάδακη², Ευαγγελία Νένα⁴, Θ. Κ. Κωνσταντινίδης³

1. Ιατρός Εργασίας ΠΕ Έβρου

2. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π. Έβρου, Π.Α.Μ.Θ., Αλεξανδρούπολη

3. Εργαστήριο Κοινωνικής Ιατρικής – Κοινωνιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Δ.Π.Θ, Αλεξανδρούπολη

4. Εργαστήριο Κοινωνικής Ιατρικής – Κοινωνιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Δ.Π.Θ, Αλεξανδρούπολη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ψώρα εξακολουθεί να απειλεί τη δημόσια υγεία και παρα το ότι δεν συνιστά άμεση απειλή για τη ζωή των προσβληθέντων συνδέεται με σημαντικές δευτερογενείς επιπλοκές, κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις και εργασιακή/ οικογενειακή ανισορροπία. Χώροι αγωγής και φροντίδας παιδιών, σχολεία και ιδρύματα αποτελούν χώρους υψηλού κινδύνου μετάδοσης της νόσου, απειλώντας την επαγγελματική υγεία και την εύρυθμη λειτουργία των μονάδων.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρουσίαση του χρονικού επιδημιολογικής διερεύνησης και διαχείρισης μεταδοτικού νοσήματος στο σχολικό περιβάλλον με σκοπό την ανάδειξη του ενεργού ρόλου του Ιατρού Εργασίας στον αποτελεσματικό περιορισμό της εξάπλωσης.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η επιδημιολογική διερεύνηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις αρχές της περιγραφικής επιδημιολογίας και η διαχείριση των κρουσμάτων έγινε σύμφωνα με τις επίσημες οδηγίες της Τοπικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας, του Ε.Ο.Δ.Υ και με την διεπιστημονική συνεργασία του Ιατρού Εργασίας και των θεραπόντων Ιατρών. Από την διάγνωση του πρώτου κρούσματος, τέθηκαν σε εφαρμογή άμεσα προγράμματα εκπαίδευσης και ενημέρωσης του προσωπικού καθώς και των οικογενειών των παιδιών καθώς και μέτρα περιβαλλοντικού και ατομικού ελέγχου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Μεταξύ 18 Μαΐου- 3 Ιουλίου 2024 καταγράφηκαν 3 επιβεβαιωμένα κρούσματα παιδιών ηλικίας 18 μηνών- 3 ετών μετά από τον απαραίτητο ιατρικό έλεγχο. Από την ιχνηλάτηση των επαφών τέθηκαν 108 σε επιτήρηση εκ των οποίων οι 54 έλαβαν προφυλακτική τοπική αγωγή περμεθρίνης. Δεν καταγράφηκε κανένα επιβεβαιωμένο κρούσμα σε εργαζόμενο στο επόμενο διάστημα παρακολούθησης (6 εβδομάδες, 3 μήνες).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η επαγρύπνηση κι η διεπιστημονική συνεργασία των αρμόδιων φορέων συμπεριλαμβανομένου του Ιατρού Εργασίας αποτελεί το κλειδί για την αποτελεσματική διαχείριση των μεταδοτικών νοσημάτων σε χώρους εργασίας και τον περιορισμό στη διασπορά τους στην κοινότητα.

ΕΑ 04: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΨΥΧΟΜΕΤΡΙΚΩΝ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ SCREENING ON DISTRESS IN FERTILITY TREATMENT (SCREENIVF): ΜΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Ασπασία Μαρκοπούλου^{1,2}, Ναταλία Παπαδημητρίου², Ζωή Τσίμτσιου^{1,2}, Δημήτριος Γ. Γουλής³, Άννα-Μπεττίνα Χάιδιτς^{1,2}

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

2. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Α.Π.Θ.

3. Μονάδα Ενδοκρινολογίας Αναπαραγωγής, Α΄ Μαιευτική-Γυναικολογική Κλινική, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η υπογονιμότητα χαρακτηρίζεται από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ως ασθένεια. Η εμπλοκή σε θεραπείες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής συνοδεύεται από ψυχολογικό και οικονομικό κόστος και επηρεάζει την κοινωνική ζωή των ζευγαριών. Τα τελευταία έτη έχει αναπτυχθεί μια σειρά ερωτηματολογίων που αξιολογούν την ποιότητα ζωής των ζευγαριών που υποβάλλονται σε θεραπείες υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας συστηματικής ανασκόπησης ήταν η αξιολόγηση των ψυχομετρικών ιδιοτήτων του ερωτηματολογίου SCREENIVF, που χρησιμοποιείται στην υποβοηθούμενη αναπαραγωγή.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ: Έγινε συστηματική αναζήτηση μελετών στάθμισης του ερωτηματολογίου SCREENIVF στις βάσεις δεδομένων PubMed, Scopus και Epistemonikos.org. έως τον Ιούλιο του 2024. Ο έλεγχος μεθοδολογικής ποιότητας μελετών πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις οδηγίες της COSMIN για τον κίνδυνο μεροληψίας. Η ισχύς της ένδειξης ανά ιδιότητα μέτρησης βαθμολογήθηκε σύμφωνα με το σύστημα GRADE.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Ανευρέθηκαν επτά μελέτες που συμπεριλάμβαναν 3.526 ζευγάρια. Το SCREENIVF κατηγοριοποιήθηκε ως σταδίου Α για «εσωτερική συνέπεια» (Cronbach's $>0,7$), «δομική εγκυρότητα», «διακριτική» και «συγκλίνουσα» εγκυρότητα. Ως προς την αξιοπιστία, κατηγοριοποιήθηκε ως σταδίου Α στα ζευγάρια, ενώ αντενδείκνυται η χρήση του αποκλειστικά σε γυναίκες. Στα ζευγάρια, η αξιοπιστία του κρίθηκε ως επαρκής [ICC (Intra-class Correlation Coefficient) $>0,7$]. Αναφορικά με τη «διαπολιτισμική εγκυρότητα» και την «εγκυρότητα κριτηρίου», κατηγοριοποιήθηκε ως σταδίου Β και προτείνεται για χρήση όταν δεν υπάρχουν ερωτηματολόγια σταδίου Α. Σε καμία από τις μελέτες που εξέτασαν τη διαπολιτισμική εγκυρότητα δεν πραγματοποιήθηκε DIF (Differential Item Analyses).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η διαπολιτισμική εγκυρότητα κρίθηκε ως αμφίβολη στο σύνολο των μελετών, αναδεικνύοντας τη σημασία της υιοθέτησης προτυποποιημένων διαδικασιών για τον έλεγχο των ψυχομετρικών ιδιοτήτων των χρησιμοποιούμενων εργαλείων στο πεδίο της ανθρώπινης αναπαραγωγής.

ΕΑ 05: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ

Αθηνά Μπλουγουρά¹, Κυριακή Κλώνια¹, Γεωργία Μανδηλαρά¹

1. Μονάδα Περιβαλλοντικής Μικροβιολογίας, Εργαστήριο Επιτήρησης Λοιμωδών Νοσημάτων, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο έλεγχος και η παρακολούθηση των κινδύνων που συνδέονται με την ποιότητα των υδάτων κολυμβητικών δεξαμενών είναι ουσιαστικής σημασίας για την προστασία της υγείας των χρηστών.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της μελέτης είναι η αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με την μικροβιολογική ποιότητα των υδάτων κολυμβητικών δεξαμενών με σκοπό την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου μοντέλου εκτίμησης επικινδυνότητας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Το διάστημα, Μάρτιος 2023 - Ιούλιος 2024, πραγματοποιήθηκαν μικροβιολογικές αναλύσεις 680 δειγμάτων νερού από 18 κολυμβητικές δεξαμενές δημοσίας χρήσης (ολικά κολοβακτηριοειδή, *E.coli*, Ολική Μικροβιακή Χλωρίδα, βάσει της Ελληνικής Νομοθεσίας και *Pseudomonas aeruginosa*, Εντερόκοκκοι, βάσει των WHO Guidelines). Πραγματοποιήθηκαν επίσης 490 επιτόπιες επιθεωρήσεις και καταγραφή δεδομένων που αφορούν την ανακυκλοφορία, διύλιση, απολύμανση κλπ, μέσω βαθμονομημένου δελτίου ελέγχου (Inspection Checklist).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στο 19.70% των δειγμάτων απομονώθηκε *Pseudomonas aeruginosa* και στο 13.52% εντερόκοκκος, με υψηλή μέση τιμή και μεγάλη διακύμανση. Στο 63.40% των θετικών δειγμάτων *Pseudomonas aeruginosa* και στο 28.30% των θετικών δειγμάτων εντερόκοκκου δεν διαπιστώθηκαν υπερβάσεις άλλων μικροβιολογικών παραμέτρων βάσει της Ελληνικής Νομοθεσίας. Στο σύνολο των περιπτώσεων καταγράφηκαν προβλήματα κατά την απολύμανση και διύλιση του νερού. Το 21.90% των δειγμάτων υπερέβαιναν το νομοθετικό όριο των 15 cfu/100 ml για τα ολικά κολοβακτηριοειδή, το 9.55 % υπερέβαιναν το όριο των 200 cfu/ml της ολικής ετερότροφης χλωρίδας, με σημαντική διακύμανση στις συγκεντρώσεις τους. Το 2,2% των δειγμάτων υπερέβαιναν το όριο 0/100 ml για την *E.coli*.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Ο εκσυγχρονισμός της ελληνικής νομοθεσίας αναφορικά με την αξιολόγηση κινδύνου συνιστά απαραίτητη συνθήκη για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των λουόμενων και για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αναδυόμενων προκλήσεων της δημόσιας υγείας.

ΕΑ 06: INFODEMOLOGY ΚΑΙ INFOVEILLANCE ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ ΕΛΟΝΟΣΙΑΣ ΤΑ ΕΤΗ 2019-2023

Αντώνιος Παπαδάκης^{1,2}, Απόστολος Καμέκης¹, Γεώργιος Πιτσούλης¹, Αρετή Λάγιου²

1. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας, Περιφέρεια Κρήτης, Ελλάδα

2. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Τμήμα Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα, Ελλάδα

ΣΚΟΠΟΣ: Οι ασθένειες που μεταδίδονται με κουνούπια, αποτελούν σημαντική πρόκληση για τους φορείς Δημόσιας Υγείας, αντιπροσωπεύοντας το 17% όλων των κρουσμάτων μεταδοτικών ασθενειών παγκοσμίως. Σκοπός της μελέτης ήταν η συσχέτιση των επιδημιολογικών δεδομένων της ελονοσίας στην Ελλάδα (ΕΟΔΥ), την Ευρωπαϊκή Ένωση (ECDC) και παγκοσμίως (WHO), τα έτη 2019-2023 με τις δραστηριότητες αναζήτησης στο διαδίκτυο καθώς και της διάχυσης μεθοδευμένης παραπληροφόρησης.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Χρησιμοποιήθηκαν τα εργαλεία Talkwalker, Google Trends, Instagram, Wikipedia και PubMed και όροι αναζήτησης «ελονοσία», «malaria». Αντίστοιχα με το Hamilton 2.0 και Hoaxy μετρήθηκε η επισκεψιμότητα και κοινή χρήση συνδέσμων χαμηλής αξιοπιστίας και παραπληροφόρησης. Πραγματοποιήθηκαν στατιστικές αναλύσεις χρησιμοποιώντας τον συντελεστή συσχέτισης Pearson (r) (ισχυρή $>0,7$, μέτρια $0,3-0,7$ και αδύναμη $<0,3$), με επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $0,05$.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Τα επιβεβαιωμένα κρούσματα ελονοσίας στη χώρα μας σύμφωνα με τον ΕΟΔΥ την περίοδο 2019-2023 ήταν 158, στην ΕΕ/ΕΟΧ 20.429 και 970.000 παγκοσμίως. Παρατηρήθηκε αρνητική συσχέτιση των κρουσμάτων (ΕΟΔΥ) και των αναζητήσεων στη Wikipedia $r=-0,8$ P -value=0,09, θετική συσχέτιση $r=0,26$ P -value=0,7 στις αναζητήσεις (Google trends), θετική συσχέτιση $r=0,96$ P -value=0,007 στις επισκέψεις στο Instagram και κρουσμάτων στο ECDC, αρνητική συσχέτιση $r=-0,39$ P -value=0,60 κρουσμάτων και δημοσιεύσεων στο Pubmed. Το έτος 2023 βρέθηκαν 108 αναφορές μεθοδευμένης παραπληροφόρησης σε ιστοσελίδες προπαγάνδας και 456 αναρτήσεις σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα ευρήματα καταδεικνύουν τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και για την επιτήρηση των ασθενειών. Τα εργαλεία αναζήτησης παραπληροφόρησης, είναι πλέον πολυάριθμα και συνεισφέρουν στη βελτίωση της αξιοπιστίας των πληροφοριών έναντι των infodemics. Σημαντικό εύρημα αποτελεί η θετική συσχέτιση Instagram-κρουσμάτων, επομένως οι φορείς Δημόσιας Υγείας μπορούν να το χρησιμοποιήσουν

Πίνακας 1: Δεδομένα που αντλήθηκαν μέσω επίσημων ιστοσελίδων ΕΟΔΥ-ECDC-WHO και διαδικτυακών ιστότοπων

Έτος	ΕΟΔΥ Κρούσματα	ECDC Κρούσματα	WHO Κρούσματα	Wikipedia Αναγνώσεις Ελλάδα	Google Trends* Αναζητήσεις Ελλάδα	Google Trends* Αναζητήσεις Παγκοσμίως	Instagram Αναγνώσεις Παγκοσμίως	Pubmed Δημοσιεύσεις Παγκοσμίως
2019	40	6.956	233.000	28.339	100	73,13	8.400	484
2020	23	2.480	244.000	61.833	41	22,19	34,100	493
2021	32	4.862	244.000	45.858	23	53,75	41 600	520
2022	31	6.131	249.000	32.718	75	75,44	51.800	438
2023	32	NA	NA	27.695	75	NA	125.000	402

*Οι αριθμοί αναπαριστούν το ενδιαφέρον αναζήτησης σε σχέση με το υψηλότερο σημείο του γραφήματος για τη δεδομένη περιοχή και χρονική περίοδο. Η τιμή 100 αντιστοιχεί στην υψηλότερη δημοτικότητα για τον όρο. Η τιμή 50 σημαίνει ότι ο όρος έχει τη μισή δημοτικότητα.

ΕΑ 07: ΕΠΑΝΕΜΦΑΝΙΣΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΟΚΚΥΤΗ ΣΤΟ Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ

Ζαφείριος Τσινάρης¹, Γεώργιος Μελέτης¹, Αρετή Τυχάλα¹, Παρασκευή Μαντζάνα¹, Θεανώ Γεωργακοπούλου³, Ευαγγελία Γιώση², Ιφιγένεια Δημοπούλου², Ενάτα Λέσι², Γεωργία Γκιούλα², Ευθυμία Πρωτονοταρίου¹, Λεμονιά Σκούρα¹

1. Μικροβιολογικό Εργαστήριο, Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ, Τμήμα Ιατρικής Α.Π.Θ.

2. Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Τμήμα Ιατρικής Α.Π.Θ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Το 2024 καταγράφηκε τόσο στην Ελλάδα όσο και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες αύξηση των περιστατικών κοκκύτη σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Η αύξηση αυτή αποδόθηκε στην μειωμένη εμβολιαστική κάλυψη ορισμένων πληθυσμιακών ομάδων σε συνδυασμό με την περιορισμένη κυκλοφορία της *Bordetella pertussis* κατά την διάρκεια της πανδημίας COVID-19.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρουσίαση των περιστατικών κοκκύτη στο Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ κατά την περίοδο Ιανουάριος - Μάιος 2024.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η εργαστηριακή διάγνωση των περιστατικών κοκκύτη έγινε επί κλινικών ενδείξεων λοίμωξης ανώτερου αναπνευστικού με πολυπλεκτική PCR (BioFire® FilmArray® RespiratoryPanel 2.1 Plus), η οποία ανιχνεύει την *B. pertussis* μαζί με 22 επιπλέον παθογόνα του ανώτερου αναπνευστικού. Ακόμη, πραγματοποιήθηκε επιβεβαιωτική Real Time-PCR σε 5 από τα 7 θετικά δείγματα (*Bordetella pertussis* DNA Diagnostic kit, Sansure). Τα δημογραφικά στοιχεία αντλήθηκαν από τον ηλεκτρονικό ιατρικό φάκελο των ασθενών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η επιβεβαιωτική PCR ήταν θετική σε όλα τα δείγματα που ελέχθησαν. Σε 5 από τα 7 περιστατικά η πολυπλεκτική PCR ανίχνευσε επιπλέον γενετικό υλικό και άλλων παθογόνων. Τα αναλυτικά αποτελέσματα φαίνονται στον Πίνακα 1.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Το 2024 παρατηρήθηκε επανεμφάνιση περιστατικών κοκκύτη στο Π.Γ.Ν.Θ. ΑΧΕΠΑ. Η πλειοψηφία των περιστατικών ήταν ανεμβολίαστοι ή μη επαρκώς ανοσοποιημένοι ασθενείς, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη τήρησης των εμβολιαστικών προγραμμάτων. Η εφαρμογή πολυπλεκτικής PCR σε ύποπτα περιστατικά συνέβαλε σημαντικά στην ταχεία ανίχνευση του παθογόνου και την λήψη κατάλληλων μέτρων για τον περιορισμό της εξάπλωσης της νόσου, που εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα δημόσιας υγείας τόσο στη χώρα μας όσο και διεθνώς.

ΕΑ 08: ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΨΥΧΟΜΕΤΡΙΚΩΝ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ CHILD ORAL HEALTH IMPACT PROFILE SHORT FORM - 19 (COHIP SF -19) ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Γαλάτεια Κυριακίδου^{1,2,3}, Χρυσάνθη Αναγνώστου^{1,2}, Αντώνιος Διαμαντόπουλος³, Απόστολος Ματιάκης^{1,4}, Θεόδωρος Δαρδαβέσης^{1,2}, Ζωή Τσίμτσιου^{1,2}

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.
2. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.
3. Κέντρου Ειδικής Φροντίδας- Οδοντιατρικό Κέντρο Λένορμαν

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Τα προβλήματα που σχετίζονται με τη στοματική υγεία αναμένεται να έχουν επίδραση στην ποιότητα ζωής από την παιδική ηλικία.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της μελέτης ήταν η δημιουργία μιας έγκυρης και αξιόπιστης Ελληνικής έκδοσης του Child Oral Health Impact Profile Short Form-19 (COHIP SF-19) για την καταγραφή της επίδρασης της στοματικής υγείας στην ποιότητα ζωής παιδιών και εφήβων.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Μετά από λήψη άδειας, έγινε διγλωσσική μετάφραση και πολιτισμική προσαρμογή, με συνεντεύξεις 15 παιδιών και εφήβων, οδηγώντας στην τελική Ελληνική έκδοση του COHIP SF-19. Ο έλεγχος των ψυχομετρικών ιδιοτήτων της Ελληνικής έκδοσης πραγματοποιήθηκε σε οδοντιατρικούς ασθενείς ηλικίας 8-15 ετών του Κέντρου Ειδικής Φροντίδας- Οδοντιατρικό Κέντρο Λένορμαν με τη σύμφωνη γνώμη των γονέων τους, καθώς και σε 50 οδοντίατρους μετά από ενημερωμένη ενυπόγραφη συγκατάθεση (Οκτώβριος-Νοέμβριος 2023).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμμετείχαν 196 άτομα (ποσοστό ανταπόκρισης 98%), διάμεσης ηλικίας 13 ετών. Μετά από την επιβεβαιωτική παραγοντική ανάλυση τεκμηριώθηκε η παραγοντική δομή των τριών υποκλιμάκων που έχει προταθεί από τον κατασκευαστή του ερωτηματολογίου, μετά από αφαίρεση μιας ερώτησης. Η φαινομενική εγκυρότητα επιβεβαιώθηκε από το 93,9% των ασθενών (διάμεση τιμή 8/10) και από το 100% των οδοντιάτρων (διάμεση τιμή 9/10). Διαπιστώθηκε ικανοποιητική εσωτερική συνέπεια τόσο της συνολικής κλίμακας (Cronbach's alpha: 0,84), όσο και των επιμέρους υποκλιμάκων (Cronbach's alpha: 0,62-0,84) και ικανοποιητική συνέπεια επαναληπτικής μέτρησης (Intraclass Correlation Coefficient, ICC=0,80, 95%CI:0,65,0,88).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η Ελληνική έκδοση του COHIP SF-19 παρουσιάζει ικανοποιητική εγκυρότητα και αξιοπιστία και μπορεί να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για τη μέτρηση και καταγραφή των επιπτώσεων της στοματικής υγείας στην ποιότητα ζωής παιδιών και εφήβων.

ΕΑ 09: ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ ΕΞΑΙΤΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Αντώνιος Παπαδάκης^{1,2}, Κατερίνα Βολιτάκη¹, Ανδρέας Ροδιτάκης¹, Γεώργιος Βλάχος³, Σπυρίδων Μουρελάτος³, Απόστολος Καμέκης¹, Γεώργιος Πιτσούλης¹, Αρετή Λάγιου²

1. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας, Περιφέρεια Κρήτης, Ελλάδα

2. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Τμήμα Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα, Ελλάδα

3. Οικονομική ΑΕ

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η συλλογή δεδομένων ποιοτικού χαρακτήρα της διαχείρισης των ανθρωπογενών εστιών αναπαραγωγής κουνουπιών στο αστικό σύστημα, με στόχο την καταγραφή των οικισμών που διαθέτουν ενεργούς βόθρους. Οι οικιακές σπητικές δεξαμενές λυμάτων (βόθροι) αποτελούν σημαντική κατηγορία ανθρωπογενών εστιών, είναι πολυάριθμες, και ιδιαίτερα παραγωγικές σε ακμαία κουνούπια κυρίως του είδους *Culex pipiens*.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε συλλογή δεδομένων που αφορούσαν τη διαχείριση των ανθρωπογενών εστιών αναπαραγωγής κουνουπιών στο αστικό σύστημα, με στόχο την καταγραφή των οικισμών που διαθέτουν ενεργούς βόθρους. Τα στοιχεία αυτά συλλέχθηκαν κατά το διάστημα Μάρτιος - Αύγουστος 2024, μέσω ερωτηματολογίων που απευθύνθηκαν στους προέδρους τοπικών κοινοτήτων και οικισμών. Οι οικισμοί κατηγοριοποιήθηκαν ανάλογα με το σύστημα διαχείρισης σε τέσσερις βασικές κατηγορίες.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Μελετήθηκαν 708 οικισμοί εκ των οποίων οι 359 διέθεταν ενεργούς βόθρους. Ελέγχθηκαν 1.436 βόθροι και καταγράφηκαν 657 στεγανοί βόθροι (46%), 618 κλειστοί βόθροι (43%) και 161 ανοικτοί βόθροι (11%). Από αυτούς, κατατάχθηκαν σε χαμηλή επικινδυνότητα (Α) 170, μεσαία επικινδυνότητα (Β) 168, υψηλή επικινδυνότητα (Γ) 99 και σε πολύ υψηλή επικινδυνότητα (Δ) 270. Διαπιστώθηκαν οικισμοί που έχουν συνδεθεί με δίκτυο μέσω μεταφοράς βοθρολυμάτων σε γειτνιάζοντα βιολογικό σταθμό, όπου οι παλαιού τύπου σπητικές δεξαμενές συνεχίζουν να αποτελούν χώρους αναπαραγωγής κουνουπιών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Σύμφωνα με τα ευρήματα της μελέτης, απαιτείται αστική καταπολέμηση και σε ιδιωτικούς χώρους οικισμών με υψηλή ή πολύ υψηλή επικινδυνότητα και πιθανόν με πληθυσμό άνω των 200 κατοίκων, που θα περιλαμβάνει προνυμφοκτονία σε σημειακές εστίες όπως βόθροι, φρεάτια όμβριων υδάτων, στέρνες, δοχεία συλλογής υδάτων, απορροές αποχετεύσεων, πλημμυρισμένα υπόγεια σπιτιών) για την αντιμετώπιση κυρίως του είδους *Culex pipiens* και δευτερευόντως του *Aedes albopictus*.

ΕΑ 10: ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ COVID-19 ΣΕ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΟΥΣ ΔΟΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Ζωή Πουρνάρα¹, **Μαριλένα Αναστασάκη²**, Μανόλης Λιναρδάκης², Χρήστος Λιονής², Γεώργιος Σουρβίνος¹

1. Εργαστήριο Κλινικής Ιολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

2. Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Κατά την πανδημία COVID-19, προτεραιοποιήθηκε ο εμβολιασμός ηλικιωμένων και χρονίως πασχόντων ατόμων. Τα δεδομένα σχετικά με την ανοσολογική τους απόκριση και τους προσδιοριστές της παρέμειναν περιορισμένα.

ΣΚΟΠΟΣ: Η διερεύνηση των επίπεδων προστασίας από τον εμβολιασμό έναντι της COVID-19 και η σύγκριση του ανοσολογικού προφίλ σε εξυπηρετούμενους δομών κοινωνικής φροντίδας στην Κρήτη.

ΜΕΘΟΔΟΙ: Συγχρονική ορο-επιδημιολογική μελέτη. Προσδιορίστηκε η ανοσολογική απόκριση των ωφελούμενων έναντι της πρωτεΐνης ακίδας (anti-S IgG), της πρωτεΐνης νουκλεοκαψιδίου (NCP IgG) και των εξουδετερωτικών αντισωμάτων (NeutralISA). Συλλέχθηκαν επίσης δεδομένα για το επιδημιολογικό προφίλ, τη λειτουργική ικανότητα (δείκτης Barthel) και το εμβολιαστικό ιστορικό τους. Πραγματοποιήθηκαν στατιστικοί έλεγχοι Fisher's exact ή Kruskal-Wallis.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμμετείχαν 164 εξυπηρετούμενοι (56,1% γυναίκες, διάμεση ηλικία: 69 έτη). Συνολικά, 151 (92,1%) είχαν εμβολιαστεί με δύο δόσεις (μέσος χρόνος από τελευταία δόση: 7,4 μήνες). Έξι (3,7%) είχαν θετικό NCP, υποδηλώνοντας φυσική ανοσία, ενώ 77 (47%) είχαν θετική NeutralISA, υποδηλώνοντας ανοσία λόγω εμβολιασμού. Και οι έξι ωφελούμενοι με θετικό NCP είχαν εμβολιαστεί με δύο δόσεις. Ωστόσο, οι μισοί είχαν αρνητική NeutralISA. Το 50% των εμβολιασμένων είχαν αρνητική NeutralISA ή αποτέλεσμα σε γκρίζα ζώνη. Επιπλέον, το 4,9% των ανεμβολίαστων ατόμων είχαν θετική NeutralISA. Τα άτομα με αρνητική NeutralISA είχαν σημαντικά μεγαλύτερη διάμεση ηλικία ($p=0,04$) και χαμηλότερο δείκτη Barthel ($p=0,012$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Οι μεγαλύτεροι ηλικιακά και λιγότερο λειτουργικοί συμμετέχοντες πιθανόν να μην ανέπτυξαν αποτελεσματικά ανοσία από τον εμβολιασμό ή να τη διατήρησαν για συντομότερο διάστημα. Υπογραμμίζεται η ανάγκη διασύνδεσης της δημόσιας υγείας με την κοινωνική φροντίδα, για την ανάπτυξη στρατηγικών βασισμένων στις πραγματικές ανάγκες των ευάλωτων αυτών ομάδων.

ΕΑ 11: ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΤΕΡΗΔΟΝΑΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΩΝ ΠΟΜΑΚΩΝ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ειρήνη Τσανίδου^{1,2,3}, **Αντώνιος Ρωσσο**^{1,2,4}, Ευαγγελία Νένα², Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής & Προστασίας Περιβάλλοντος, Τμήμα Ιατρικής, Δ.Π.Θ, Αλεξανδρούπολη

2. Εργαστήριο Κοινωνικής Ιατρικής- Κοινωνιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Δ.Π.Θ, Αλεξανδρούπολη

3. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας της ΠΕ Εβρου, ΠΑΜΘ

4. Τμήμα Οδοντιατρικής, ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι Έλληνες Πομάκοι είναι πολιτιστική και θρησκευτική μειονότητα που κατοικεί σε δυσπρόσιτες αγροτικές περιοχές της Θράκης και αποτελεί μια κλειστή κοινότητα. Από ανασκόπηση της ελληνικής και της ξενόγλωσσας βιβλιογραφίας προέκυψαν μόνο δύο σχετικές μελέτες υγείας.

ΣΚΟΠΟΣ: Η εκτίμηση του επιπολασμού τερηδόνας σε παιδιά Πομάκων και η σύγκριση αποτελεσμάτων με τα αντίστοιχα των προηγούμενων ερευνών.

ΜΕΘΟΔΟΙ: Η μελέτη υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος αγωγής στοματικής υγείας του μαθητικού πληθυσμού, του Υπουργείου Υγείας. Η συμμετοχή των παιδιών ήταν εθελοντική και ανώνυμη, προηγήθηκε γραπτή συγκατάθεση γονέα/κηδεμόνα. Για την διάγνωση της τερηδόνας χρησιμοποιήθηκαν τα κριτήρια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (1997). Πραγματοποιήθηκε καταγραφή του δείκτη τερηδόνας των νεογιλών (dmft)/ μονίμων δοντιών (DMFT) και δημογραφικών στοιχείων (φύλο, ηλικία). Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε στατιστική επεξεργασία δεδομένων με λογισμικό IBM_SPSS.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συνολικά εξετάστηκαν 69 παιδιά (56,5% άρρενες). Από αυτά 47,8% ήταν 6-7 χρονών και 52,2% ήταν 12 χρονών. Καταγράφηκε σημαντική βελτίωση της στοματικής υγείας των παιδιών καθώς οι δείκτες τερηδόνας $dmft=2,4/DMFT=0,9$ παρουσιάζουν σημαντική μείωση σε σχέση με τις τιμές $dmft=5,49/DMFT=3,85$ και $dmft=3,2/DMFT=2,4$ που είχαν βρεθεί στον πληθυσμό τα έτη 2011 και 2016, αντίστοιχα. Επιπλέον, το 37% των 6χρονων και το 62% των 12χρονων παιδιών της παρούσας έρευνας βρέθηκαν ελεύθερα τερηδόνας ($dmft=0/DMFT=0$), ενώ αντίστοιχες ηλικιακές ομάδες του γενικού πληθυσμού παρουσιάζουν αντίστροφη εικόνα (60% και 48,1%, αντίστοιχα).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η βελτίωση του επιπέδου στοματικής υγείας στον υπό έρευνα πληθυσμό συμβαδίζει με την τάση σταδιακής μείωσης της τερηδόνας σε πληθυσμούς τόσο των βιομηχανικών χωρών, όσο και στη χώρα μας. Τα παρόντα ευρήματα δύναται να αξιοποιηθούν προκειμένου να σχεδιαστούν στοχευμένα προγράμματα πρόληψης.

ΕΑ 12: ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑ ΑΝΑΒΟΛΗΣ ΤΗΣ: ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕΙΚΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΣΕ ΝΕΑΡΟΥΣ ΕΝΗΛΙΚΕΣ

Χρυσάνθη Αναγνώστου^{1,2}, Ιωάννης Ζωγάκης³, Ηλίας Παγκοζίδης^{1,2}, Απόστολος Ματιάκης^{1,4}, Ηλίας Τυροδήμος^{1,2}, Θεόδωρος Δαρδαβέσης^{1,2}, Ζωή Τσίμτσιου^{1,2}

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

2. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

3. Εργαστήριο Ορθοδοντικής, Τμήμα Οδοντιατρικής, Α.Π.Θ.

4. Εργαστήριο Στοματολογίας, Τμήμα Οδοντιατρικής, Α.Π.Θ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι ορθοδοντικές ανωμαλίες μπορούν να επηρεάσουν την ποιότητα ζωής. Ωστόσο, παρά την επιθυμία υποβολής σε ορθοδοντική θεραπεία, η έναρξή της συχνά αναβάλλεται.

ΣΚΟΠΟΣ: Η διερεύνηση των παραγόντων που συνδέονται με την επιθυμία ορθοδοντικής θεραπείας και των αιτιών αναβολής της σε νεαρούς ενήλικες.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Φοιτητές, 18-30 ετών, που επιλέχθηκαν με τη βοήθεια γεννήτριας τυχαίων αριθμών στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Α.Π.Θ., προσκλήθηκαν να συμπληρώσουν ανώνυμα και εθελοντικά το ερωτηματολόγιο της μελέτης (08.2023-11.2023). Η κλίμακα Psychosocial Impact of Dental Aesthetics Questionnaire (PIDAQ) και το αισθητικό στοιχείο του Index of Orthodontic Treatment Need (IOTN-AC), χρησιμοποιήθηκαν για την αξιολόγηση της ψυχοκοινωνικής επίδρασης της οδοντικής αισθητικής και της σοβαρότητας της ορθοδοντικής ανωμαλίας, ενώ τα αίτια αναβολής της θεραπείας καταγράφηκαν μέσω ανοιχτής ερώτησης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συνολικά συμμετείχαν 270 άτομα, 55,2% γυναίκες (ποσοστό ανταπόκρισης 79,9%). Το 57% (154) θεωρούσε ότι η εικόνα των δοντιών του χρειάζεται βελτίωση και το 39,3% (106) επιθυμούσε να υποβληθεί μελλοντικά σε ορθοδοντική θεραπεία. Ο μοναδικός προγνωστικός παράγοντας επιθυμίας έναρξης θεραπείας ήταν η υποκλίμακα PIDAQ-PI (OR 1,24, 95%CI: 1,11-1,37, $p < 0,001$). Μεταξύ όσων επιθυμούσαν θεραπεία, 55,2% (58) δεν θα την πραγματοποιήσουν άμεσα. Επτά θεματικές ενότητες αναδείχθηκαν ως αίτια αναβολής: α) Φόβος, β) Ανεπάρκεια για την εμφάνιση, γ) Υψηλό κόστος, δ) Μεγάλη διάρκεια θεραπείας, ε) Χαμηλή προτεραιοποίηση αισθητικής αποκατάστασης, στ) Ανεπαρκής ενημέρωση και ζ) Πρακτικά ζητήματα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η ψυχολογική επίδραση της οδοντικής αισθητικής αποτελεί τον βασικότερο παράγοντα επιδίωξης ορθοδοντικής θεραπείας. Η ενίσχυση του αλφαριθμητισμού για τη στοματική υγεία κρίνεται σημαντική στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων που αναμένεται να επηρεάσουν την ποιότητα ζωής σε άτομα με ορθοδοντικές ανωμαλίες.

ΕΑ 13: ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣ ΣΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΠΗΛΙΟΥ-ΝΕΟΤΕΡΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Α. Μ. Χαροντάκη¹, Μ. Αναστασάκη¹, Μ. Λιναρδάκης¹, Δ. Ανυφαντάκης¹, Ε. Συμβουλάκης², Χ. Λιονής¹

1. Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης

2. Κλινική Προληπτικής Ιατρικής και Διατροφής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο στόχος της μελέτης αυτής ήταν να επαναξιολογήσει τη νοσηρότητα και θνησιμότητα από καρδιαγγειακή νόσο σε έναν αγροτικό πληθυσμό στην Ελλάδα (μελέτη Σπηλίου) και να επανεκτιμήσει το καρδιαγγειακό προφίλ επιβιωσάντων.

ΜΕΘΟΔΟΙ: Συμπεριλήφθηκαν οι επιζώντες μιας επιδημιολογικής μελέτης που ξεκίνησε το 1988 στην κοινότητα Σπηλίου στην Κρήτη. Προσεγγίσθηκαν 187 συμμετέχοντες (130 ζώντες και 57 αποβιώσαντες) και συλλέχθηκαν δεδομένα της κατάστασης υγείας και νοσηρότητας τους, καθώς και δεδομένα από τα πιστοποιητικά θανάτου για τους αποβιώσαντες. Η ανάλυση δεδομένων περιλάμβανε περιγραφική στατιστική για τα χαρακτηριστικά του δείγματος, τις συνθήκες υγείας τους και κλίμακες υποκειμενικής ευζωίας που είχαν συλλεχθεί σε προηγούμενες εκτιμήσεις. Διενεργήθηκαν μοντέλα παλινδρόμησης Cox για την εκτίμηση του επιβίωσης των συμμετεχόντων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η μέση ηλικία (SD) του ζωντανού δείγματος ήταν 70,1 έτη (SD = ±13,9) και το 49,2% ήταν άνδρες. Η μέση ηλικία θανάτου για τους αποβιώσαντες συμμετέχοντες ήταν 85,6 έτη (SD = ±8,8) και το 52,6% ήταν άνδρες. Η υπέρταση ήταν η πιο συχνή διάγνωση στους επιζώντες (54.6%). Οι αποθανόντες από νοσήματα του κυκλοφορικού είχαν μεγαλύτερη μέση ηλικία από αυτούς από άλλα νοσήματα ($p<0.001$). Η κλίμακα θρησκευτικότητας/πνευματικότητας φαίνεται να επηρεάζει θετικά την επιβίωση μεταξύ της 3ης εκτίμησης (2008-2011) και 4ης (2020-2021) (RR 1.02, 95%CI: 1.01-1.04, $p=0.039$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Αρκετά από τα αποτελέσματα της μελέτης παρουσιάζουν ενδιαφέρον και χρήζουν μελέτης τόσο όσον αφορά τα περιγραφικά χαρακτηριστικά των επιβιωσάντων όσο και τα δεδομένα επιβίωσης τους.

ΕΑ 14: ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗΣ ΑΝΤΟΧΗΣ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΩΝ ΚΑΙ ΜΙΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΑΠΟ ΔΥΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Μ. Αναστασάκη¹, Μ.Ν. Καρκάνα¹, C. Llor², A.G. Sangenis³, B.G. Lopez-Valcarcel⁴, K. Taxis⁵, Χ. Λιονής¹

1. Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης

2. Institut Català de la Salut, Via Roma Health Centre, Barcelona, Spain.

3. Fundació Institut Universitari per a la Recerca a l'Atenció Primària de Salut Jordi Gol, Barcelona, Spain.

4. Department of Quantitative Methods in Economics and Management, University of Las Palmas de Gran Canaria, Las Palmas de Gran Canaria, Spain.

5. Rijksuniversiteit Groningen, Groningen, The Netherlands.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Το Ευρωπαϊκό έργο HAPPY PATIENT στοχεύει στη συνετή χρήση αντιμικροβιακών μέσω της εκτίμησης της επίδρασης μιας πολύπλευρης παρέμβασης για τη μείωση της αντιμικροβιακής αντοχής (ΑΑ). Η παρούσα μελέτη αναφέρει τα αποτελέσματα δύο ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν με κοινοτικούς φαρμακοποιούς στην Ελλάδα και την Ισπανία.

ΜΕΘΟΔΟΙ: Οι συμμετέχοντες φαρμακοποιοί ελέγχθηκαν με τη μέθοδο Audit Project Odense (APO) πριν (το 2022) και μετά (το 2023) μέσα από μια εκπαιδευτική παρέμβαση, η οποία διενεργήθηκε μεταξύ των δυο ελέγχων. Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν περιλάμβαναν τον έλεγχο ασφάλειας των συνταγών αντιβιοτικών και την παροχή συμβουλών χρήσης. Δεκατέσσερις φαρμακοποιοί από την Ελλάδα και 16 από την Ισπανία συμμετείχαν στους δύο ελέγχους. Συνολικά 578 ασθενείς (308 στον πρώτο έλεγχο) καταγράφηκαν στην Ελλάδα και 920 (470 στον πρώτο έλεγχο) στην Ισπανία.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Ο αριθμός των ελέγχων ασφάλειας ήταν υψηλότερος στους Έλληνες φαρμακοποιούς σε σύγκριση με τους Ισπανούς κατά τον πρώτο έλεγχο (69,7% έναντι 35% για τις αλληλεπιδράσεις φαρμάκων, 66,2% έναντι 24% για τις αντενδείξεις και 90,4% έναντι 48,5% για τις αλλεργίες, αντίστοιχα). Ο αριθμός των ελέγχων ασφάλειας που πραγματοποιήθηκαν από τους Έλληνες φαρμακοποιούς μειώθηκε κατά τον δεύτερο έλεγχο, σε αντίθεση με τους Ισπανούς φαρμακοποιούς που τους αύξησαν. Τα αποτελέσματα του δεύτερου ελέγχου ήταν παρόμοια και για τις δύο χώρες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα αποτελέσματα απαιτούν περαιτέρω διερεύνηση, ωστόσο υποδεικνύουν τη σημαντική συμβολή που μπορούν να έχουν αυτοί οι επαγγελματίες υγείας στην ΠΦΥ και ιδιαίτερα οι φαρμακοποιοί στη μείωση της ΑΑ.

ΕΑ 15: ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ «WHAT IS PATIENT SAFETY?» ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Άννα Παππά^{1,2}, Αθανάσιος Ξυμιτίδης², Θωμάς Στρυμπώνης², Ηλίας Παγκοζίδης^{1,2}, Válder R. Fonseca³, Henrique Martins³, Ζωή Τσίμτσιου^{1,2}

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

2. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

3. WHO Athens Office on Quality of Care and Patient Safety

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ανάπτυξη προγραμμάτων εκπαίδευσης των μελλοντικών επαγγελματιών υγείας για την ασφάλεια ασθενών, προϋποθέτει την αξιοποίηση έγκυρων και αξιόπιστων εργαλείων τόσο για την αποτίμηση των αναγκών, όσο και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας πιθανών εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.

ΣΚΟΠΟΣ: Η δημιουργία μιας έγκυρης και αξιόπιστης Ελληνικής έκδοσης του ερωτηματολογίου «What is patient safety?», του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας με σκοπό τη διερεύνηση του επιπέδου γνώσεων και των αντιλήψεων των προπτυχιακών φοιτητών Ιατρικής σχετικά με την ασφάλεια ασθενών.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Μετά από λήψη άδειας από τους κατασκευαστές, πραγματοποιήθηκε διγλωσσική μετάφραση και πολιτισμική προσαρμογή του ερωτηματολογίου, μέσω της πιλοτικής εφαρμογής του σε δείγμα ευκολίας 10 ατόμων. Ακολούθως έγινε έλεγχος των ψυχομετρικών ιδιοτήτων της Ελληνικής έκδοσης σε προπτυχιακούς φοιτητές Ιατρικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κατά το χειμερινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2023-2024.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στη μελέτη συμμετείχαν 330 φοιτητές απ' όλα τα έτη σπουδών. Από τις δοκιμασίες της επιβεβαιωτικής και διερευνητικής παραγοντικής ανάλυσης προέκυψαν πέντε υποκλίμακες, οι οποίες απέκλιναν από το πρότυπο των κατασκευαστών. Καταγράφηκε ικανοποιητική φαινομενική εγκυρότητα από το 78,5% των συμμετεχόντων. Το συνολικό εργαλείο σημείωσε ικανοποιητική αξιοπιστία εσωτερικής συνέπειας με Cronbach's alpha=0,80 (με τις πέντε υποκλίμακες να παρουσιάζουν Cronbach's alpha 0,68-0,84), καθώς και μέτρια επίπεδα αξιοπιστίας επαναληπτικής μέτρησης με Intraclass Correlation Coefficient (ICC)=0,67.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η Ελληνική έκδοση του "What is patient safety?" αποτελεί ένα εργαλείο με ικανοποιητική εγκυρότητα και αξιοπιστία που προσφέρεται για εφαρμογή σε προπτυχιακούς φοιτητές Ιατρικής, με σκοπό την καταγραφή των γνώσεων και των αντιλήψεων τους για θέματα ασφάλειας ασθενών.

ΕΑ 16: Η ΟΠΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΟΟΡΤΗΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: ΜΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΜΕ ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Μαριάνθη Χρυσικού^{1,2}, Αθηνά Συγκούνα^{1,2}, Αθανάσιος Φροσύνης^{1,2}, Παρασκευή Παναγοπούλου^{1,3}, Θεόδωρος Δαρδαβέσης^{1,2}, Κωσταντίνος Χ. Μακρής^{1,4}, Ζωή Τσίμτσιου^{1,2}

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

2. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

3. Δ' Παιδιατρική Κλινική, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

4. Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου για την Περιβαλλοντική και Δημόσια Υγεία, Σχολή Επιστημών Υγείας, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η παρακολούθηση της υγείας παιδιών μέσα από μελέτες κοόρτης στο σχολικό περιβάλλον μπορεί να συμβάλλει στη διαμόρφωση του «υγιούς» σχολείου.

ΣΚΟΠΟΣ: Η καταγραφή της οπτικής των εκπαιδευτικών σχετικά με την υλοποίηση μελετών κοόρτης για την παρακολούθηση της υγείας παιδιών στο σχολικό περιβάλλον. Καταγράφηκαν τα κίνητρα που ενδεχομένως αναγνωρίζουν στην υποστήριξη τέτοιων πρωτοβουλιών, αλλά και τα πιθανά εμπόδια στην υλοποίησή τους.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η ποιοτική μελέτη πραγματοποιήθηκε με τη μέθοδο των ατομικών, ημι-δομημένων συνεντεύξεων σε εκπαιδευτικούς της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης από 10 δημοτικά σχολεία της Δυτικής Θεσσαλονίκης, κατά τον Απρίλιο-Αύγουστο 2024. Οι συνεντεύξεις υλοποιήθηκαν διαδικτυακά, μετά από υπογεγραμμένη συγκατάθεση και βιντεοσκοπήθηκαν μέσω της πλατφόρμας zoom. Χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία της θεματικής ανάλυσης περιεχομένου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμμετείχαν συνολικά 13 εκπαιδευτικοί, 53,8% (n=7) γυναίκες. Τα κίνητρα των εκπαιδευτικών σχετικά με την υποστήριξη της υλοποίησης μιας μελέτης στο σχολείο συνοψίζονται σε έξι θεματικές ενότητες: 1. Προαγωγή της υγείας στο σχολείο, 2. Επιθυμία για συνεισφορά στην έρευνα, 3. Προσδοκία για ανταποδοτικότητα με υλικά οφέλη, 4. Ηθική ικανοποίηση/ χαρά της συμμετοχής, 5. Ενίσχυση της καλής φήμης του σχολείου, 6. Ενδιαφέρον για την εξελικτική πορεία των παιδιών. Ως προς τα εμπόδια, οι εκπαιδευτικοί θεωρούσαν ότι οι γονείς ενδέχεται να παρουσιάζουν: 1. Ανησυχία για τη χρήση των προσωπικών δεδομένων, 2. Επιφυλακτικότητα σε φορείς εκτός σχολείου, και 3. Χαμηλή κινητοποίηση για συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η υλοποίηση μίας μελέτης κοόρτης σε παιδικό πληθυσμό αντιμετωπίζεται θετικά από τους εκπαιδευτικούς, προϋποθέτει όμως την κατάλληλη ενημέρωση και κινητοποίηση των γονέων προκειμένου τα επίπεδα συμμετοχής να επιτρέπουν την έναρξη, αλλά και την επιτυχή ολοκλήρωσή της.

ΕΑ 17: ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ: Η ΟΠΤΙΚΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΟΡΤΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αθηνά Συγκούνα^{1,2}, Μαριάνθη Χρυσικού^{1,2}, Αθανάσιος Φροσύνης^{1,2}, Παρασκευή Παναγοπούλου^{1,3}, Θεόδωρος Δαρδαβέσης^{1,2}, Κωσταντίνος Χ. Μακρής^{1,4}, Ζωή Τσίμτσιου^{1,2}

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

2. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

3. Δ' Παιδιατρική Κλινική, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

4. Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου για την Περιβαλλοντική και Δημόσια Υγεία, Σχολή Επιστημών Υγείας, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η σύσταση ενός παρατηρητηρίου υγείας και περιβάλλοντος παρακολούθησης της υγείας των παιδιών σχολικής ηλικίας μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση της επίδρασης του εκθεσιώματος στη φυσική πορεία των μη μεταδοτικών χρόνιων νοσημάτων και των πρώιμων εκδηλώσεών τους.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της ποιοτικής μελέτης ήταν η καταγραφή της οπτικής των γονέων σχετικά τα στοιχεία που θα τους κινητοποιούσαν, αλλά και αυτά που θα τους αποθάρρυναν από το να συμμετάσχουν τα παιδιά τους σε μια μελέτη κοόρτης.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν οι γονείς παιδιών της Α' τάξης Δημοτικού σε ομάδες εστίασης, που πραγματοποιήθηκαν δια ζώσης σε τέσσερα δημοτικά σχολεία μετά από ενυπόγραφη ενημερωμένη συγκατάθεση (Μάρτιος-Απρίλιος 2024). Για την ποιοτική ανάλυση των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η μεθοδολογία της θεματικής ανάλυσης περιεχομένου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμμετείχαν συνολικά 22 γονείς, 70% γυναίκες. Οι θεματικές ενότητες που συνοψίζουν το τι θα κινητοποιούσε τους γονείς να συμμετάσχουν ήταν: 1. Η παρακολούθηση της εξέλιξης της υγείας του παιδιού στο σχολείο, 2. Η απλότητα του σχεδιασμού, 3. Η εμπιστοσύνη στον ακαδημαϊκό φορέα υλοποίησης, 4. Τα μακροπρόθεσμα οφέλη για τις επόμενες γενιές, 5. Η συμμετοχή στη δημιουργία ενός ελληνικού μητρώου δεδομένων, 6. Η απουσία οικονομικής επιβάρυνσης. Προβληματισμός εντοπίστηκε σε θέματα: 1. Προστασίας των προσωπικών δεδομένων, 2. Ανεπάρκειας για τη μακροχρόνια αποθήκευση βιολογικών δειγμάτων και 3. Πολυετούς δέσμευσης, με αντίλογο ωστόσο από άλλους συμμετέχοντες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η εφαρμογή μιας μελέτης κοόρτης στα δημοτικά σχολεία κρίνεται υλοποιήσιμη, εφόσον δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην αναλυτική ενημέρωση των γονέων, προκειμένου να γίνουν αντιληπτά τα οφέλη, αλλά και να αποσαφηνιστούν θέματα ηθικής και δεοντολογίας προκειμένου να εξασφαλιστεί η βέλτιστη συμμετοχή.

ΕΑ 18: ΠΡΟΒΛΕΠΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΛΗΨΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

Μιχαήλ Καλαθαράς^{1,2}, Παρασκευή Παναγοπούλου^{1,3}, Ηλίας Τυροδήμος^{1,4}, Θεόδωρος Δαρδαβέσης^{1,4}, Ζωή Τσίμτσιου^{1,4}

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

2. Κ.Υ. Παλαμά, Καρδίτσα

3. Δ' Παιδιατρική Κλινική, Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ

4. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ανθρωποκεντρική προσέγγιση και ο συντονισμός των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας αποτελούν σημαντικά χαρακτηριστικά στο πλαίσιο της παροχής ολοκληρωμένης φροντίδας.

ΣΚΟΠΟΣ: Η διερεύνηση των παραγόντων που συμβάλλουν στην πρόβλεψη της εμπειρίας της ανθρωποκεντρικής και συντονισμένης φροντίδας στους ασθενείς.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ: Στη συγχρονική αυτή μελέτη προσκλήθηκαν να συμμετάσχουν, ανώνυμα και προαιρετικά, πολίτες που προσέρχονταν με προγραμματισμένο ραντεβού σε τρεις μονάδες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας του Νομού Καρδίτσας μετά από επιλογή με τη βοήθεια γεννήτριας τυχαίων αριθμών. Οι συμμετέχοντες, μετά από ενυπόγραφη συγκατάθεση κατόπιν ενημέρωσης, συμπλήρωναν ερωτηματολόγιο που περιλάμβανε: δημογραφικά στοιχεία, ατομικό ιστορικό, και τις Ελληνικές εκδόσεις των κλίμακων Person-Centred Coordinated Care Experiences Questionnaire (P3CEQ), God Locus of Health Control (GLHC) και Health Literacy Survey Europe (HLS-EU16).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συνολικά συμμετείχαν 220 άτομα (ποσοστό ανταπόκρισης 78,6%), μέσης ηλικίας 58,4 ετών (± 12.1 , ελαχ. 26 - μεγ. 88). Το μέσο σκορ του P3CEQ ήταν 17,4 (5,2). Σύμφωνα με το μοντέλο πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης που υπολογίστηκε, το σκορ του HLS-EU-16 [0.431 (0.162, 0.699), $p=0.002$] και το να μένει κάποιος μόνος στο σπίτι [-1.801 (-3.236, -0.367), $p=0.014$] ήταν οι μοναδικοί παράγοντες που συνέβαλλαν στατιστικά σημαντικά στην πρόβλεψη του σκορ του P3CEQ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η εμπειρία ανθρωποκεντρικής προσέγγισης και συντονισμού των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας διαπιστώθηκε χαμηλότερη σε άτομα που διαμένουν μόνο στο σπίτι και σε άτομα με χαμηλότερα επίπεδα εγγραμματοσύνης της υγείας. Η ενίσχυση της εγγραμματοσύνης υγείας στους Έλληνες πολίτες αποτελεί πρόκληση για τη δημόσια υγεία στην προσπάθεια να ενδυναμωθεί η συμμετοχή τους, συμβάλλοντας στη λήψη υψηλής ποιότητας υπηρεσιών υγείας.

ΕΑ 19: ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ ΜΕ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ ΚΟΡΤΙΖΟΛΗΣ ΟΡΟΥ ΣΕ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΜΕ ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΔΟΜΗΜΕΝΟ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΕΡΕΘΙΣΜΑ

Παναγιώτης Βόλκος¹, Μανόλης Λιναρδάκης², Εμμανουήλ Συμβουλάκης¹

1. Κλινική Κοινωνικής και Οικογενειακής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ηράκλειο

2. Τμήμα Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ηράκλειο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η έκθεση σε μουσικοκινητικά σύνολα φαίνεται να επηρεάζει τα επίπεδα διαφόρων ορμονικών δεικτών, όπως για παράδειγμα της κορτιζόλης.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο κύριος στόχος της μελέτης ήταν να ανιχνεύσει μια πιθανή διακύμανση των επιπέδων κορτιζόλης ορού πριν και μετά από την έκθεση σε ένα ελληνικό αλλά και διεθνές μουσικοκινητικό στοιχείο (Συρτάκι του Μ. Θεοδωράκη). Η αποτύπωση συσχετίσεων με εργαστηριακές μετρήσεις, κοινωνικο-δημογραφικές μεταβλητές, πληροφορία υγείας και επίπεδα εμπιστοσύνης υποστηρίζεται από τους δευτερεύοντες στόχους της μελέτης.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Το δείγμα της μελέτης ανήλθε σε 40 συμμετέχοντες, μετά από τυχαιοποίηση μέσα από μια δεξαμενή συμμετεχόντων που δημιουργήθηκε στα πλαίσια μιας ευρύτερης μελέτης. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν σε διάστημα 5 εβδομάδων μέσα στο 2024, με συστηματικά δομημένη διαδικασία. Το μουσικοκινητικό, οπτικοακουστικό ερέθισμα, διάρκειας 5 λεπτών περίπου, ήταν το Συρτάκι του Μ. Θεοδωράκη και πραγματοποιήθηκε λήψη αίματος νωρίς το πρωί, Πριν και 20 λεπτά Μετά από την έκθεση σε αυτό. Για τη συλλογή των δεδομένων δημιουργήθηκε ένα ερωτηματολόγιο πληροφοριών υγείας και χρησιμοποιήθηκε η Κλίμακα Προσωπικής Εμπιστοσύνης και Επαφών (PerTC).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στις εκτιμήσεις μετρήσεων Πριν και Μετά την παρέμβαση διαπιστώνεται μείωση των μέσων επιπέδων της κορτιζόλης κατά $-1,9 \mu\text{g/dL}$ (από $17,8$ σε $15,8 \mu\text{g/dL}$, $p=0,003$). Σε περισσότερους από τους μισούς βρέθηκε μείωση των επιπέδων της κορτιζόλης έναντι αύξησης μετά την παρέμβαση ($n=30$ ή $75,0\%$ έναντι $n=10$ ή $25,0\%$, $p=0,002$). Μετά την παρέμβαση παρατηρήθηκε ότι εκείνοι που είχαν μείωση επιπέδων κορτιζόλης είχαν σημαντικά χαμηλότερα μέσα επίπεδα Δείκτη Μάζας Σώματος ($26,2$ έναντι $27,8 \text{ kg/m}^2$, $p=0,026$), μεγαλύτερη μείωση της μέσης Συστολικής Αρτηριακής Πίεσής τους ($-9,0$ έναντι $-0,7 \text{ mm Hg}$, $p=0,050$) και αυξημένο παράγοντα Συναισθηματικής Εξάρτησης στην Κλίμακα Προσωπικής Εμπιστοσύνης και Επαφών ($+0,2$ έναντι $-0,3$, $p=0,043$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η μουσική φαίνεται να έχει πλειοτρόπες εκφράσεις επιρροής, τόσο σε επίπεδο βιοδεικτών (κορτιζόλη) και ζωτικών 'δυναμικών' (αρτηριακή πίεση) όσο και σε κοινωνικο-συναισθηματικές συσχετίσεις με μεταβλητές που δύνανται να αποτυπωθούν, αναδεικνύοντας την ανάγκη ολιστικών ερευνητικών παρεμβάσεων, υπερβαίνοντας κατακερματισμούς στην τεκμηριωμένη βιο-ιατρική πληροφορία που είναι τόσο απαραίτητη για την ολοκληρωμένη φροντίδα στην κοινότητα.

ΕΑ 20: ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΚΟΥΕΡΣΕΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΟ ΜΗΚΟΣ ΤΕΛΟΜΕΡΩΝ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΣΑΚΧΑΡΩΔΗ ΔΙΑΒΗΤΗ ΤΥΠΟΥ 2

Α. Μανταδάκη¹, Ε. Συμβουλάκης¹

1. Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Στο σακχαρώδη διαβήτη τύπου 2 (ΣΔ2), η βράχυνση των τελομερών πιθανόν διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, αλλά η συνολική «εικόνα» παραμένει περιορισμένη. Από θεραπευτική άποψη, η κουερσετίνη φαίνεται να είναι κλινικά αποτελεσματική και ασφαλής για ασθενείς με ΣΔ2.

ΣΚΟΠΟΣ: Στοχεύσαμε να εξετάσουμε εάν η κουερσετίνη θα μπορούσε επίσης να επηρεάσει τη δυναμική του μήκους τελομερών (MT).

ΜΕΘΟΔΟΣ: Εκατό ασθενείς με ΣΔ2 εγγεγραμμένοι σε μονάδα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, που λάμβαναν αντιδιαβητική αγωγή εκτός ινσουλίνης, στρωματοποιήθηκαν ανά ηλικία και φύλο (1:1) και τυχαιοποιήθηκαν σε ομάδες ελέγχου (n = 50) ή παρέμβασης (n = 50). Ο έλεγχος έλαβε μόνο τυπική φροντίδα, ενώ η παρέμβαση έλαβε 500 mg κουερσετίνης ημερησίως για 12 εβδομάδες, ακολουθούμενη από διακοπή 8 εβδομάδων και διαδοχική περίοδο λήψης 12 εβδομάδων (σύνολο: 32 εβδομάδες), ως συμπλήρωμα στη συνήθη φροντίδα τους. Διεξήχθησαν αξιολογήσεις υγείας κατά την έναρξη, στους 3 μήνες σε τυχαιοποιημένο υπο-δείγμα ασθενών και στη λήξη της μελέτης. Οι μετρήσεις απόλυτου MT ολικού αίματος πραγματοποιήθηκαν χρησιμοποιώντας ποσοτική αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης (qPCR). Οι συμμετέχοντες παρείχαν ενήμερη ενυπόγραφη συγκατάθεση για τη συλλογή βιο-ανθρωπομετρικών, δεδομένων καθημερινών συνθηκών, άγχους, ποιότητας ζωής και για τη μέτρηση MT.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Ογδόντα οκτώ ασθενείς με ΣΔ2 ολοκλήρωσαν τη δοκιμή. Από αυτούς, 82 συναίνεσαν σε φλεβοκέντηση για ανάλυση MT. Η λήψη συμπληρώματος κουερσετίνης συσχετίστηκε με σημαντική αύξηση στο μέσο MT (λόγος πιθανοτήτων $\geq 2,44$, $p < 0,05$) με ενισχυμένη συσχέτιση μετά από πλήρη προσαρμογή για πιθανούς συγχυτές μέσω ανάλυσης πολλαπλής λογιστικής παλινδρόμησης (λόγος πιθανοτήτων = 3,48, $p = 0,026$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η κουερσετίνη φαίνεται να είναι ένα υποσχόμενο συμπλήρωμα για το ΣΔ2. Απαιτείται περαιτέρω έρευνα για την επιβεβαίωση των ευρημάτων.

ΕΑ 21: ΕΞΕΡΕΥΝΩΝΤΑΣ ΤΟ ΤΡΙΜΕΡΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΕΣΩ ΒΙΒΛΙΟΜΕΤΡΙΚΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ

Χρήστος Στεφανής¹, Ελισάβετ Σταυροπούλου¹, Χριστίνα Τσιγάλου¹, Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης¹, Ευγενία Μπεζιρτζόγλου¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η Ενιαία Υγεία αποτελεί μια διεπιστημονική προσέγγιση με στόχο την προώθηση της ευζωίας των ανθρώπων, των ζώων και των οικοσυστημάτων. Αυτό το τριμερές περιεχόμενο της Ενιαίας Υγείας βασίζεται στην κατανόηση της σύνδεσης αυτών των μερών, μέσα από την θεμελιώδη αρχή ότι ο άνθρωπος, τα ζώα και το περιβάλλον είναι ένα ενιαίο σύνολο, με αλληλοεξαρτόμενες και πολυεπίπεδες σχέσεις.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρούσα μελέτη αποτελεί μια βιβλιομετρική προσέγγιση του επιστημονικού περιεχομένου της Ενιαίας Υγείας.

ΜΕΘΟΔΟΙ: Η συγκεκριμένη βιβλιομετρική ανάλυση χρησιμοποιεί τη βάση δεδομένων PubMed, τα λογισμικά VOSviewer και R-bibliometrix για την κατασκευή και οπτικοποίηση βιβλιομετρικών δεικτών και δικτύων. Χρησιμοποιήθηκε η φράση «One Health», με χρονικό εύρος από 01.01.2017 έως 18.09.2024.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η βιβλιομετρική ανάλυση περιλαμβάνει 5196 τεκμήρια, με την ερευνητική τους παραγωγή να πολλαπλασιάζεται μετά το 2019. Τα περισσότερα επιστημονικά περιοδικά που δημοσιεύτηκαν εργασίες για την Ενιαία Υγεία, αναφέρονται στην δημόσια υγεία και μόνο ένα στο περιβάλλον (The Science of the Total Environment). Οι σύγχρονες ερευνητικές τάσεις αποτυπώνονται σε ερευνητικά θέματα που σχετίζονται με την αντιμικροβιακή αντοχή, την νόσο COVID-19, την κλιματική αλλαγή, την επιδημιολογική παρατήρηση των ζωνόσων και την περιβαλλοντική υγεία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η Ενιαία Υγεία έχει τις ρίζες της στην κατανόηση της αλληλεξάρτησης του ανθρώπου, των βιολογικών οικοσυστημάτων και του περιβάλλοντος ως ένα ενιαίο σύνολο. Ο παράγοντας περιβάλλον και οι επιδράσεις του φαίνεται να υπολείπονται σε ερευνητικά αποτελέσματα σε σχέση με τα άλλα δύο μέρη της Ενιαίας Υγείας. Οι νέες ερευνητικές τάσεις της παγκόσμιας κοινότητας στην Ενιαία Υγεία, εστιάζουν στην κλιματική αλλαγή, την αντιμικροβιακή αντοχή, τα αντιβιοτικά, την ασφάλεια των τροφίμων, τις νέες μεθόδους αλληλούχισης, τις ζωνόσους και στον εμπλουτισμό των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Ιατρικής.

ΕΑ 22: ΟΡΟΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝ ΠΑΘΟΓΟΝΩΝ ΣΕ ΤΡΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΜΗΤΕΡΑΣ-ΠΑΙΔΙΟΥ

Μαριάννα Καραχάλιου¹, Ruth Aguilar¹, Ana Espinosa¹, Mariona Bustamante¹, Lucy Pembrey², Delphine Casabonne³, Dan Manson⁴, Marta Vidal¹, Marc Bañuls¹, Θεανώ Ρουμελιωτάκη⁵, Juana Mari Delgado-Saborit⁶, Natalia Marin⁷, Loreto Santa Marina⁸, Ibarluzea Maurologoitia⁸, Βίκυ Μπεμπή^{5, 4}, Martine Vrijheid¹, Gemma Moncunill¹, Carlota Dobaño¹, Μανόλης Κογεβίνας¹

1. *Barcelona Institute for Global Health (ISGlobal), Barcelona, Spain.*

2. *Department of Medical Statistics, London School of Hygiene and Tropical Medicine, London, UK.*

3. *Unit of Molecular and Genetic Epidemiology in Infections and Cancer (UNIC-Molecular), Cancer Epidemiology Research Programme, IDIBELL, Catalan Institute of Oncology, Hospitalet De Llobregat, Spain*

4. *Bradford Institute for Health Research, Bradford Teaching Hospitals NHS Foundation Trust, Bradford, UK.*

5. *Clinic of Preventive and Social Medicine, Department of Social Medicine, Faculty of Medicine, University of Crete, Heraklion, Greece.*

6. *Department of Medicine, Universitat Jaume I, Castellon, Spain.*

7. *Foundation for the Promotion of Health and Biomedical Research in the Valencian Region, FISABIO-Public Health, Valencia, Spain*

8. *Biogipuzkoa Health Research Institute, Group of Environmental Epidemiology and Child Development, San Sebastian, Spain*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η επιδημιολογία των λοιμώξεων που συνοδεύονται από κλινικές εκδηλώσεις έχει μελετηθεί συστηματικά όχι όμως και των κοινών λοιμώξεων που εμφανίζονται άτυπα ή ασυμπτωματικά.

ΣΚΟΠΟΣ: Συστηματική περιγραφή της επιδημιολογίας των κοινών παθογόνων και των κύριων προσδιοριστών της.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Συμπεριλάβαμε 2.213 ζεύγη μητέρας-παιδιού από τις μελέτες BiB (Αγγλία), INMA (Ισπανία) και Ρέα (Ελλάδα) που συνέφεραν 5.036 δείγματα αίματος από την εγκυμοσύνη έως την ηλικία των 12 ετών. Μετρήσαμε επίπεδα ειδικών IgG έναντι των ιών πολυόμα (BKPyV, JCPyV, KIPyV, WUPyV, MCPyV), ερπητοϊών (EBV, CMV, VZV), αδενοϊού 36, τοξόπλασμα και ελικοβακτηριδίου του πυλωρού. Ένα εύρος δεδομένων από διαφορετικές ηλικίες ήταν διαθέσιμα για την αξιολόγηση των ανίχνευση ευάλωτων ομάδων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η ηλειονότητα των μητέρων στην εγκυμοσύνη ήταν οροθετικές (>90%) έναντι BKPyV, MCPyV και EBV ενώ 19% είχαν αντισώματα έναντι του H. pylori. Στα παιδιά, ο οροεπιπολασμός όλων των παθογόνων ήταν μικρότερος στην ηλικία των 2 ετών και αυξανόταν με την ηλικία. Ανιχνεύθηκαν διαφορές μεταξύ χωρών στον επιπολασμό συγκεκριμένων παθογόνων π.χ. το τοξόπλασμα ήταν συχνότερο στην Ελλάδα σε σχέση με την Ισπανία και την Αγγλία. Προσδιοριστές του μεγέθους της ανοσιακής απάντησης ήταν i) η μικρότερη ηλικία πρώτης έκθεσης στα παθογόνα BKPyV, JCPyV και EBV, ii) η υπο-έκθεση στο σύνολο των κοινών παθογόνων καθώς και iii) η έκθεση στο κάπνισμα. Η οροθετικότητα σε Adv-36 και Toxoplasma ήταν υψηλότερη στα παχύσαρκα παιδιά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Αυτά τα νέα ευρήματα σχετικά με την επιδημιολογία των κοινών παθογόνων και των προσδιοριστών τους είναι σημαντικά για την αξιολόγηση των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων των κοινών λοιμώξεων στην υγεία και στη νόσο.

ΕΑ 23: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΜΑΤΩΝ *CAMPYLOBACTER* SPP., ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022 ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2024

Όλγα Παππά¹, Κλέων Καραδήμας¹, Ευαγγελία Μαϊκούση¹, Αγγελική Τζουκμάνη¹, Μιχάλης Πολέμης¹, Κασσιανή Μέλλου⁴, Θεολογία Σιδερόγλου², Ανθή Χρυσοστόμου², Τρυφινοπούλου Κυριακή³, Ιωάννα Σπηλιοπούλου¹

1. Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας, ΕΟΔΥ

2. Τμήμα Τροφιμογενών και Υδατογενών Νοσημάτων, Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για τα Λοιμώδη Νοσήματα

3. Εργαστήριο Κλινικής Μικροβιολογίας και Μικροβιακής Παθογένεσης, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

4. Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για τα Λοιμώδη Νοσήματα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η λοίμωξη από καμπυλοβακτηρίδιο ήταν το συχνότερο δηλούμενο τροφιμογενές νόσημα στους ανθρώπους, στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2022. Η επιτήρηση της λοίμωξης από καμπυλοβακτηρίδιο στην Ελλάδα εντάχθηκε στο Σύστημα Υποχρεωτικής Δήλωσης Νοσημάτων το 2022. Η συλλογή των δειγμάτων στο Εργαστήριο Αναφοράς (ΕΑ) του ΕΟΔΥ για την επιτήρηση κλινικών καλλιεργημάτων *Campylobacter* spp. ξεκίνησε τον Ιούνιο 2022.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρουσίαση των δεδομένων της εργαστηριακής επιτήρησης του *Campylobacter* spp στους ανθρώπους στην Ελλάδα, το διάστημα 01/06/2022–15/09/2024.

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ: Χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα του ΕΑ του ΕΟΔΥ. Ο έλεγχος αντιμικροβιακής ευαισθησίας και η μοριακή ταυτοποίηση των καλλιεργημάτων διεξήχθησαν με πρότυπες μεθόδους (AST κατά EUCAST; ECDC, EU protocol for harmonised monitoring of AMR in human *Salmonella* and *Campylobacter* isolates, 2016)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συνολικά, στάλθηκαν στο ΕΑ 512 κλινικά καλλιεργήματα *Campylobacter* spp στην πλειονότητά τους *C. jejuni* (354/512). Πεντακόσια έξι (98,8%) καλλιεργήματα απομονώθηκαν από κόπρανα και 6 (1,2%) από αίμα. Ως προς τη γεωγραφική κατανομή τους 420 (82%) καλλιεργήματα απεστάλησαν από 10 νοσοκομεία της Αττικής και 92 (18,3%) από 11 νοσοκομεία της υπόλοιπης Ελλάδας. Τα στελέχη για τα 3 αντιβιοτικά προτεραιότητας στα οποία εξετάστηκαν, χαρακτηρίστηκαν ως ανθεκτικά τα 316/512 (61,7%) στην σιπροφλοξασίνη και τα 306/512 (59,8%) στη τετρακυκλίνη; ως ευαίσθητα στην ερυθρομυκίνη (495/512; 96,7%). Στη μεροπενέμη ανθεκτικά χαρακτηρίστηκαν τα 13/512 στελέχη (2,5%).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Το *Campylobacter* spp. είναι ένα από τα συχνότερα τροφιμογενή/υδατογενή παθογόνα στη χώρα μας. Απαραίτητη θεωρείται η ευαισθητοποίηση των νοσοκομείων για τη σημασία της συστηματικής αποστολής των καλλιεργημάτων στο ΕΑ. Τα εργαστηριακά δεδομένα συνδράμουν στην ολοκληρωμένη επιτήρηση του νοσήματος, καθώς και στην επιλογή της κατάλληλης θεραπευτικής αντιμετώπισης.

ΕΑ 24: ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΠΟΛΛΑΠΛΟΥΣ ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΡΥΠΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΔΟΜΗΤΡΙΑ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΠΕΔΑ ΛΙΠΙΔΙΩΝ ΟΡΟΥ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ- ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΜΙΓΜΑΤΩΝ ΕΚΘΕΣΗΣ (ΜΕΛΕΤΗ HELIX)

Κατερίνα Μαργετάκη¹, Μαρίνα Βαφειάδου¹, Zhenjiang Li², Θεανώ Ρουμελιωτάκη¹, Lea Maitre³, Serena Fossati³, Alexandros P. Siskos⁴, Ιωάννης Θεολογίδης⁵, Lydiane Agier⁶, Xavier Basagana³, Maribel Casas³, Montserrat de Castro³, Line S Haug⁷, Regina Grazuleviciene⁸, Rosemary McEachan⁹, Mark Nieuwenhuijsen³, Ελένη Παπαδοπούλου⁷, Oliver Robinson³, Remy Slama⁶, Cathrine Thomsen⁷, Jose Urquiza³, Charline Warembourg³, John Wright⁹, Rob McConnel², Hector Keun⁴, David V. Conti², Martine Vrijheid³, Μανόλης Κογεβίνας³, Μαριάννα Καραχάλιου^{3,1}, Λήδα Χατζή²

1. Κλινική Προληπτικής και Κοινωνικής Ιατρικής, Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

2. Keck School of Medicine, University of Southern California, USA

3. ISGlobal, Barcelona Institute for Global Health, Barcelona, Spain

4. Division of Computational and Systems Medicine, Department of Surgery and Cancer, Faculty of Medicine, Imperial College London, UK

5. Foundation for Research and Technology, Institute of Molecular Biology and Biotechnology, Heraklion, Greece

6. Inserm, Univ. Grenoble Alpes, CNRS, IAB, Team of environmental epidemiology applied to reproduction and respiratory health, 38000 Grenoble, France

7. Department of Environmental Exposure and Epidemiology, Norwegian Institute of Public Health, Oslo, Norway

8. Department of Environmental Sciences, Vytautas Magnus University, Kaunas, Lithuania

9. Bradford Institute for Health Research, Bradford Teaching Hospitals NHS Foundation Trust, Bradford, United Kingdom

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ομοίωση των λιπιδίων ορού στην παιδική ηλικία έχει συσχετιστεί με πληθώρα χρόνιων νοσημάτων στην ενήλικη ζωή. Ο ρόλος των περιβαλλοντικών εκθέσεων στα επίπεδα των λιπιδίων στην παιδική ηλικία δεν είναι σαφής.

ΣΤΟΧΟΣ: Να διερευνήσουμε τη σχέση μεταξύ έκθεσης σε πολλαπλούς χημικούς ρύπους κατά την κύηση και παιδική ηλικία με τον κίνδυνο για αυξημένα επίπεδα λιπιδίων ορού στην ηλικία των 6-11 ετών.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Σε 1284 ζεύγη μητέρας-παιδιού από 6 ευρωπαϊκές χώρες (μελέτη HELIX), μετρήσαμε 45 χημικούς ρύπους (οργανοχλωριωμένα φυτοφάρμακα, πολυχλωριωμένα διφαινυλία, πολυβρωμιούχοι διφαινυλαιθέρες, φαινόλες, παραβένια, φθαλικοί εστέρες, οργανοφωσφορικά φυτοφάρμακα, υπερφθοριωμένες και πολυφθοριωμένες αλκυλιωμένες ουσίες και μέταλλα) κατά τη κύηση και την παιδική ηλικία. Στην ηλικία των 6-11 ετών μετρήσαμε τα επίπεδα ολικής χοληστερόλης (TC) και τριγλυκεριδίων (TG) ορού νηστείας. Η υπερχοληστερολαιμία ορίστηκε ως TC >200 mg/dl και τα αυξημένα τριγλυκερίδια ως TG > 100 mg/dl. Οι συσχετίσεις αξιολογήθηκαν με τη χρήση του μοντέλου ανάλυσης μιγμάτων έκθεσης Bayesian Weighted Quantile Sum (BWQS).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Προγεννητικά, η έκθεση σε πολυχλωριωμένα διφαινυλία συσχετίστηκε με 16% αυξημένο κίνδυνο υπερχοληστερολαιμίας στα 6-11 έτη [OR (95%CI)=1.16 (1.03, 1.3)] και η έκθεση σε φαινόλες συσχετίστηκε με 10% μεγαλύτερη πιθανότητα αυξημένων τριγλυκεριδίων [OR (95%CI)=1.1 (1.01, 1.18)]. Συγχρονικά, η έκθεση σε πολυχλωριωμένα διφαινυλία και πολυβρωμιούχους διφαινυλαιθέρες συσχετίστηκε με 13% και 8% μεγαλύτερη πιθανότητα αυξημένων τριγλυκεριδίων [OR (95%CI)= 1.13 (1.04, 1.23) και 1.08 (1.02, 1.14)] αντίστοιχα. Αντίθετα, η προγεννητική έκθεση σε φθαλικούς εστέρες χαμηλού μοριακού βάρους συσχετίστηκε με 8% μικρότερη πιθανότητα αυξημένων τριγλυκεριδίων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Συγκεκριμένες κατηγορίες χημικών ρύπων αναδείχθηκαν ως προσδιοριστές των επιπέδων λιπιδίων στα παιδιά και μπορούν να αποτελέσουν στόχους προγραμμάτων πρόληψης και παρέμβασης.

ΕΑ 25: ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΠΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΤΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΕΡΟΛΥΜΑ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ/ΘΕΡΜΑΙΝΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2024

Αγγελική Λάμπρου¹, Σωτηρία Σχορετσανίτη¹, Ευστάθιος Παπαχρήστου¹, Γεώργιος Ραχιώτης², Γεωργία Κουρλαμπά^{1,3}, Χρήστος Χατζηχριστοδούλου^{1,2}

1. Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας, Αθήνα

2. Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα

3. Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τρίπολη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Στην Ελλάδα ο επιπολασμός του καπνίσματος και της έκθεσης στο παθητικό κάπνισμα είναι από τους υψηλότερους μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ.

ΣΚΟΠΟΣ: Η εκτίμηση του επιπολασμού και των πεποιθήσεων για τη χρήση και διακοπή των προϊόντων καπνού και η αξιολόγηση της έκθεσης στο παθητικό κάπνισμα και στο αερόλυμα των ηλεκτρονικών/θερμαινόμενων προϊόντων καπνού (ΘΠΚ).

ΜΕΘΟΔΟΣ: Διεξήχθη συγχρονική μελέτη (12/2023–01/2024) σε τυχαίο αντιπροσωπευτικό δείγμα 2.008 ενηλίκων, σταθμισμένο ως προς την ηλικία και το φύλο. Η συλλογή πληροφοριών έγινε μέσω δομημένου ερωτηματολογίου και τηλεφωνικών συνεντεύξεων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το 38% των Ελλήνων χρησιμοποιούν προϊόντα καπνού. Το 24%, το 4% και το 3% των Ελλήνων είναι αποκλειστικοί χρήστες συμβατικών τσιγάρων, ΘΠΚ και ηλεκτρονικών τσιγάρων αντίστοιχα. Το 53% των καπνιστών συμβατικών τσιγάρων, το 62% και το 55% των χρηστών ηλεκτρονικών τσιγάρων και ΘΠΚ αντίστοιχα σκοπεύουν να σταματήσουν το κάπνισμα στο μέλλον. Μόνο 1 στα 2 νοικοκυριά δεν επιτρέπει το συμβατικό κάπνισμα οπουδήποτε μέσα στην κατοικία τους και μόνο 4 στα 10 νοικοκυριά τη χρήση ηλεκτρονικών τσιγάρων και ΘΠΚ. Τέσσερις στους 10 οδηγούς αυτοκινήτων που είναι χρήστες ηλεκτρονικών τσιγάρων επιτρέπουν τη χρήση μέσα στο όχημά τους, ενώ το 25% των εργαζομένων αναφέρουν χρήση προϊόντων καπνού στο χώρο εργασίας τους. Η έκθεση στο παθητικό κάπνισμα και στο αερόλυμα σε μπαρ/κλαμπ/καφετέριες και εστιατόρια αναφέρθηκε από >30% και 20% των ερωτηθέντων, αντίστοιχα. Επτά στους 10 υποστηρίζουν την εντατικοποίηση των ελέγχων για την εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Παρά την επιβολή νομοθετικών ρυθμίσεων, μεγάλος αριθμός ανθρώπων στην Ελλάδα συνεχίζει το κάπνισμα/άτμισμα και εξακολουθεί να εκτίθεται στο παθητικό κάπνισμα και στο αερόλυμα των ηλεκτρονικών/θερμαινόμενων προϊόντων καπνού.

ΕΑ 26: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΝΟΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΦΙΛ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΝΟΣΟ ALZHEIMER ΠΡΩΙΜΗΣ ΚΑΙ ΟΨΙΜΗΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΜΕΣΩ ΣΥΝΤΟΜΩΝ ΝΕΥΡΟΨΥΧΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΩΝ

Κωνσταντίνος Παλαιονάνος¹, Ανδρέας Κυρώζης^{1,2}, Φίλιππος Ορφανός¹, Ευαγγελία Στανίτσα², Σωκράτης Γ. Παπαγεωργίου²

1. Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ

2. Α΄ Νευρολογική κλινική, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Το τυπικό σύμπτωμα της νόσου Alzheimer (AD) είναι η διαταραχή μνήμης ειδικά σε ασθενείς άνω των 65 ετών (LOAD). Ωστόσο, τα αρχικά συμπτώματα σε ασθενείς με νόσο Alzheimer πρώιμης έναρξης (EOAD) μπορεί να είναι μη αμνησιακού τύπου όπως διαταραχές λόγου, οπτικοχωρικής αντίληψης, επιτελικών λειτουργιών, και απραξία. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση ιατρικής παραπομπής.

ΣΚΟΠΟΣ: η διερεύνηση του νοητικών προφίλ ασθενών με EOAD και LOAD κατά τη διάγνωση, μέσω σύντομων νευροψυχολογικών δοκιμασιών.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Ο πληθυσμός της αναδρομικής συγχρονικής μελέτης αποτελούνταν από EOAD (N=85), LOAD (N=379), και αντίστοιχες ομάδες ελέγχου (N= 126, N=68). Έγινε σύγκριση επίδοσης σε οκτώ δοκιμασίες, σύγκριση των τροποποιημένων z-scores καθώς και διερεύνηση συσχέτισης δημογραφικών μεταβλητών με την επίδοση στις δοκιμασίες με παλινδρόμηση ποσοστιαίων σημείων (25ο, 50ο) στους ασθενείς με AD.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Οι EOAD ασθενείς σε σχέση με τους LOAD είχαν περισσότερα έτη εκπαίδευσης, και χαμηλότερη διάμεση βαθμολογία MMSE, υπολογισμών (MMSE-attention), οπτικοχωρικής μνήμης (5-Objects-test) και οπτικοκατασκευαστικών ικανοτήτων (Clock-copy-test), ενώ δεν διέφεραν στη διάρκεια νόσου και στη διαταραχή μνήμης (5-words-test). Η ηλικία διάγνωσης σχετιζόταν θετικά και ανεξάρτητα με το 25ο εκατοστημόριο υπολογισμών, οπτικοχωρικής μνήμης, οπτικοκατασκευαστικής ικανότητας, ενώ τα έτη εκπαίδευσης με το διάμεσο σκορ υπολογισμών. Η οπτικοχωρική μνήμη ήταν ο πιο προσβεβλημένος τομέας στους ασθενείς με EOAD και συσχετιζόταν αρνητικά και ανεξάρτητα με τη διάρκεια νόσου στο συνολικό πληθυσμό ασθενών με AD.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Οι ασθενείς με πρώιμης έναρξης AD είχαν χειρότερη επίδοση σε λειτουργίες υπολογισμών και οπτικοχωρικής μνήμης. Η επαγρύπνηση για άτυπα νοητικά συμπτώματα σε ασθενείς με EOAD μπορεί να βοηθήσει στην ταχύτερη παραπομπή για τη διάγνωση της νόσου και την έγκαιρη παρέμβαση.

ΕΑ 27: ΚΑΡΔΙΟΜΕΤΑΒΟΛΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ, ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΣΤΑΤΙΝΩΝ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΗ

Αθανάσιος Μπάσιος¹, Γεώργιος Μαρκοζάννης^{2,4}, Χριστίνα Χαντζή¹, Αικατερίνη Καλαμπόκη¹, Φώτιος Μπάρκας³, Ευαγγελία Ε. Ντζάνη^{2,5}, Κωνσταντίνος Κ. Τσιλίδης^{2,4}, Ευάγγελος Χ. Ρίζος¹

1. Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

2. Εργαστήριο υγιεινής και επιδημιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

3. Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

4. Τμήμα Επιδημιολογίας και Βιοστατιστικής, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Imperial College London, Λονδίνο, Η.Β.

5. Τμήμα Υψηλών Υγείας, Πολιτικής και Πρακτικής, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Brown, Ρόουντ Άιλαντ, ΗΠΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η φαρμακευτική συνέπεια στην υπολιπιδαιμική αγωγή θεωρείται κρίσιμης σημασίας από την επιστημονική κοινότητα, καθώς συνδέεται άμεσα με τον έλεγχο των καρδιομεταβολικών παραγόντων που επηρεάζουν την πρόγνωση των αθηροσκληρωτικών καρδιαγγειακών νοσημάτων.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της συστηματικής ανασκόπησης και μετα-ανάλυσης είναι η αναγνώριση και καταγραφή των βασικότερων παραγόντων που επηρεάζουν τη φαρμακευτική συνέπεια σε άτομα με υψηλό καρδιαγγειακό κίνδυνο.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε συστηματική ανασκόπηση στη βάση δεδομένων PubMed έως τον Αύγουστο του 2024 για μελέτες που εξέτασαν παράγοντες κινδύνου σχετικούς με τη φαρμακευτική συνέπεια. Ακολούθησε μετα-ανάλυση με μοντέλα τυχαίων επιδράσεων για τους αναγνωρισμένους παράγοντες κινδύνου. Η ετερογένεια εκτιμήθηκε μέσω του τεστ I², ενώ η μεροληψία λόγω μικρών μελετών αξιολογήθηκε μέσω του Egger test.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμπεριλήφθηκαν 50 μελέτες με 4.647.548 συμμετέχοντες. Οι γυναίκες εμφάνισαν μικρότερη συνέπεια σε σχέση με τους άνδρες (RR: 0.90). Η ηλικία ≥ 64 ετών συσχετίστηκε με αυξημένη συνέπεια (RR: 1.34), ενώ οι νεότεροι από <44 ετών είχαν χαμηλότερη συνέπεια (RR: 0.68). Οι Έγχρωμοι (RR: 0.66), οι Λατίνοι (RR: 0.71) και οι Ασιάτες (RR: 0.81) είχαν μικρότερη συνέπεια από τους Καυκάσιους. Οι ασθενείς με >2 συννοσηρότητες (RR: 1.17), με ιστορικό εμφράγματος (RR: 1.23) και υπέρτασης (RR: 1.11) είχαν περισσότερες πιθανότητες να είναι συνεπείς. Η πολυφαρμακία ενίσχυσε τη συνέπεια στη φαρμακευτική αγωγή (RR: 1.24), ενώ η κατάθλιψη επηρεάζει αρνητικά την φαρμακευτική συνέπεια (RR: 0.88).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Εντοπίστηκαν παράγοντες που επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την προσήλωση στη χρήση στατινών, οι οποίοι σχετίζονται με το φύλο, την ηλικία, τις συννοσηρότητες, τη φυλή και τους κοινωνικοοικονομικούς δείκτες. Η κατανόηση αυτών των παραγόντων μπορεί να οδηγήσει σε στοχευμένες παρεμβάσεις για τη βελτίωση της φαρμακευτικής συνέπειας.

ΕΑ 28: ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ: ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΕ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΔΕΙΓΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Χριστίνα-Μαρία Κράββαρη^{1,2}, Δέσποινα Βασιλειάδου^{1,2}, Παναγιώτα Ψαλίδου³, Δημήτριος Παρασκευής^{3,4}, Ζωή Τσίμτσιου^{1,2}, Κωσταντίνος Χ. Μακρής⁵

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Α.Π.Θ.

2. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Α.Π.Θ.

3. Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας

4. Εργαστήριο Υγιεινής Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή, Ε.Κ.Π.Α.

5. Διεθνές Ινστιτούτο Κύπρου για την Περιβαλλοντική και Δημόσια Υγεία, Σχολή Επιστημών Υγείας, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει το περιβάλλον και τη συχνότητα εμφάνισης ασθενειών, οδηγώντας σε νέες προκλήσεις για τη Δημόσια Υγεία.

ΣΚΟΠΟΣ: Να καταγραφούν για πρώτη φορά στην Ελλάδα οι αντιλήψεις των επαγγελματιών υγείας για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην υγεία, αλλά και σχετικά με τον ρόλο τους στην παγκόσμια προσπάθεια περιορισμού των περιβαλλοντικών βλαβών για την προστασία της ανθρώπινης υγείας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πρόκειται για μια συγχρονική μελέτη που πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου (Μάιος-Ιούνιος 2023). Προσκλήθηκε να συμμετάσχει ανώνυμα και προαιρετικά το σύνολο των επαγγελματιών υγείας που εργάζονταν σε δημόσιες δομές μέσω των αντίστοιχων Υγειονομικών Περιφερειών και στον ΕΟΔΥ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συγκεντρώθηκαν 217 πλήρως συμπληρωμένα ερωτηματολόγια (σε σύνολο 361 συμμετοχών, 60%). Οι συμμετέχοντες προερχόταν από οκτώ γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας, ήταν ιατροί στο 33% (n=66), 79% (n=172) γυναίκες, μέσης ηλικίας 42 ετών (±10, ελαχ. 23-μέγ. 68). Το 96% (n=209) θεωρούσε ότι οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής είναι εμφανείς ήδη στην Ελλάδα. Εντός δεκαετίας, 82% (n=179) ανέμεναν να αυξηθούν οι ασθένειες από την αύξηση της θερμοκρασίας, 78% (n=171) τα ψυχικά και σωματικά προβλήματα από τις πυρκαγιές, 76% (n=165) τα προβλήματα από καταιγίδες και πλημμύρες. Η προθυμία των επαγγελματιών υγείας να συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση των ασθενών τους για την κλιματική αλλαγή περιοριζόταν στο 42% (n=91). Η ανάγκη συναφούς συνεχιζόμενης εκπαίδευσης υπογραμμίστηκε από το 85% (n=185).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Οι επαγγελματίες υγείας αναγνωρίζουν στην πλειοψηφία τους την επίδραση της κλιματικής αλλαγής στην υγεία, καθώς και την ανάγκη για τη συναφή εκπαίδευση και ενημέρωσή τους, προκειμένου να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των συνεπειών της στην πληθυσμιακή υγεία.

ΕΑ 29: Η ΕΦΙΚΤΟΤΗΤΑ ΕΝΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΟΜΕΝΟ ΣΕ ΓΕΝΙΚΟΥΣ ΙΑΤΡΟΥΣ ΓΙΑ ΩΤΟΡΙΝΟΛΑΡΥΓΓΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΡΟΤΗΤΑ

Νικόλαος Παπαδόπουλος¹, Εμμανουήλ Προκοπάκης², Αλέξανδρος Καρατζάνης², Μανόλης Λιναρδάκης¹, Ιωάννης Γαλανός², Γεωργία Λιβιά², Ιωάννης Τσαμάνδουρας², Ευαγγελία Μουρέλλου¹, Εμμανουήλ Συμβουλάκης¹

1. Κλινική Κοινωνικής και Οικογενειακής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

2. Τμήμα Ωτορινολαρυγγολογίας και Χειρουργικής Κεφαλής- Τραχήλου, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι γενικοί ιατροί καλούνται να καλύψουν τόσο χρόνια προβλήματα όσο και οξείες καταστάσεις που συχνά αφορούν και ΩΡΛ προβλήματα. Καθώς η εκπαίδευση στην ΩΡΛ νοσηρότητα κατά την διάρκεια της ειδικευσης παραμένει διαχρονικά περιορισμένη, είναι λογικό οι γενικοί ιατροί να έχουν μειωμένη αυτοπεποίθηση στην διαχείρισή της. Εκπαιδευτικές δράσεις απευθυνόμενες σε ειδικευμένους γενικούς ιατρούς θα μπορούσαν να βελτιώσουν την παροχή υπηρεσιών υγείας στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας (ΠΦΥ).

ΣΚΟΠΟΣ: Να εξεταστεί η εφικτότητα και η αποτελεσματικότητα ενός εκπαιδευτικού σεμιναρίου απευθυνόμενο σε γενικούς ιατρούς στην διαχείριση Ωτορινολαρυγγολογικών περιπτώσεων σε δομές ΠΦΥ μέσω ενός τριώρου σεμιναρίου.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Διοργανώθηκε ένα σεμινάριο πάνω στις συχνότερες ΩΡΛ παθήσεις επιλεγμένες από τοπικά επικαιροποιημένα επιδημιολογικά δεδομένα. Οι συμμετέχοντες ήταν 34 γενικοί ιατροί, τυχαίοι καταταγμένοι σε 2 ομάδες (Παρέμβασης και Ελέγχου) των 17 ατόμων. Ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησε τις γνώσεις, πεποιθήσεις και πρακτικές (ΚΑΡ) πριν και μετά το σεμινάριο για την ομάδα παρέμβασης και την ομάδα ελέγχου, μαζί με τα επίπεδα βεβαιότητας των απαντήσεων με χρήση Likert scale.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η ομάδα παρέμβασης έδειξε σημαντική βελτίωση στις απαντήσεις σε πέντε από τις δεκαέξι ερωτήσεις ($p < 0.05$). Οι συμμετέχοντες έδειξαν μεγαλύτερη ανταπόκριση στις απαντήσεις τους για περιπτώσεις επίσταξης και λοίμωξης ανώτερου αναπνευστικού. Τα επίπεδα βεβαιότητας των σωστών απαντήσεων της ομάδας παρέμβασης απέδωσαν μία στατιστικά σημαντική βελτίωση με σκορ από 3.8 σε 4.2 σε σχέση με την ομάδα ελέγχου (3.76). Συνολικά, σημειώθηκε βελτίωση των ΚΑΡ scores ($p < 0.05$) με υψηλά μεγέθη επίδρασης (0.85) πριν και μετά το σεμινάριο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Το σεμινάριο κρίθηκε επιτυχημένο, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για στοχευμένα εκπαιδευτικά σεμινάρια μικρής διάρκειας για γενικούς ιατρούς, υποστηριζόμενα από τοπικά επιδημιολογικά δεδομένα. Μελλοντικές μελέτες μπορούν να εξετάσουν τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο παρόμοιων συνεργατικών παρεμβάσεων στην πρωτοβάθμια περίθαλψη.

ΕΑ 30: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΟΥ ΑΛΦΑΒΗΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Λίνα Τσίτσου¹, Έφη Σίμου²

1. Νοσηλεύτρια, Διευθύντρια Υγειονομικού Υλικού Υγειονομικών Υπηρεσιών ΕΕΣ, MSc στη Δημόσια Υγεία, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ), Αθήνα

2. Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Επικοινωνίας και ΜΜΕ & Δημόσια Υγεία, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ), Αθήνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 περιλάμβανε σειρά μέτρων που για την αποτελεσματικότητά τους ήταν απαραίτητη η τήρησή τους από τον πληθυσμό. Ο αλφαριθμητισμός στην υγεία αποτελεί βασική προϋπόθεση για την κατανόηση πληροφοριών υγείας και την υιοθέτηση συμπεριφορών υγείας που μπορούν να προλάβουν τα μεταδοτικά νοσήματα.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της μελέτης είναι να διερευνήσει τη σχέση του αλφαριθμητισμού στην υγεία με την κατανόηση της σημαντικότητας των μέτρων ατομικής προστασίας έναντι της πανδημίας COVID-19, και τη συμμόρφωση σε αυτά, σε χρήστες Υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και πρωτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα.

ΜΕΘΟΔΟΙ: Πραγματοποιήθηκε συγχρονική έρευνα με δείγμα ευκολίας, στην οποία συμμετείχαν 356 άτομα. Το ερευνητικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε ήταν δομημένα ερωτηματολόγια για τη μέτρηση του αλφαριθμητισμού στην υγεία, της κατανόησης της σημαντικότητας των μέτρων ατομικής προστασίας έναντι της πανδημίας και της εφαρμογής αυτών, καθώς και τα δημογραφικά χαρακτηριστικά. Για τη μέτρηση του αλφαριθμητισμού στην υγεία χρησιμοποιήθηκε το μεταφρασμένο εργαλείο HLS-EU-Q16.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το επίπεδο αλφαριθμητισμού στην υγεία βρέθηκε επαρκές για το 58,6% των συμμετεχόντων. Καταδείχθηκε ότι οι συμμετέχοντες με υψηλότερο επίπεδο αλφαριθμητισμού στην υγεία κατανοούν σε μεγαλύτερο βαθμό τη σημαντικότητα των μέτρων έναντι της πανδημίας ($p < 0,001$) και τα εφαρμόζουν συχνότερα ($p < 0,001$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Ο αλφαριθμητισμός στην υγεία επηρεάζει θετικά την κατανόηση της σημαντικότητας των μέτρων και την εφαρμογή αυτών. Η παρούσα έρευνα συνέβαλε στο να αναδειχθεί η σπουδαιότητα του αλφαριθμητισμού στην υγεία στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και στο ότι μπορεί να θεωρηθεί δομικό στοιχείο της προετοιμασίας για την αντιμετώπιση υγειονομικών κρίσεων στο μέλλον.

ΕΑ 31: ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΟΝΤΕΛΩΝ ΓΙΑ COVID-19: ΜΙΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΕΩΝ

Ναταλία Παπαδημητρίου¹, Μάγδα Γαβανά², Εμμανουήλ Σμυρνάκης², Άννα-Μπεττίνα Χάιδιτς¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

2. Εργαστήριο Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Γενικής Ιατρικής και Έρευνας Υπηρεσιών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η πανδημία COVID-19 έθεσε σημαντικές προκλήσεις στην επιστημονική κοινότητα. Τα επιδημιολογικά μοντέλα ήταν καθοριστικά στην κατανόηση και διαχείριση του ιού. Η ανάλυση αυτών των μοντέλων είναι ουσιώδης για την αξιολόγηση των μέτρων περιορισμού.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρούσα μελέτη εξετάζει και αξιολογεί τα μαθηματικά μοντέλα που χρησιμοποιήθηκαν για την πρόβλεψη της πανδημίας, εστιάζοντας στις κυριότερες παραμέτρους και στις αποκλίσεις αποτελεσμάτων.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε συστηματική αναζήτηση για συστηματικές ανασκοπήσεις επιδημιολογικών μοντέλων COVID-19 στις βάσεις Scopus, PubMed, Google Scholar, και Epistemonikos. Ο βαθμός επικάλυψης μεταξύ των ανασκοπήσεων για πρωτογενείς μελέτες ήταν μικρός, καθώς υπολογίστηκε με το δείκτη CCA και βρέθηκε 4%. Η ποιοτική αξιολόγηση κινδύνου σφάλματος έγινε με το εργαλείο ROBIS.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Από την αναζήτηση, 31 μελέτες πληρούσαν τα κριτήρια συμπερίληψης. Οι περισσότερες προέρχονταν από την Κίνα, ενώ 14/31 περιλάμβαναν δεδομένα από όλο τον κόσμο. Η ανάλυση ανέδειξε ότι ο βασικός αναπαραγωγικός αριθμός (R_0) (από 2.5 - 3.5) και ο χρόνος επώασης (από 5 - 6.3 ημέρες) της νόσου είναι οι συχνότερα μελετημένες παράμετροι. Ακολουθούν το διάστημα γενιάς και ο δείκτης θνητότητας CFR. Τα επιδημιολογικά μοντέλα που εμφανίζονται κυρίως είναι τα SIR/SEIR models, Exponential growth spread model και Bayesian model, ενώ τα βασικά μοντέλα των μετα-αναλύσεων είναι τα Random-effect model και Fixed-effect model.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η μελέτη τονίζει την ανάγκη για συνεχή βελτίωση των επιδημιολογικών μοντέλων και συνεργασία επιστημόνων. Τα διαφορετικά αποτελέσματα δείχνουν την πολυπλοκότητα της πανδημίας και την ανάγκη για εναρμονισμένες μεθοδολογίες. Παρά τις προκλήσεις, τα μαθηματικά μοντέλα είναι απαραίτητα για την κατανόηση και διαχείριση της πανδημίας, υποστηρίζοντας την εφαρμογή μέτρων δημόσιας υγείας.

ΕΑ 32: ΑΡΧΙΚΗ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ

Αργυρή Καρελή¹, Θεόδωρος Κωνσταντινίδης¹, Χρήστος Κοντογιώργης¹, Ευαγγελία Νένα^{1,2}

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Τμήμα Ιατρικής ΔΠΘ

2. Εργαστήριο Κοινωνικής Ιατρικής, Τμήμα Ιατρικής ΔΠΘ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η εργασία σε χώρους υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ), ανακύκλωσης και περιβαλλοντικών πάρκων (πρώην ΧΥΤΑ), σε συνάρτηση με καπνιστική συνήθεια, παχυσαρκία, έκθεση σε βιολογικούς παράγοντες και βαρέα μέταλλα μπορεί να επιδρούν αρνητικά στην υγεία των εργαζομένων.

ΣΚΟΠΟΣ: Αρχική καταγραφή/ χαρτογράφηση διαφόρων δεικτών υγείας εργαζομένων στους χώρους αυτούς

ΜΕΘΟΔΟΣ: Cross-sectional μελέτη σε δείγμα 147 εργαζομένων. Σε αυτούς καταγράφηκαν ανθρωπομετρικά στοιχεία, επαγγελματικό και ιατρικό ιστορικό, εμβολιασμοί και συνήθειες (κάπνισμα, κατανάλωση αλκοόλ). Επιπλέον, λήφθηκαν δείγματα αίματος για αιματολογικό, βιοχημικό εργαστηριακό έλεγχο και μέτρηση βαρέων μετάλλων: Pb, Cd. Ακολούθως, έγινε περιγραφική στατιστική ανάλυση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η πλειοψηφία ήταν άνδρες (n=113) με μέση ηλικία: 48,32±7,4 (Α) και 46,88±8,19 (Θ). Η μέση τιμή BMI ήταν 28,56 ±4,6 (Α) και 25,94±3,65 (Θ). Ως προς το κάπνισμα, η πλειοψηφία των γυναικών (53,3%) κάπνιζε <20 τσιγάρα/μέρα, και των ανδρών (66,2%) ≥20 τσιγάρα/μέρα. Οι 112 (76,2%) ανέφεραν ένα τουλάχιστον πρόβλημα υγείας, ενδεικτικά: διαταραχές Α.Π. (24,1%), αλλεργίες (18,8%), θυρεοειδοπάθειες (8,9%), σακχαρώδη διαβήτη (8,9%), δερματοπάθειες (8,0%), βρογχικό άσθμα (7,1%), κ.ο.κ. Από τις εξετάσεις αίματος: Σάκχαρο ορού: υψηλά επίπεδα βρέθηκαν στο 12,4% (Α) και το 5,9% (Θ), SGOT εκτός ορίων στο 4,4% (Α), και στο 5,9% (Θ), SGPT: 13,3% (Α), 11,8%(Θ). AntiHbs:78,2%, Anti HAV: 90,5% Τα επίπεδα βαρέων μετάλλων ήταν εντός φυσιολογικών ορίων: Pb: 2,26 (±1,49), Cd 1,44 (±1,85) (Α), 1,40 (±0,69), 1,17 (±1,52) (Θ) αντίστοιχα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Μεταξύ εργαζομένων σε χώρους διαχείρισης απορριμμάτων, καταγράφονται χρόνια νοσήματα σε σημαντικό ποσοστό, ενώ τα επίπεδα βαρέων μετάλλων διατηρούνται σε φυσιολογικά επίπεδα.

ΕΑ 33: ΕΘΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΚΑΙ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ε. Συμβουλάκης¹, **Α. Μανταδάκη¹**, Μ. Λιναρδάκης¹, Α. Παπαδάκης², Γ. Πιτσούλης², Ε. Κουτεντάκη²

1. Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης

2. Περιφέρεια Κρήτης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η χρήση του διαδικτύου έχει επεκταθεί και ο χρόνος που αφιερώνουμε πολλαπλασιάζεται, ενώ τα προβλήματα που σχετίζονται με την κατάχρησή του γίνονται εμφανή. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας διερευνά τις επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, δεδομένης της διεθνώς αυξανόμενης ανησυχίας.

ΣΚΟΠΟΣ: Σχεδιάστηκε μελέτη προκειμένου να αποτυπώσει τις σχέσεις των εφήβων της Περιφέρειας Κρήτης (Π.Κ.) με το διαδίκτυο και τις πιθανές επιπτώσεις στην καθημερινότητα και στις συνήθειές τους.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Έγκριση πρόσβασης σε σχολικές δομές της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης δόθηκε για τάξεις Α' Λυκείου 42 Ημερήσιων Γενικών Λυκείων της Π.Κ. μετά από τυχαιοποίηση. Για τον καθορισμό του βαθμού εξάρτησης χρήσης του διαδικτύου, χρησιμοποιήθηκε το Internet Addiction Test. Για την άντληση στοιχείων φυσικής δραστηριότητας αξιοποιήθηκε το IPAQ-GR, ενώ με την κλίμακα UCLA Loneliness Scale εκτιμήθηκε το αίσθημα μοναξιάς. Αξιολογήθηκε η ποιότητα της διατροφής μέσω του KIDMED και η αυτο-αποτελεσματικότητα με την κλίμακα GSE. Ανωθυμωποιημένα δεδομένα συλλέχθηκαν μετά από συναίνεση γονέων-κηδεμόνων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμμετείχαν 40 σχολικές μονάδες και 1.727 μαθητές (39,6%) /-τριες (60,4%). Το 74,0% δήλωσε ότι ξυπνά νωρίτερα από το επιθυμητό και δεν κοιμάται επαρκώς. Παρατηρήθηκε αυξημένη χρήση του διαδικτύου κυρίως μέσω κινητών (99,2%). Τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (ΜΚΔ) κυριάρχησαν (63,4%) στην περιήγηση, ενώ το 31,0% επικοινωνούσε με αγνώστους και έχοντας έκθεση σε διαφημιστικό υλικό. Στο 45,3% εντοπίστηκε ήπια εξάρτηση από το διαδίκτυο, με τα κορίτσια να εμφανίζουν συχνότερα αυξημένο κίνδυνο σοβαρής εξάρτησης. Το 56,6% ακολουθούσε διατροφή μέτριας ποιότητας, το 53,9% καταγράφηκε να βιώνει μέτρια και το 39,3% υψηλή αίσθηση μοναξιάς. Η χαμηλή έως μέτρια αυτο-αποτελεσματικότητα μετρήθηκε σε ποσοστό 67,3%.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η προαγωγή της ψυχοσωματικής και κοινωνικής ευεξίας των εφήβων πιθανόν σχετίζεται με τη δόκιμη χρήση του διαδικτύου, αποτελώντας καίριας σημασίας στόχο για τη διασφάλιση της υγείας των μελλοντικών ενηλίκων.

ΕΑ 34: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΤΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΓΙΑ ΠΟΛΙΟΜΥΕΛΙΤΙΔΑ ΣΤΟΥΣ ΕΥΑΛΩΤΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Βαρβάρα Κουβάτα¹, **Ειρήνη Τσανίδου**^{1,2,3}, Ευαγγελία Νένα³, Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης²

1. Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Π.Ε. Έβρου, Π.Α.Μ.Θ., Αλεξανδρούπολη

2. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Τμήμα Ιατρικής, Δ.Π.Θ, Αλεξανδρούπολη

3. Εργαστήριο Κοινωνικής Ιατρικής- Κοινωνιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Δ.Π.Θ, Αλεξανδρούπολη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η πολιομυελίτιδα παραμένει μια διεθνής απειλή για τη Δημόσια Υγεία. Πληθώρα ερευνών αναφέρει ότι σε σύγκριση με τον γενικό πληθυσμό, οι εθνοτικές μειονότητες συχνά παρουσιάζουν διστακτικότητα εμβολιασμού και δυσκολίες πρόσβασης σε υπηρεσίες Υγείας, με αποτέλεσμα να διατρέχουν κίνδυνο εμφάνισης διάφορων νοσημάτων. Παρόλο που εμβολιαστική κάλυψη Ελλήνων Ρομά έχει μελετηθεί εκτενώς, δεν υπάρχουν αντίστοιχα δεδομένα για τους Έλληνες Πομάκους.

ΣΚΟΠΟΣ: Αξιολόγηση της εμβολιαστικής κάλυψης και της γνώσης σχετικά με την πολιομυελίτιδα στον πληθυσμό Ρομά και Πομάκων του Νομού Έβρου και εξέταση των κοινωνικο-δημογραφικών παραγόντων που επηρεάζουν τον εμβολιασμό.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η έρευνα διεξήχθη με τη μέθοδο προσωπικής συνέντευξης και με συμπλήρωση ανώνυμου ερωτηματολογίου στους οικισμούς Ρομά και Πομάκων του Νομού Έβρου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στην έρευνα συμμετείχαν 215 ενήλικες (56,3% άρρενες): Ρομά (n=106, 49,3%)- Πομάκοι (n=109, 50,7%). Σχεδόν το ήμισυ (47,9%) των ερωτηθέντων ήταν >45 ετών. Η πλειοψηφία (63,3%) ήταν μη εμβολιασμένοι και δεν είχαν γνώσεις για τη νόσο της πολιομυελίτιδας και το σχετικό εμβόλιο. Εμβολιασμό κατά της πολιομυελίτιδας ολοκλήρωσαν 96,9% των παιδιών Πομάκων, ενώ στους Ρομά τα ποσοστά μειώνονται (71,8%). Στατιστική σημαντικότητα ($p<0,005$) για λήψη εμβολίου και τη γνώση σχετικά με την πολιομυελίτιδα βρέθηκε να έχουν το επίπεδο εκπαίδευσης της μητέρας και η ηλικία της μητέρας, αντίστοιχα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η εμβολιαστική κάλυψη, οι γνώσεις σχετικά με το εμβόλιο και την πολιομυελίτιδα στους ενήλικες και στις δύο ομάδες είναι περιορισμένες. Η εμβολιαστική κάλυψη πολιομυελίτιδας των παιδιών Πομάκων είναι υψηλή και αντίστοιχη με αυτή του γενικού πληθυσμού, ενώ των Ρομά και ικανοποιητική.

ΕΑ 35: ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΙΣ, ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΓΡΙΠΙΚΟΥ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Ισίδωρος Κουγιουμτζόγλου¹, Αρετή Λάγιου¹, Νικόλαος Μανιαδάκης¹, Δημήτριος Κούβελας²

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

2. Εργαστήριο Κλινικής Φαρμακολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η γρίπη είναι ιογενής ασθένεια, υπεύθυνη για σχεδόν 1 δισεκατομμύριο μολύνσεις και 500.000 θανάτους παγκοσμίως. Ο ετήσιος εμβολιασμός είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος πρόληψης λοιμώξεων που προκαλούνται από την εποχική γρίπη.

ΣΚΟΠΟΣ: Οι εργαζόμενοι στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υγείας και ειδικότερα στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας (ΠΦΥ), διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην αποδοχή και υπεράσπιση των εμβολίων, όπως και την προαγωγή της εμβολιαστικής κάλυψης του πληθυσμού. Η μελέτη διερευνά τις πεποιθήσεις, στάσεις και συμπεριφορές των επαγγελματιών της ΠΦΥ έναντι του αντιγριπικού εμβολιασμού.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Διεξήχθη βιβλιογραφική ανασκόπηση αναφορικά με την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του αντιγριπικού εμβολίου, ακολουθούμενη από ειδική επιδημιολογική έρευνα που εξετάζει τις πεποιθήσεις, στάσεις και συμπεριφορές των Γενικών Ιατρών (ΓΙ), με τη χρήση σταθμισμένων ερωτηματολογίων. Το MoVac-flu διερευνά τα κίνητρα που αφορούν την πραγματοποίηση εμβολιασμού των ιδίων, ενώ το MonAd αυτά που τους οδηγούν στην υποστήριξη και σύστασή τους προς τους πολίτες.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η μέση τιμή του ποσοστού της εμβολιαστικής κάλυψης των ΓΙ στις μονάδες της ΠΦΥ ανά Υγειονομική Περιφέρεια στην Ελλάδα, έχει μεγάλο εύρος, αφού κυμαίνεται από 56 έως 77%, με το μέσο όρο στο 66,5%. Παρατηρείται προς τα άνω διαφοροποίηση ανάμεσα στο ποσοστό εμβολιασμού τους σε σχέση με το ποσοστό σύστασης του εμβολίου στους πολίτες. Τα αποτελέσματα της μελέτης είναι προκαταρκτικά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η εμβολιαστική κάλυψη των ΓΙ στην Ελλάδα βρίσκεται πολύ υψηλά συγκριτικά με τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές χώρες. Βασικότεροι λόγοι διστακτικότητάς τους έναντι του εμβολιασμού αποτελούν οι εξής: ανεπάρκεια γνώσης, λανθασμένη αντίληψη περί ασφαλείας, άγνοια διεθνών - εθνικών συστάσεων, φόβος για ενέσεις, καθώς και απουσία υποστήριξης από υψηλά ιστάμενους στο χώρο εργασίας.

ΕΑ 36: ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΜΑΣΚΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Βασιλική Έγγελη¹, Σωτήριος Ρούσσος¹, Άγγελος Χατζάκης¹, Βάνα Σύψα¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα, Ελλάδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Στη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 υιοθετήθηκε ευρέως η χρήση μάσκας προκειμένου να περιοριστεί η μετάδοση.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο προσδιορισμός παραγόντων που επηρέασαν τη χρήση μάσκας στην Ελλάδα σε περίοδο αυστηρής κοινωνικής αποστασιοποίησης.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Δεδομένα για τη χρήση μάσκας συλλέχθηκαν στα πλαίσια έρευνας κοινωνικών επαφών σε αντιπροσωπευτικό δείγμα του πληθυσμού της Ελλάδας το Νοέμβριο-Δεκέμβριο 2020. Χρήση μάσκας θεωρήθηκε η χρήση της σε όλη τη διάρκεια ή στο μεγαλύτερο μέρος της επαφής από τουλάχιστον ένα από τα δύο άτομα. Εφαρμόστηκε γενικευμένο γραμμικό μικτό μοντέλο λογιστικής παλινδρόμησης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Σε σχέση με τις επαφές μεταξύ ανηλίκων, στις επαφές ανηλίκων με ηλικιωμένους και ανηλίκων με ενήλικες 18-64 ετών ήταν 13,8 (95% ΔΕ: 5,4-35,2) και 2,6 (95% ΔΕ: 1,3-5,3) φορές πιθανότερο, αντίστοιχα, τουλάχιστον ένα από τα δύο άτομα να φορούσε μάσκα κατά την επαφή. Οι επαφές εκτός σπιτιού ήταν κατά 27,9 (95% ΔΕ: 13,6-57,4) φορές πιθανότερο να πραγματοποιούνταν με μάσκα, συγκριτικά με τις επαφές εντός σπιτιού. Επαφές στον εργασιακό χώρο ή κατά τον ελεύθερο χρόνο ή τη μετακίνηση ήταν πιθανότερο να γίνονταν με μάσκα κατά 6,6 (95% ΔΕ: 2,3-19,2), 3,9 (95% ΔΕ: 1,9-8,1) και 2,8 (95% ΔΕ: 1,4-5,8) φορές, σε σχέση με επαφές εκτός εργασίας, ελεύθερου χρόνου και μετακίνησης, αντίστοιχα. Οι μη φυσικές επαφές (χωρίς σωματική επαφή) ήταν 9,8 (95% ΔΕ: 6,7-14,4) φορές πιθανότερο να πραγματοποιούνταν με μάσκα, συγκριτικά με τις φυσικές.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Σε περιόδους αυστηρής κοινωνικής αποστασιοποίησης, οι επαφές ανηλίκων με άτομα μεγαλύτερων ηλικιών και οι επαφές εκτός σπιτιού σχετίζονται με αυξημένη χρήση μάσκας, ενισχύοντας πιθανά περαιτέρω τον περιορισμό των μεταδόσεων μέσω κοινωνικών επαφών.

ΕΑ 37: ΚΛΙΝΙΚΟΙ ΥΠΟΤΥΠΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΞΟΥΘΕΝΩΣΗΣ: ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΨΥΧΟΜΕΤΡΙΚΩΝ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ BURNOUT CLINICAL SUBTYPE QUESTIONNAIRE (BCSQ-36) ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Βαρβάρα Ζιάκα¹, Ζωή Τσίμτσιου^{1,2}, Θεόδωρος Δαρδαβέσης^{1,2}, Ευαγγελία Νένα^{1,3}

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

2. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής - Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

3. Εργαστήριο Κοινωνικής Ιατρικής και Κοινωνιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Βασιζόμενοι στην προσέγγιση, του Farber για τρεις τύπους επαγγελματικής εξουθένωσης: 'φρενήρης', 'χωρίς κίνητρο' και 'εξαντλημένος', οι Montero-Marín και García-Campayo σχεδίασαν το 'Burnout Clinical Subtype Questionnaire' (BCSQ-36).

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της μελέτης είναι η μετάφραση, η πολιτισμική προσαρμογή και ο έλεγχος των ψυχομετρικών ιδιοτήτων της Ελληνικής έκδοσης του ερωτηματολογίου BCSQ-36.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Για την εφαρμογή διαδικασιών μετάφρασης και στάθμισης συμπεριλήφθηκαν 333 εργαζόμενοι στο χώρο της υγείας, που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο ηλεκτρονικά ή σε έντυπη μορφή.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Με τη μέθοδο των γνωστών ομάδων επιβεβαιώθηκε η δομική εγκυρότητα του ερωτηματολογίου. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το φύλο δεν έχει στατιστικά σημαντική επίδραση στην εξάντληση και στην κινητοποίηση των εργαζομένων, ενώ η ηλικία έχει. Στην περίπτωση της ανεπάρκειας, διαπιστώθηκε ότι ούτε φύλο ούτε η ηλικία δεν είχε στατιστικά σημαντική επίδραση. Συγκρίνοντας τις διαστάσεις ανεπάρκεια και εξάντληση του ερωτηματολογίου BCSQ-36 με τις διαστάσεις Work-related Burnout και Personal Burnout του ερωτηματολογίου Copenhagen Burnout Inventory επιβεβαιώθηκε η συγκλίνουσα εγκυρότητα. Ακόμα όσον αφορά τη φαινομενική εγκυρότητα, συνολικά 286 συμμετέχοντες (85,9%) απάντησαν θετικά στο ότι οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου είναι κατάλληλες να καταγράψουν το σύνδρομο της επαγγελματικής εξουθένωσης. Επιπλέον τεκμηριώθηκε η αξιοπιστία εσωτερικής συνέπειας με alpha value > 0.7. Τέλος επιβεβαιώθηκε η αξιοπιστία επαναληπτικής μέτρησης, αφού βρέθηκαν θετικές συσχετίσεις σχεδόν γραμμικές ($r > 0.980$) και στατιστικά σημαντικές.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Οι δοκιμασίες εγκυρότητας και αξιοπιστίας που πραγματοποιήθηκαν αποδεικνύουν ότι η ελληνική μετάφραση του ερωτηματολογίου BCSQ-36 είναι έγκυρη και αξιόπιστη.

ΕΑ 38: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΥΞΗΣΗΣ ΔΗΛΩΘΕΝΤΩΝ ΚΡΟΥΣΜΑΤΩΝ ΛΙΣΤΕΡΙΩΣΗΣ 2023-2024, ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ανθή Χρυσοστόμου¹, Θεολογία Σιδερόγλου¹, Γεωργία Μανδηλαρά², Ειρήνη Γεωργίου³, Μαρία Μαυροπούλου³, Λεωνίδας Παλίδης⁴, Κασσιανή Μέλλου¹, Χρήστος Χατζηχριστοδούλου¹

1.Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), Αθήνα

2.Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Σαλμονελλών-Σιγκελλών και λοιπών εντεροπαθογόνων (ΕΚΑΣΣ), Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

3.Τμήμα Υγιεινής Τροφίμων, Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Αθήνα

4. Τμήμα Διατροφικών Περιστατικών, Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων, Αθήνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Τα έτη 2023-2024 σημειώθηκε αύξηση των δηλωθέντων κρουσμάτων λιστερίωσης στη χώρα μας.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρουσίαση των χαρακτηριστικών της δηλωθείσας αύξησης.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα επιδημιολογικής διερεύνησης και εργαστηριακού ελέγχου κλινικών και περιβαλλοντικών δειγμάτων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το 2023 δηλώθηκαν 31 κρούσματα λιστερίωσης. Η διάμεση τιμή του αριθμού των κρουσμάτων την περίοδο 2004-2022 ήταν 10 (IQR: 13). Η διάμεση ηλικία ήταν 67 έτη (IQR: 20) ενώ 18 (58,1%) από τους ασθενείς ήταν άνδρες. Έντεκα εκ των 29 (37,9%) κρουσμάτων με γνωστή έκβαση, κατέληξαν. Στο σύνολο των 29 κρουσμάτων, 19 (65,5%) ήταν ανοσοκατεσταλμένα άτομα, 2 (6,9%) ήταν εγκυμονούσες και 2 (6,9%) ήταν νεογνά. Σε μία (50%) εκ των δύο εγκύων, επήλθε αυτόματη αποβολή και σε μία (50%) πρόωρος τοκετός.

Έως τις 16/09/2024 δηλώθηκαν 25 κρούσματα, εκ των οποίων 14 (56%) ήταν άρρενες. Η διάμεση ηλικία ήταν 72 έτη (IQR:18,5). Δεκαεφτά κρούσματα ήταν ανοσοκατεσταλμένοι και 4 (17,4%) κατέληξαν.

Στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής διερεύνησης, λήφθηκαν 22 δείγματα τροφίμων (τυριά, κρέμα, άλμη, καπνιστά αλιεύματα) και 38 δείγματα επιφανειών, εκ των οποίων 9 δείγματα τροφίμων και 6 δείγματα επιφανειών ήταν θετικά για *Listeria monocytogenes*. Από τα 9 θετικά δείγματα τροφίμων, τα 8 είχαν ίδια οροομάδα με αυτόν του κλινικού καλλιεργήματος (IVb, IIa) και το 1 διαφορετική. Για το ένα θετικό δείγμα τροφίμου ζητήθηκε η προληπτική απόσυρση της εμπλεκόμενης παρτίδας και αναστολή λειτουργίας της εγκατάστασης.

Δεν αναδείχτηκε συρροή ή έκθεση σε κοινή πηγή.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η διερεύνηση των κρουσμάτων λιστερίωσης, στο πλαίσιο των αρχών της Ενιαίας Υγείας, συμβάλλει καθοριστικά στην αναγνώριση πιθανών αγωγών μετάδοσης με στόχο τη λήψη μέτρων δημόσιας υγείας.

10°

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
FORUM ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ
ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΩΝ
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ

ΑΑ 01: ΤΟ ΣΤΙΓΜΑ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΝΟΣΟΥ ΣΕ ΗΜΙΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΜΟΝΑΔΕΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Φωτεινή- Ευαγγελία Κόλλια¹, Αικατερίνη Τόσκα², Κυριάκος Σουλιώτης³, Ευαγγελία – Αικατερίνη Ποτήρη⁴, Μαρία Σαρίδη²

1. ΠΜΣ Οικονομία, Διοίκηση και Πολιτική Υγείας, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Υπάλληλος Κέντρο Ψυχοκοινωνικής Φροντίδας «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΑΜΚΕ», Αθήκια Κορινθίας

2. Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Συνεργάτης τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

3. Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

4. Κέντρα Ψυχοκοινωνικής Φροντίδας «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ ΑΜΚΕ», Αθήκια Κορινθίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η Ελληνική κοινωνία έχει κληθεί συχνά να αντιμετωπίσει περιστατικά αντίδρασης απέναντι στην λειτουργία δομών ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης(ΜΨΑ) σε περιοχές που γεινιάζουν με την κατοικία των πολιτών.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η διερεύνηση του στίγματος της ψυχικής νόσου μεταξύ των κατοίκων ημιαστικής περιοχής στην οποία λειτουργούν ΜΨΑ και η επίδραση της λειτουργίας των μονάδων αυτών στις απόψεις και τις στάσεις των κατοίκων απέναντι στους ψυχικά πάσχοντες.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Διενεργήθηκε ποιοτική μελέτη με συνεντεύξεις σε 8 συμμετέχοντες/ενήλικες, κατοίκους ημιαστικής περιοχής στην οποία λειτουργούν ΜΨΑ, μέσω ημιδομημένου ερωτηματολογίου. Η ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων έγινε με τη χρήση της μεθόδου ανάλυσης περιεχομένου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων ήταν θετικοί εξ' αρχής στη δημιουργία και λειτουργία της δομής ΜΨΑ στην περιοχή τους, ενώ ακόμα και εκείνοι που αρχικά ήταν επιφυλακτικοί ή είχαν ανησυχία και κάποιο φόβο, στην πορεία αποδέχτηκαν τη λειτουργία της δομής. Οι συμμετέχοντες ανέφεραν την ύπαρξη συσχέτισης μεταξύ στίγματος ψυχικής νόσου και ανεπαρκούς ενημέρωσης, ενώ συνηγορούν στην ανάγκη εκπαίδευσης του κοινωνικού συνόλου σε θέματα ψυχικής υγείας. Το σύνολο των συμμετεχόντων θεωρούν ότι η λειτουργία της δομής ωφέλησε τα ψυχικά πάσχοντα άτομα, αλλά και την ίδια την κοινότητα και επηρέασε τον τρόπο θεώρησής τους για τους ψυχικά πάσχοντες και την ψυχική νόσο, ανατρέποντας τις εσφαλμένες πεποιθήσεις και τις προκαταλήψεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η παρούσα εργασία ανέδειξε τις βιωμένες εμπειρίες καθώς και τις στάσεις και αντιλήψεις των συμμετεχόντων μιας ημιαστικής περιοχής σχετικά με την αποδοχή της λειτουργίας ΜΨΑ και αποτύπωσε την δυναμική που έχει η ενημέρωση στην μείωση του στίγματος και στην αποδοχή και ενσωμάτωση στην κοινωνία των ψυχικά νοσούντων.

ΑΑ 02: ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ ΙΩΝ ΣΤΗΝ ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΑ ΤΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ 4-18/2024

Μαρία Χριστοφορίδου¹, Ιφιγένεια Δημοπούλου¹, Ευαγγελία Γιώση¹, Ενάντα Λέσι¹, Ιωάννα Μπολανάκη², Ελισσάβετ Μουρατίδου³, Γεωργία Γκιούλα¹, Μαρία Εξηντάρη¹

1. Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Γρίπης Βορείου Ελλάδος, Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

2. ΕΟΔΥ, Τμήμα Συντονισμού Συστημάτων Επιτήρησης

3. ΕΟΔΥ, Τμήμα Λοιμώξεων του Αναπνευστικού

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι ιογενείς λοιμώξεις του αναπνευστικού συστήματος είναι η συχνότερη αιτία νοσηρότητας στο γενικό πληθυσμό. Καθώς η κλινική εικόνα των ασθενών είναι παρόμοια και η διαφορική διάγνωση δύσκολη, η εργαστηριακή διερεύνηση και ταυτοποίηση του παθογόνου είναι αναγκαία.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της μελέτης είναι η ανίχνευση της παρουσίας ιών του αναπνευστικού συστήματος σε ασθενείς με αναπνευστικά σύνδρομα στη Βόρεια Ελλάδα κατά τις εβδομάδες αιχμής της περιόδου επιδημιολογικής επιτήρησης, 4/2024 έως 18/2024.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος multiplex PCR για τον έλεγχο 221 ρινοφαρυγγικών επιχρισμάτων ασθενών με συμπτωματολογία προσομοιάζουσα με γρίπη, τα οποία στάλθηκαν από τον ΕΟΔΥ από τα σημεία συλλογής του δικτύου επιδημιολογικής επιτήρησης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: 160 (72,4%) από τα δείγματα ήταν θετικά. Ο SARS-CoV-2 ανιχνεύθηκε σε 13 (5,9%) δείγματα, ο RSV σε 16 (7,2%) δείγματα και οι ιοί της γρίπης σε 41 (18,55%) δείγματα [22 (9,95%) A(H1), 6 (2,7%) A(H3), 13 (5,88%) B]. Παράλληλα, ανιχνεύθηκαν ανθρωπίνοι κορωνοϊοί (229E, HKU-1, NL63, OC43) σε 26 (11,7%) δείγματα, αδενοϊοί σε 10 (4,5%), ρινοϊοί/εντεροϊοί σε 38 (17,2%), ιός παραϊνφλουέντζας-3 σε 6 (2,7%), μεταπνευμονοϊός (τύποι A και B) σε 7 (3,1%) δείγματα, 3 (1,3%) δείγματα ήταν θετικά για το βακτήριο *Mycoplasma pneumoniae*, ενώ βρέθηκαν δεκατέσσερις συλλοιμώξεις. Γενικά παρατηρήθηκε ποικιλία αναπνευστικών ιών. Χαρακτηριστικά μάλιστα, οι ιοί της γρίπης αφ' ενός και οι υπόλοιποι αναπνευστικοί ιοί αφ' ετέρου παρουσίασαν αντίστροφα πρότυπα αυξομειώσεως καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου παρακολούθησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η κυκλοφορία των αναπνευστικών ιών τείνει να επανέλθει στην κανονικότητα μετά την πρόσφατη περιπέτεια της πανδημίας.

ΑΑ 03: ΦΥΛΟΓΕΝΕΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΙΟΥ ΤΗΣ ΓΡΙΠΗΣ Β ΣΤΗΝ ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΝ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2023- 2024

Μαρία Χριστοφορίδη¹, Ιφιγένεια Δημοπούλου¹, Ευαγγελία Γιώση¹, Ενάντα Λέσι¹, Αναστασία Ανδρεοπούλου², Κασσιανή Γκολφινόπουλου³, Γεωργία Γκιούλα¹, Μαρία Εξιντάρη¹

1. Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Γρίπης Βορείου Ελλάδος, Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

2. ΕΟΔΥ, Τμήμα Λοιμώξεων του Αναπνευστικού

3. ΕΟΔΥ, Τμήμα Συντονισμού Συστημάτων Επιτήρησης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο ιός γρίπης Β σύμφωνα με τα διεθνή ετήσια επιδημιολογικά στοιχεία κυκλοφορεί κυρίως στις πρώτες και στις τελευταίες εβδομάδες κάθε περιόδου. Στη Βόρεια Ελλάδα δεν ανιχνεύθηκε γρίπη Β στην αρχή της περιόδου επιτήρησης 2023-24, ενώ από τα μέσα περίπου του διαστήματος κορύφωσης μέχρι το τέλος της περιόδου παρατηρήθηκε αύξηση των θετικών κρουσμάτων Β συγκριτικά με τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

ΣΚΟΠΟΣ: Η μελέτη των γενετικών παραλλαγών που ενδεχομένως οδήγησαν σε αυτή τη μη αναμενόμενη χρονική κατανομή των κρουσμάτων γρίπης Β, με φυλογενετική ανάλυση των στελεχών της περιόδου 2023-24.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε αλληλούχηση Sanger σε 22 ρινοφαρυγγικά επιχρίσματα ασθενών με γρίπη Β (ενδεικτικά, 10% του συνόλου των θετικών για Β), πολλαπλασιάζοντας το γονίδιο αιμοσυγκολλητίνης HA-1. Τα δείγματα που αναλύθηκαν προέρχονταν από τον ΕΟΔΥ και είχαν χαμηλές τιμές Ct, άρα σημαντικό ιικό φορτίο. Η επεξεργασία των δεδομένων έγινε με το πρόγραμμα BioEdit, με αλληλουχία αναφοράς το τρέχον στέλεχος του εμβολίου. Το φυλογενετικό δέντρο δημιουργήθηκε με το πρόγραμμα MEGA, χρησιμοποιώντας αντιπροσωπευτικά κυκλοφορούντα στελέχη σύμφωνα με την τελευταία επιδημιολογική έκθεση του ECDC.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Από τα 22 δείγματα, 2 ανήκαν στην κλάση V1a.3a.2(C.5), 3 στην κλάση V1a.3a.2(C.5.7), ενώ τα περισσότερα υπάγονταν στην κλάση V1a.3a.2(C.5.6) και προέρχονταν από διαφορετικούς μήνες της επιδημιολογικής περιόδου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα στελέχη που κυκλοφόρησαν στη Β. Ελλάδα ταυτίζονται με εκείνα της Ευρώπης, καθώς στην ανάλυσή τους ταξινομήθηκαν στους ήδη υπάρχοντες κλάδους του φυλογενετικού δέντρου, όπου κατατάσσονται στελέχη γρίπης που κυκλοφόρησαν στην Ευρώπη. Η φετινή ανώμαλη χρονική κατανομή της Β. Ελλάδος προφανώς οφείλεται στις όψιμες επιδράσεις των μέτρων δημόσιας υγείας της πρόσφατης πανδημίας COVID-19.

ΑΑ 04: ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΡΥΠΑΝΣΗ ΚΑΙ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μαρία-Ιωσηφίνα Κάσδαγλη¹, Κλέα Κατσουγιάννη^{1,2}, Kees de Hoogh^{3,4}, Παγώνα Λάγιου^{1,5}, Ευαγγελία Σαμόλη¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.

2. Environmental Research Group, MRC Centre for Environment and Health, Imperial College, United Kingdom

3. Swiss Tropical and Public Health Institute, Basel, Switzerland 4. University of Basel, Basel, Switzerland

5. Department of Epidemiology, Harvard T.H. Chan School of Public Health, Boston, MA, USA

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι δυσμενείς επιπτώσεις της έκθεσης στην ατμοσφαιρική ρύπανση στην θνησιμότητα από φυσικά αίτια είναι καλά τεκμηριωμένες, ενώ υπάρχει ενδιαφέρον για τις επιδράσεις σε λιγότερο μελετημένες αιτίες θνησιμότητας.

ΣΚΟΠΟΣ: Διερευνήσαμε τη σχέση της μακροχρόνιας έκθεσης στην ατμοσφαιρική ρύπανση και σε περιοχές πρασίνου στη θνησιμότητα από νοσήματα του κεντρικού νευρικού συστήματος (ΚΝΣ) στην Ελλάδα, χρησιμοποιώντας σχεδιασμό οικολογικής γεωγραφικής μελέτης.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Συλλέξαμε κοινωνικοοικονομικά δεδομένα και δεδομένα θνησιμότητας για 1.035 Δημοτικές Ενότητες από την απογραφή του 2011. Για τις ετήσιες συγκεντρώσεις αιωρούμενων σωματιδίων (PM_{2.5}), διοξειδίου του αζώτου (NO₂), μαύρου άνθρακα (BC) και όζοντος (O₃) για το 2010 χρησιμοποιήθηκαν εκτιμήσεις στατιστικών μοντέλων χρήσης γης με γεωγραφικό υπόβαθρο 100m × 100m. Ο κανονικοποιημένος δείκτης διαφοράς βλάστησης χρησιμοποιήθηκε για την αξιολόγηση της «έκθεσης» σε χώρους πρασίνου. Εφαρμόσαμε μοντέλα παλινδρόμησης Poisson ελέγχοντας για πιθανούς συγχυτικούς παράγοντες σε προτυπωμένους δείκτες θνησιμότητας, ενώ εφαρμόστηκαν μοντέλα μίας και δύο εκθέσεων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η αύξηση κατά ένα ενδοτεταρτημοριακό εύρος (IQR), σε PM_{2.5}, NO₂ και BC σχετίστηκε με Σχετικό Κίνδυνο (ΣΚ): 1,14 (95% διάστημα εμπιστοσύνης (ΔΕ): 1,01-1,28), 1,03 (95% ΔΕ: 0,99-1,07) και 1,05 (95% ΔΕ: 1,00-1,10) αντίστοιχα για τη θνησιμότητα από νοσήματα του ΚΝΣ. Εντοπίστηκε προστατευτική σχέση με την «έκθεση» σε χώρους πρασίνου (ΣΚ: 0,91, 95% ΔΕ: 0,84-1,00 ανά IQR) ενώ σύμφωνα με τα μοντέλα δύο εκθέσεων, τα αποτελέσματα παρέμειναν σταθερά στον έλεγχο άλλων εκθέσεων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα αποτελέσματά μας υποστηρίζουν τον επιβαρυντικό ρόλο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη θνησιμότητα από νοσήματα του ΚΝΣ και τον προστατευτικό ρόλο της «έκθεσης» σε χώρους πρασίνου. Απαιτείται περαιτέρω έρευνα με χρήση ατομικών δεδομένων για την επιβεβαίωση των αποτελεσμάτων.

ΑΑ 05: Η ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΜΕ ΨΥΧΙΚΗ ΝΟΣΟ ΣΕ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ: ΣΥΓΧΡΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΕ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Βασιλική Κολλάρου¹, Γεώργιος Γιαννακόπουλος²

1. Δι-ιδρυματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Προαγωγή και Αγωγή Υγείας», Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Τμήμα Ψυχολογίας ΕΚΠΑ και Τμήμα Δημόσιας & Κοινωνικής Υγείας Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

2. Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ, Αθήνα Παιδοψυχιατρική Κλινική Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία», Αθήνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η εστιασμένη στην οικογένεια πρακτική βελτιώνει τα αποτελέσματα θεραπείας του γονέα με ψυχική νόσο, σπάει τον φαύλο κύκλο της διαγενεακής μετάδοσης της ψυχικής νόσου και ενισχύει τη συνολική οικογενειακή υγεία και ευημερία.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός ήταν η χαρτογράφηση των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι επαγγελματίες ψυχικής υγείας σε κοινοτικές υπηρεσίες ενηλίκων σχετικά με τη στήριξη γονέων με ψυχική νόσο και των οικογενειών τους, καθώς και η ανάδειξη παραγόντων που προβλέπουν την αξιοποίηση αυτής της πρακτικής.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο του 2022, πραγματοποιήθηκε συγχρονική μελέτη με δείγμα 102 επαγγελματίες ψυχικής υγείας από τέσσερις ειδικότητες σε κοινοτικές δομές ψυχικής υγείας ενηλίκων στην Ελλάδα. Ως κύριο εργαλείο χρησιμοποιήθηκε το αυτό-αναφορικό ερωτηματολόγιο "Family Focused Mental Health Practice Questionnaire", ενώ συμπληρωματικά χορηγήθηκε και ερωτηματολόγιο δημογραφικών στοιχείων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Τα αποτελέσματα έδειξαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στην αξιοποίηση της εστιασμένης στην οικογένεια πρακτικής ανά ειδικότητα, με κάθε επαγγελματική ομάδα να αντιμετωπίζει διαφορετικά εμπόδια. Η εκπαίδευση στην εστιασμένη στην οικογένεια πρακτική και σε θέματα παιδιών και εφήβων συσχετίστηκε με αυξημένες γνώσεις/δεξιότητες και καλύτερη οργάνωση των υπηρεσιών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η πρόληψη της διαγενεακής μετάδοσης ψυχικής νόσου απαιτεί αλλαγές τόσο σε ατομικό όσο και σε οργανωτικό επίπεδο. Σε επίπεδο επαγγελματιών είναι απαραίτητη η παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων προσαρμοσμένων στις ανάγκες κάθε ειδικότητας. Σε οργανωτικό επίπεδο, η ανάπτυξη εθνικής πολιτικής που στηρίζει γονείς με ψυχική νόσο, τα παιδιά και τις οικογένειές τους, είναι κρίσιμη για την προώθηση μιας ολιστικής προσέγγισης στην ψυχική υγεία.

ΑΑ 06: Η ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΝΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ COVID-19 ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΕΠΗΡΕΑΣΕ ΤΙΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ, ΤΙΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Θεόδωρος Βλαδένης

Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο SARS-CoV2 είναι ένας ιός της οικογένειας των κορωνοϊών που προσβάλλει το ανώτερο αναπνευστικό σύστημα και προκαλεί την νόσο (COVID-19), η οποία έκανε την εμφάνιση της στη Κίνα το 2019. Έκτοτε διαδόθηκε παγκοσμίως και σηματοδότησε νέα αυστηρά πρωτόκολλα υπό τις οδηγίες του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Όπως όλοι οι υγειονομικοί, έτσι και οι οδοντίατροι, αναθεώρησαν τα υγειονομικά τους πρωτόκολλα.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός αυτής της ερευνητικής μελέτης είναι η διερεύνηση του επηρεασμού της στοματικής υγιεινής στο φάσμα των οδοντιατρικών συνήθειων των ασθενών, στα πρωτόκολλα θεραπείας των επειγόντων περιστατικών καθώς και στα σχέδια θεραπείας των ασθενών.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: Διανεμήθηκαν ανώνυμα ερωτηματολόγια στους ασθενείς των κέντρων υγείας Ιάσμου και Σαπών. Συλλέχθηκαν δημογραφικά δεδομένα (φύλο, ηλικία, μόρφωση κλπ), και τέθηκαν ερωτήματα για τις οδοντιατρικές συνήθειες, τα πρωτόκολλα και την τήρηση των οδηγιών των θεράποντων οδοντιάτρων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στα αποτελέσματα αναφέρεται εάν η πανδημία επηρέασε την οδοντιατρική υγεία. Ειδικότερα, διαπιστώθηκε ότι οι περισσότεροι ασθενείς βούρτσιζαν περισσότερο από μία φορά την ημέρα σε ποσοστό 58,7%. Επιπρόσθετα, οι δομές που επισκέπτονταν οι ασθενείς ήταν κυρίως ιδιώτες σε ποσοστό 32% φανερώνοντας την απουσία εμπιστοσύνης σε δημόσιες δομές. Τέλος, σημειώθηκε πως τα κυριότερα αίτια επείγουσας περίθαλψης ήταν ο πόνος, ο φόβος για διασπορά της λοίμωξης και η δυσφορία αναπνοής λόγω των προστατευτικών μέσων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Στην εργασία προέκυψε ότι η στοματική υγιεινή των ασθενών επηρεάστηκε από την πανδημία και επιδείνωσε τόσο προϋπάρχουσες νόσους του στόματος όπως οι νόσοι του περιοδοντίου όσο και των οδοντικών ιστών. Επίσης διαπιστώθηκε ότι κατά τη διάρκεια της πανδημίας κυριάρχησε ο φόβος ως κυριότερος λόγος μη προσέλευσης.

ΑΑ 07: ΔΙΕΡΕΥΝΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ HIV ΚΑΙ ΤΗΣ ΗΡC ΣΤΟΝ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ/ΧΡΗΣΤΡΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΕΙ Η ΜΟΝΑΔΑ STREETWORK ΤΟΥ ΚΕΘΕΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΟ 2019 ΚΑΙ 2024. ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΩΝ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ COVID-19.

Μυρτώ Παπαδοπούλου¹, Αιμιλία Βλαχοδημητροπούλου¹

¹.ΚΕΘΕΑ, Αθήνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Το ΚΕΘΕΑ StreetWork υποστηρίζει ενεργούς χρήστες κυρίως άστεγους, κοινωνικά απομονωμένους. Καλύπτονται οι άμεσες ανάγκες του πληθυσμού, στην πρόληψη της διάδοσης νοσημάτων και η διασύνδεσή τους με νοσοκομεία.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός μας είναι να καταγραφεί το ποσοστό συννοσηρότητας HIV/HerC στους ενέσιμους χρήστες και αν η ενέσιμη/κοινή χρήση λειτουργεί ως επιβαρυντικός παράγοντας. Καταγραφή των χρηστών που δεν έχουν ξεκινήσει θεραπεία, το ποσοστό μη συμμόρφωσης, καθώς και των δυσκολιών στη διασύνδεση με τις ΜΕΛ.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Διενέργεια ημιδομημένου ερωτηματολογίου ανοικτού/κλειστού τύπου. Συνολικά 97 ερωτηματολόγια που πραγματοποιήθηκαν το 2019 και ο ίδιος αριθμός στο τώρα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το 2019 το 86,5% ανέφερε κοινή χρήση και το 53,1% ανέφερε ότι ζει σε επισφαλής συνθήκες. Το 24,5% των ΧΕΝ HIV+ δεν λαμβάνουν αντιρετροϊκά φάρμακα, ενώ το 63,6% από αυτούς δεν ξεκίνησαν ποτέ φαρμακευτική αγωγή, αναφέροντας αμέλεια. Οι κύριοι βοηθητικοί παράγοντες τήρησης φαρμακευτικής αγωγής είναι η αποχή και η συμμετοχή σε προγράμματα υποκατάστασης. Στον covid-19, δημιουργήθηκε ξενώνας αστέγων για ΧΕΝ και μετράμε τον αντίκτυπο τόσο στη συμμόρφωση όσο και στη συνδεσιμότητα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Οι ΧΕΝ φροντίζουν καλύτερα την υγεία τους σε οργανισμούς μείωσης βλάβης και τα ήδη υπάρχοντα προγράμματα μείωσης βλάβης να χρησιμοποιηθούν ως DOTS μετά την επιδημία.

ΑΑ 08: ΓΗΡΑΝΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΖΩΙΑΣ

Μ. Κατσαούνη¹, Γ. Τρουφιάνης⁴, Θ. Κ. Κωνσταντινίδης^{1,2}, Κ. Βαδικόλιας^{5,6}, Χ. Κοντογιώργης^{1,2}, Α. Σερντάρη⁷, Α. Αρβανίτη⁸, Ε. Νένα^{1,2,3}

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος Τμήμα Ιατρικής Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
2. Ιατρείο Εργασίας, Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης
3. Εργαστήριο Κοινωνικής Ιατρικής και Κοινωνιολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
4. Εργαστήριο Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
5. Νευρολογικό Τμήμα, Ιατρική Σχολή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
6. Εργαστήριο Κλινικής Νευροφυσιολογίας, Ιατρική Σχολή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
7. Τμήμα Ψυχιατρικής και Παιδοψυχιατρικής, Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
8. Τμήμα Ψυχιατρικής, Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Όπως προκύπτει από δημοσιευμένες έρευνες, το νοσηλευτικό εργατικό δυναμικό γερνάει πιο γρήγορα συγκριτικά με το γενικό εργατικό δυναμικό στο σύνολό του.

ΣΚΟΠΟΣ: Η διερεύνηση συσχέτισης ανάμεσα στην πάροδο της ηλικίας και στην της στην εργασιακή ικανότητα καθώς και σε δείκτες υγείας, ποιότητα ζωής, και ευημερίας στο χώρο εργασίας, μεταξύ νοσηλευτών ενός τριτοβάθμιου πανεπιστημιακού νοσοκομείου.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Συμπεριλήφθηκαν εργαζόμενοι, που ανήκαν στο νοσηλευτικό προσωπικό του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης. Η συλλογή των δεδομένων έγινε με τη χρήση των παρακάτω ειδικών ερωτηματολογίων: World Health Organization- Five Well-Being Index (WHO-5), Work Ability Index (WAI) και το Well-Being at Work Scale (WBWS).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συγκεντρώθηκαν 323 ερωτηματολόγια. Το ποσοστό ανταπόκρισης ήταν 95,6%. Η πλειοψηφία του δείγματος ήταν γυναίκες (87,6%). Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία νοσηλευτές είχαν καλύτερη ποιότητα ζωής ($p<0,001$), καθώς και καλύτερη ευημερία στους τρεις τομείς εκτίμησης της ευημερίας στο χώρο εργασίας (WBWS-1: $p<0,001$, WBWS-2: $p<0,001$, WBWS-3: $p<0,001$, αντιστοίχως), σε σχέση με τους νοσηλευτές μικρότερης ηλικίας. Ταυτοχρόνως, ανέφεραν ότι πάσχουν συχνότερα από μυοσκελετικές διαταραχές της σπονδυλικής στήλης ή του αυχένα ($p=0,001$), από καρδιαγγειακές παθήσεις ($p<0,001$), από αναπνευστικές διαταραχές ($p=0,018$), από νευρολογικές διαταραχές ($p=0,043$) και από γαστρεντερικές διαταραχές ($p=0,004$), ενώ τα εργατικά ατυχήματα και οι τραυματισμοί είναι εξίσου συχνά μεταξύ νέων και μεγαλύτερων ηλικιακά εργαζόμενων ($p=0,369$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η παρούσα μελέτη έδειξε χειρότερη ποιότητα ζωής και χειρότερη ευημερία στο χώρο εργασίας των νεαρότερων έναντι των μεγαλύτερων ηλικιακά εργαζόμενων νοσηλευτών, χωρίς ωστόσο να διαφοροποιείται η ικανότητά τους προς εργασία στις διάφορες ηλικιακές ομάδες

ΑΑ 09: ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ HEARTQoL: ΕΝΑ ΣΥΝΤΟΜΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΣΧΕΖΟΜΕΝΟ ΜΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΓΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΙΣΧΑΙΜΙΚΗ ΚΑΡΔΙΟΠΑΘΕΙΑ

Ιωάννα Δημητριάδου¹, Ευάγγελος Σδόγκος², Σαράντης Πήττας², Μειμένη Ευαγγελία⁴, Φραδέλος Ευάγγελος, Αικατερίνη Τόσκα¹, Μαρία Σαρίδου¹

1. Εργαστήριο Κλινικής Νοσηλευτικής, Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Λάρισα

2. Καρδιολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Βέροιας, Βέροια

3. Τμήμα Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης & Διεθνών Συνεργασιών, 3η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Τα αποτελέσματα που αναφέρονται από τους ασθενείς (PROMS) χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο ως μέτρο έκβασης σε κλινικές δοκιμές και μπορούν να αποτελέσουν βασικό μέτρο για την παροχή υψηλής ποιότητας καρδιαγγειακής φροντίδας, ιδιαίτερα στην υποομάδα των ασθενών που παραμένουν απογοητευμένοι με τα αποτελέσματά τους.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της μελέτης ήταν να αξιολογήσει τις ψυχομετρικές ιδιότητες της ελληνικής εκδοχής του ερωτηματολογίου HeartQoL σε ασθενείς με ισχαιμική καρδιοπάθεια.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε συγχρονική μελέτη παρατήρησης στην οποία συμμετείχαν 158 ασθενείς από πέντε κέντρα αναφοράς στην Ελλάδα, με διαγνώσεις στηθάγχης, εμφράγματος του μυοκαρδίου (ΟΕΜ) ή καρδιακή ανεπάρκεια. Οι συμμετέχοντες συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια HeartQoL, SF-36 και HADS. Οι αναλύσεις περιλάμβαναν αξιολόγηση της σύγκλισης και της διακριτικής εγκυρότητας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η μέση ηλικία των συμμετεχόντων ήταν 66.5 ± 10.8 έτη και το 72.8% ήταν άνδρες. Το HeartQoL έδειξε ισχυρή εσωτερική συνέπεια (Cronbach's alpha > 0.80). Η ανάλυση παραγόντων επιβεβαίωσε τη δομή δύο παραγόντων (σωματικός και συναισθηματικός). Η συγκλίνουσα εγκυρότητα υποστηρίχθηκε από σημαντικές συσχετίσεις μεταξύ των υποκλιμάκων του HeartQoL και του SF-36, καθώς και μεταξύ των συναισθηματικών υποκλιμάκων του HeartQoL και των βαθμολογιών του HADS. Η διακριτική εγκυρότητα ήταν εμφανής, καθώς οι βαθμολογίες του HeartQoL διέφεραν σημαντικά, με τους ασθενείς με στηθάγχη να καταγράφουν υψηλότερα σωματικά σκορ, οι ασθενείς με ΟΕΜ να καταγράφουν υψηλότερα συναισθηματικά σκορ, ενώ εκείνοι με καρδιακή ανεπάρκεια τα χαμηλότερα συνολικά. Σημαντικές διαφορές βρέθηκαν επίσης μεταξύ των υποομάδων βάσει ηλικίας και φύλου, με τους νεότερους άνδρες ασθενείς να εμφανίζουν καλύτερη HRQoL.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Το ελληνικό HeartQoL είναι ένα αξιόπιστο εργαλείο για την αξιολόγηση της ποιότητας ζωής σε ασθενείς με ισχαιμική καρδιοπάθεια.

ΑΑ 10: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ/ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ 3η ΥΠΕ

Ευαγγελία Μειμένη¹, Ιωάννα Δημητριάδου², Αικατερίνη Θυμιούδη¹, Μαυρέα Σουλτάνα¹

1. Τμήμα Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης & Διεθνών Συνεργασιών, 3η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη

2. Εργαστήριο Κλινικής Νοσηλευτικής, Τμήμα Νοσηλευτικής Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι αυξανόμενες ανάγκες παροχής νοσηλευτικής φροντίδας στην κοινότητα τα τελευταία χρόνια σε συνδυασμό με την παγκόσμια υγειονομική κρίση της νόσου Covid-19 κατέστησαν επιτακτική την ανάγκη παροχής ποιοτικών και εξειδικευμένων νοσηλευτικών παρεμβάσεων στην κοινότητα. Η Ειδικότητα Δημόσιας Υγείας/Κοινοτικής Νοσηλευτικής δημιουργήθηκε με βάση το ΦΕΚ 2656/Β'/30.06.2020, με σκοπό την εξειδικευμένη φροντίδα ασθενών στην κοινότητα.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η παρουσίαση του προγράμματος της ειδικότητας Δημόσιας Υγείας /Κοινοτικής Νοσηλευτικής όπως σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε από την 3η ΥΠΕ από την έναρξη της ειδικότητας το 2020 έως σήμερα.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Το πρόγραμμα, διάρκειας 18 μηνών, περιλαμβάνει εκπαίδευση σε Νοσοκομεία, Μονάδες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ), Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Υπηρεσίες κατ' οίκον φροντίδας, Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Σχολικές Μονάδες. Οι ειδικευόμενοι νοσηλευτές τοποθετούνται με απόφαση του Διοικητή της 3ης ΥΠΕ, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση. Η Συντονίστρια της Ειδικότητας επιβλέπει την εκπαιδευτική διαδικασία.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Από τους 54 ειδικευόμενους νοσηλευτές που ξεκίνησαν την εκπαίδευση το 2020, 41 ολοκλήρωσαν την ειδικότητα, ενώ 10 αποχώρησαν λόγω διορισμού στο Δημόσιο. Στο πλαίσιο του προγράμματος οι ειδικευόμενοι νοσηλευτές συμμετείχαν σε 3 Συνέδρια με 10 εισηγήσεις, 1 αναρτημένη ανακοίνωση η οποία απέσπασε «Βραβείο Πρωτότυπης Ηλεκτρονικής Αναρτημένης Ανακοίνωσης» και 1 στρογγυλή τράπεζα ενώ συμμετείχαν σε 5 Δράσεις στην κοινότητα (παγκόσμιες ημέρες, εθελοντική αιμοδοσία, καμπάνιες) και σε μια μελέτη η οποία δημοσιεύθηκε σε διεθνές περιοδικό.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η ειδικότητα Δημόσιας Υγείας και Κοινοτικής Νοσηλευτικής στην 3η ΥΠΕ ανέδειξε τη σημασία της εκπαίδευσης των νοσηλευτών για την ενίσχυση της δημόσιας υγείας, παρέχοντας ουσιαστική υποστήριξη στην κοινότητα και βελτιώνοντας τις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας.

ΑΑ 11: ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΜΗΤΡΙΚΟΥ ΘΗΛΑΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ – ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Σοφία Γιαννακοπούλου¹, Θεοδώρα Σκρέκα¹, Γεωργία-Μαρία Μαρκοπούλου², Παρασκευή Χονδρονικόλα²

1. Τμήμα Δημόσιας και Κοινοτικής Υγείας - Κατεύθυνση Κοινοτικής Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

2. Τμήμα Δημόσιας και Κοινοτικής Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο μητρικός θηλασμός θεωρείται απαραίτητος για την φυσιολογική ανάπτυξη του βρέφους και την πρόληψη λοιμώξεων, για την ενίσχυση του συναισθηματικού δεσίματος μεταξύ μητέρας-βρέφους καθώς και για την πρόληψη γυναικολογικών καρκίνων στις μητέρες. Παρόλα αυτά, τα τελευταία έτη παρατηρείται αντικατάσταση του μητρικού θηλασμού με την χρήση φόρμουλας γάλακτος ενώ παράλληλα μειώνεται η χρονική περίοδος που οι μητέρες θηλάζουν.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας συστηματικής ανασκόπησης είναι η μελέτη των παρεμβάσεων που έχουν υλοποιηθεί την τελευταία πενταετία στις χώρες της Ευρώπης προκειμένου να προωθήσουν τον μητρικό θηλασμό σε μέλλουσες μητέρες και λεχωίδες.

ΜΕΘΟΔΟΙ: Η αναζήτηση της βιβλιογραφίας πραγματοποιήθηκε μεταξύ Δεκεμβρίου 2023 και Ιανουαρίου 2024 στις βάσεις δεδομένων Pubmed, Cochrane Library και Google Scholar για τα έτη 2018-2023 με την χρήση των λέξεων κλειδιών “intervention”, “breastfeeding”, “primiparous”, “women”, “infant” καθώς και συνώνυμων λέξεων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στην ανασκόπηση συμπεριλήφθηκαν συνολικά 20 μελέτες. Παρατηρήθηκε, ότι το 60% των παρεμβάσεων ήταν ιδιαίτερα αποτελεσματικές τόσο στην αύξηση των ποσοστών του μητρικού θηλασμού όσο και στην αύξηση της διάρκειας του. Οι μητέρες απέκτησαν γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τον θηλασμό ενώ παράλληλα ένιωθαν περισσότερη αυτοπεποίθηση να πραγματοποιήσουν τον θηλασμό και να αντιμετωπίσουν με επιτυχία τυχόν προβλήματα που προκύπταν. Ιδιαίτερα σημαντική φάνηκε η συμβολή ομότιμων γυναικών καθώς χρησιμοποιήθηκαν ως μέθοδος παρέμβασης στο 20% των μελετών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Συμπερασματικά, κρίνεται απαραίτητη η διατήρηση της υλοποίησης παρεμβάσεων που έχουν ως σκοπό την προώθηση του μητρικού θηλασμού. Ειδικά όταν αυτές υλοποιούνται από ομότιμες γυναίκες, αναδεικνύοντας την ανάγκη για ενσωμάτωσή τους σε ανάλογες παρεμβάσεις.

ΑΑ 12: ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ ΚΑΙ ΥΓΙΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗ: ΣΥΝ-ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ (chAnGE)

Σουρτζή Παναγιώτα¹, Πεσιρίδης Θεόδωρος¹, Πανά Αναστασία¹, Ζούλιας Εμμανουήλ¹, Βελονάκη Βενετία-Σοφία¹, Timmons Suzanne²
εκ μέρους της ομάδας change

1. Τομέας Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Νοσηλευτική ΕΚΠΑ, Αθήνα

2. Department of Clinical Gerontology and Rehabilitation, School of Medicine, University College Cork, Ireland

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η κλιματική αλλαγή και τα ακραία καιρικά φαινόμενα έχουν ως αποτέλεσμα την κλιμάκωση των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα για την υγεία των ηλικιωμένων. Στο έργο chAnGE* συμμετέχουν οργανισμοί τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας [Υ&ΚΦ] στην Ιρλανδία, Πορτογαλία, Φινλανδία, Αυστρία και Ελλάδα (Τμήμα Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, ΚΕΚ Εξέλιξη, ΜΦΗ Άκτιος).

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός είναι η συν-δημιουργία διαδικτυακών μικροδιαπιστευτηρίων (Microcredentials-MC) για εργαζόμενους σε όλα τα επίπεδα παροχής υπηρεσιών Υ&ΚΦ στους ηλικιωμένους.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Συνδημιουργία από τα ενδιαφερόμενα μέρη – εκπαιδευτικούς, επαγγελματίες Υ&ΚΦ και ηλικιωμένους - 14 διαδικτυακών MC που θα εφαρμοστούν σε 1000 εργαζόμενους Υ&ΚΦ στις έξι χώρες και θα αξιολογηθούν για την εφαρμοσιμότητα, πληρότητα και χρηστικότητα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η καινοτόμος εκπαίδευση βασίζεται σε εκτενείς αναλύσεις αναγκών και κενών, θα είναι διαδραστική και προσβάσιμη και τα σύντομα διάρκειας μαθήματα θα απευθύνονται σε εργαζόμενους διαφορετικών επιπέδων εκπαίδευσης (επίπεδα 4-6). Ήδη έχουν αναπτυχθεί 3 MCs στα αγγλικά και είναι προς αξιολόγηση από τους ειδικούς στην πλατφόρμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης moodle, ενώ προετοιμάζονται σταδιακά και τα υπόλοιπα. Στη συνέχεια θα μεταφραστούν στις υπόλοιπες εθνικές γλώσσες και οι επαγγελματίες Υ&ΚΦ θα έχουν τη δυνατότητα να εκπαιδευτούν και να τα αξιολογήσουν ώστε να ολοκληρωθούν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Ο εφοδιασμός των εργαζομένων στις Υ&ΚΦ με εμπιστοσύνη, γνώσεις και δεξιότητες για να σχεδιάσουν/ενσωματώσουν την προσαρμογή του κλίματος μαζί με την ανθεκτικότητα στην εργασία τους θα συμβάλλει στην καλύτερη αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής. Το πρόγραμμα θα είναι ελεύθερα διαθέσιμο για προσαρμογή/χρήση από άλλους μετά την ολοκλήρωσή του.

*Χρηματοδοτείται από την ΕΕ. Ωστόσο, οι απόψεις που εκφράζονται είναι μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της ΕΕ ή του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ (EACEA). Ούτε η ΕΕ ούτε η χορηγούσα αρχή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνα για αυτά.

ΑΑ 13: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ/ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Θεόδωρος Πεσιρίδης¹, Πέτρος Γαλάνης², Αθηνά Καλοκαιρινού³

1. Εργαστήριο Κοινοτικής Νοσηλευτικής, Τμήμα Νοσηλευτικής, Ε.Κ.Π.Α.

2. Εργαστήριο Κλινικής Επιδημιολογίας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Ε.Κ.Π.Α.

3. Εργαστήριο Κοινοτικής Νοσηλευτικής, Τμήμα Νοσηλευτικής, Ε.Κ.Π.Α.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Καθώς η ζήτηση για κοινοτικές υπηρεσίες υγειονομικής φροντίδας αυξάνεται λόγω της γήρανσης του πληθυσμού και των νέων επιδημιών, προκύπτει η ανάγκη για βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων των νοσηλευτών που εργάζονται στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας. Οι ειδικευμένοι Κοινοτικοί Νοσηλευτές είναι σε θέση να παρέχουν την κατάλληλη φροντίδα στα άτομα και τις κοινότητες.

ΣΚΟΠΟΣ: Η αξιολόγηση του προγράμματος ειδικότητας στη Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας/Κοινοτικής Νοσηλευτικής αναφορικά με την απόκτηση δεξιοτήτων.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Διενεργήθηκε οιοσδήποτε πειραματική μελέτη προ-ελέγχου /μετα-ελέγχου εντός της ίδιας ομάδας για την αξιολόγηση των δεξιοτήτων και του επιπέδου άνεσης των ειδικευόμενων νοσηλευτών στην άσκηση της Νοσηλευτικής Δημόσιας Υγείας/Κοινοτικής Νοσηλευτικής. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε ανώνυμο ερωτηματολόγιο, το οποίο συμπληρώθηκε εθελοντικά από τους συμμετέχοντες. Το αμφίπλευρο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας ορίστηκε ίσο με 0,05. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με το IBM SPSS 20.0.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Τον πληθυσμό της μελέτης αποτέλεσαν 182 νοσηλευτές που συμμετείχαν στο πρόγραμμα ειδικότητας μεταξύ Οκτωβρίου 2020 - Ιανουαρίου 2023. Η μέση βαθμολογία άνεσης των νοσηλευτών πριν από το πρόγραμμα ήταν 5,8 (SD; 2,0), ενώ μετά βελτιώθηκε σε 8,2 (SD; 1,5), (p -value < 0,001). Η μέση βαθμολογία δεξιοτήτων πριν από το πρόγραμμα ήταν 5,8 (SD; 1,8), ενώ μετά βελτιώθηκε στατιστικά σημαντική σε 7,9 (SD; 1,5), (p -value < 0,001). Η κλινική εμπειρία συσχετίστηκε θετικά με το συνολικό σκορ δεξιοτήτων (συντελεστής βήτα = 0,078, 95% CI = 0,007 έως 0,150, p -value = 0,032).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Το πρόγραμμα ειδικότητας στη Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας/Κοινοτική Νοσηλευτική ήταν αποτελεσματικό διότι βελτίωσε τις δεξιότητες και το επίπεδο άνεσης παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας των ειδικευόμενων νοσηλευτών.

ΑΑ 14: ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΡΟΣ ΣΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ: ΜΙΑ ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σταματία Κόκκου¹, Γεώργιος Αντωνογεώργος², Andrea Paola Rojas-Gil³, Αικατερίνη Κορνηλάκη⁴, Δημοσθένης Παναγιωτάκος², Αρετή Λάγιου¹, Βενετία Νοταρά¹

1. Τμήμα Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

2. Τμήμα Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής, Σχολή Επιστημών Υγείας & Αγωγής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα,

3. Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Τρίπολη

4. Τμήμα Προσχολικής Αγωγής, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Κατά την παιδική ηλικία και με την καθοδήγηση των γονέων, τα άτομα ξεκινούν να δημιουργούν το διατροφικό τους πρότυπο, από το οποίο καθορίζεται και το σωματικό βάρος, και αυτό συνήθως τα συνοδεύει στην ενήλικη ζωή.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρούσα μελέτη διερευνάει την πιθανή επίδραση της αντίληψης των γονέων σχετικά με το βάρος σώματος στις διατροφικές συνήθειες παιδιών προεφηβικής ηλικίας.

ΜΕΘΟΔΟΙ: Κατά τα έτη 2014-2016, πραγματοποιήθηκε επιδημιολογική μελέτη δείγματος 970 γονέων και παιδιών, διάφορες πόλεις της Ελλάδας. Γονείς και παιδιά συμπλήρωσαν ξεχωριστά ερωτηματολόγια, παρέχοντας πληροφορίες για τις διατροφικές συνήθειες, την αντίληψη για το βάρος σώματος και το ιατρικό ιστορικό. Έγιναν μετρήσεις για τον υπολογισμό του Δείκτη Μάζας Σώματος (ΔΜΣ), μέσω του οποίου δημιουργήθηκαν δύο κατηγορίες για την κατάσταση βάρους (φυσιολογικό vs αυξημένο). Τέλος, πραγματοποιήθηκε ανάλυση σε συστάδες για την πιθανή ύπαρξη διατροφικών μοτίβων στα παιδιά, σε συσχέτιση με τα προαναφερθέντα δεδομένα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Πραγματοποιήθηκε ανάλυση σε συστάδες με τη μέθοδο TwoStep Cluster, από όπου προέκυψαν 4 ομάδες με καλή διαχωριστική ικανότητα, όπου κύριος διαχωριστικός παράγοντας ήταν η αντίληψη των γονέων για το βάρος σώματος των παιδιών (variable importance = 100%) και δεύτερος η κατηγορία βάρους σώματος (v.i.=97%). Σε κάθε ομάδα υπήρχε σημαντικά διαφορετική ημερήσια πρόσληψη ενέργειας και μακροθρεπτικών συστατικών, με το ιατρικό ιστορικό του παιδιού να φαίνεται ως παράγοντας ήσσονος σημασίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Σε επίπεδο προαγωγής υγείας, η παρούσα ανάλυση δίνει μία κατεύθυνση σχετικά με τις αντιλήψεις σε θέματα σωματικού βάρους και διατροφικών συνθηκών στην προ-εφηβική ηλικία.

ΑΑ 15: ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΠΑΘΟΓΟΝΟΥ ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ ΣΤΟΥΣ ΔΙΑΝΕΜΗΤΕΣ ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΟΥ ΤΖΕΛ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Χρήστος Στεφανής¹, Ελπίδα Γιώργη¹, Ελισάβετ Σταυροπούλου^{1,2}, Χριστίνα Τσίγαλου¹, Ευαγγελία (Λίλα) Νένα¹, Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης¹, Ευγενία Μπεζιρτζόγλου¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

2. Τμήμα Λοιμωδών Νοσημάτων, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Λωζάνης, Πανεπιστήμιο Λωζάνης (CHUV), Λωζάνη, Ελβετία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις αποτελούν σημαντική ανησυχία στους χώρους υγειονομικής περίθαλψης και φροντίδας, καθώς ενέχουν κινδύνους για την ασφάλεια των ασθενών, αυξάνουν τη νοσηρότητα και τη θνησιμότητα, και επιβαρύνουν οικονομικά τα συστήματα υγείας. Η υγιεινή των χεριών είναι κρίσιμη για την πρόληψη της εξάπλωσης των βακτηρίων που προκαλούν αυτές τις λοιμώξεις.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρούσα μελέτη είχε ως στόχο την αξιολόγηση της μικροβιακής επιμόλυνσης των χειροκίνητων διανεμητών αντισηπτικού τζελ σε νοσοκομειακό περιβάλλον και τη μελέτη των προφίλ αντοχής των βακτηρίων στα αντιβιοτικά.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Συλλέχθηκαν δείγματα με αποστειρωμένους βαμβακοφόρους στυλεούς και καλλιεργήθηκαν σε θρεπτικά υποστρώματα, όπως Blood agar και MacConkey agar. Οι απομονώσεις ταυτοποιήθηκαν σε επίπεδο είδους χρησιμοποιώντας το Bruker MALDI Biotyper. Η δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε σε 50 δείγματα από διάφορους θαλάμους τριτοβάθμιου πανεπιστημιακού νοσοκομείου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Όλα τα δείγματα περιείχαν ένα ή περισσότερα βακτηριακά είδη. Τα απομονωθέντα στελέχη ανήκαν σε είδη της μικροχλωρίδας του δέρματος και σε Gram-αρνητικούς εντερικούς βακίλλους. Παρατηρήθηκε υψηλότερη αποίκηση στις λαβές των διανεμητών. Τα Gram+ είδη ήταν γενικά ευαίσθητα στα β-λακταμάση, εκτός των *Staphylococcus* spp., που έδειξαν αντοχή στην αμικικιλίνη και πενικιλίνη. Στελέχη των *Bacillus* sp., έδειξαν αντοχή στην ριφαμπικίνη. Οι Gram- μικροοργανισμοί όπως η *Pseudomonas luteola* ήταν ευαίσθητοι στα αντιβιοτικά, ενώ η *Pantoea agglomerans* έδειξε αντοχή στην αμοξικιλίνη-κλαβουλανικό οξύ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Συνιστάται η συστηματική καθαριότητα και σωστή συντήρηση των διανεμητών ή η χρήση αυτόματων διανεμητών για τη μείωση της επαφής των χεριών και τη μείωση της μικροβιακής επιμόλυνσης. Η παρακολούθηση των μικροοργανισμών στα αντισηπτικά τζελ και στους διανεμητές είναι ουσιαστική στρατηγική ελέγχου των λοιμώξεων που σχετίζεται άμεσα με την δημόσια υγεία.

ΑΑ 16: ΜΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΛΙΓΝΙΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΦΡΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕ ΚΑΥΣΗ ΛΙΓΝΙΤΗ

Σοφία Κ.Π. Τζήκα¹, Ελένη Γελαστοπούλου²

1. Οδοντίατρος DDS ΑΠΘ, MSc Δημόσια Υγεία, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστημίου Πατρών

2. Καθηγήτρια, Εργαστήριο Υγιεινής, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστημίου Πατρών

ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΣΚΟΠΟΣ: Η διερεύνηση αντίκτυπου της χρήσης λιγνίτη για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην Δημόσια Υγεία διερευνάται με την παρούσα μελέτη. Ειδικότερα μελετήθηκε η θνησιμότητα σε περιοχές όπου λειτουργούν εργοστάσια ηλεκτροπαραγωγής, με καύση λιγνίτη και παράλληλα έγινε σύγκριση με περιοχές στις οποίες δεν γίνεται καύση λιγνίτη, με σκοπό να διερευνηθεί αν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ υψηλής θνησιμότητας και ηλεκτροπαραγωγής με καύση λιγνίτη.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Διεξήχθη μία επιδημιολογική αναδρομική μελέτη σε τρεις «λιγνιτικές» περιοχές (Αρκαδία, Κοζάνη και Φλώρινα), και τρεις «μη λιγνιτικές» περιοχές (Αχαΐας, Γρεβενών και Θεσσαλονίκης). Τα δεδομένα σχετικά με τον πληθυσμό, τον αριθμό και τις αιτίες θανάτου πάρθηκαν από την Ελληνική Στατιστική Αρχή. Υπολογίστηκαν οι τυποποιημένοι δείκτες θνησιμότητας και μελετήθηκαν και συγκρίθηκαν οι διαχρονικές συμπεριφορές των δεικτών μεταξύ των υπό μελέτη περιοχών. Όλες οι αναλύσεις έγιναν για τα έτη 2000- 2019 στις υπό μελέτη περιοχές με χρήση του SPSS 25.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Παρατηρούμε μία διαχρονική αύξηση της θνησιμότητας από νεοπλασίες σε όλους τους νομούς που μελετήσαμε εκτός από τον νομό Γρεβενών (σταθερότητα) και τον νομό Αρκαδίας (μείωση θνησιμότητας). Η σταθμισμένη θνησιμότητα (θάνατοι/100.000) κυμαίνεται από 790,0 (Ν. Θεσσαλονίκης, 2000) έως 1191,6 (Ν. Φλώρινας, 2019), με χαμηλότερη θνησιμότητα στον Ν. Γρεβενών (901,0, θάνατοι/100.000, 2019). Όσον αφορά στα νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος παρατηρούμε μία αυξητική τάση σε όλους τους νομούς. Η διακύμανση της θνησιμότητας ξεκινάει από 43,7 στον Ν. Γρεβενών (2000) έως 162,9 στον Ν. Αχαΐας (2019), ενώ στους νομούς Κοζάνης και Φλώρινας παρατηρούμε στατιστικώς σημαντικά χαμηλότερους δείκτες (87,5 και 82,4 θάνατοι/100.000, αντίστοιχα). Ο έλεγχος της διαχρονικής πορείας της θνησιμότητας νεοπλασιών και αναπνευστικών νοσημάτων έδειξε για τους περισσότερους νομούς να μην υπάρχει διαφοροποίηση στη μεταβλητότητα της θνησιμότητας, ωστόσο, στην Αχαΐα και στην Θεσσαλονίκη τα τελευταία έτη η θνησιμότητα είναι στατιστικώς υψηλότερη σε σχέση με τα υπόλοιπα έτη. Επίσης έδειξε, να μην διαφέρουν οι λιγνιτικοί από τους μη λιγνιτικούς νομούς ως προς το επίπεδο της θνησιμότητας, συνολικά για όλες τις χρονικές μετρήσεις.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η έρευνα αναδεικνύει, ότι δεν παρατηρείται διαφοροποίηση στην θνησιμότητα από νεοπλασίες και αναπνευστικά νοσήματα, ανάμεσα σε «λιγνιτικές», «μη λιγνιτικές» περιοχές για την περίοδο μετρήσεων.

ΑΑ 17: ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΟΥ ΣΥΝΔΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΙΝΣΟΥΛΙΝΗ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΠΟΛΗΣ**Χρήστος Σωτηρόπουλος¹**, Χριστίνα Ζανάι¹, Αλεξάνδρα Αποστολοπούλου¹, Αικατερίνη Αντωνοπούλου¹, Νικόλαος Γιορμέζης²¹. Ιδιωτικό Μικροβιολογικό Ιατρείο, Πάτρα². Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Πατρών, Βιοπαθολογικό Τμήμα, Πάτρα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Το Μεταβολικό Σύνδρομο (MetS) και η Αντίσταση στην Ινσουλίνη (IR) είναι μεταβολικές διαταραχές με υψηλό επιπολασμό στις δυτικές χώρες. Όμως οι επιδημιολογικές μελέτες στην Ευρώπη –και ακόμη περισσότερο στην Ελλάδα– είναι λίγες με μεγάλη ετερογένεια στα συμπεράσματά τους.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι ο καθορισμός ποσοστού και χαρακτηριστικών των ατόμων με ή χωρίς MetS και IR στο γενικό πληθυσμό.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Μελετήθηκαν 1853 άτομα που προσήλθαν στο εργαστήριό μας για τη διενέργεια ετήσιου check-up. Δημιουργήθηκαν τρεις ομάδες ατόμων: άτομα με MetS (με βάση τα κριτήρια του WHO 1998) και άτομα με και χωρίς IR. Κατόπιν προσδιορίστηκαν τα εξής χαρακτηριστικά: φύλο, κάπνισμα, BMI, Αρτηριακή Υπέρταση (ΑΥ), Υπερχοληστερολαιμία, Σακχαρώδης Διαβήτης τύπου 2 (ΣΔ 2) και Υποθυρεοειδισμός.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το 15,5% των συμμετεχόντων είχε MetS και 24,4% IR. Τα άτομα με MetS ήταν άνδρες στη πλειοψηφία τους σε αντίθεση με τις υπόλοιπες ομάδες. Επίσης, όπως ήταν αναμενόμενο, είχαν μεγαλύτερο BMI και υψηλότερα ποσοστά συνοδών παθήσεων μιας και χρησιμοποιούνται ως κριτήρια διάγνωσης MetS. Από την άλλη, οι ίδιες διαπιστώσεις αφορούσαν και τα άτομα με IR, όταν συγκρίνονταν με εκείνα χωρίς IR.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Προκύπτει ότι ο επιπολασμός του MetS και της IR είναι αρκετά υψηλός στο γενικό ελληνικό πληθυσμό, ενώ επίσης τα άτομα με IR έχουν μεγάλη πιθανότητα να πάσχουν και από άλλες μεταβολικές παθήσεις. Επομένως η πρώιμη αναγνώριση αυτών των ατόμων συμβάλλει στη καλύτερη αντιμετώπισή τους και στην βελτίωση της Δημόσιας Υγείας στην Ελλάδα.

	Άτομα με MetS	Άτομα με IR	Άτομα χωρίς IR
Αριθμός συμμετεχόντων (%)	288 (15,5%)	452 (24,4%)	1113 (60,1%)
Ηλικία	64 (36–85)	53 (23–80)	45 (19–79)
BMI (Kg/m ²)	31,2 (28,3–34,9)	27,8 (25,3–30,2)	24,2 (22,1–26,7)
Φύλο (Άρρεν/Θήλυ)	55/45 %	47/53 %	37/63 %
Αρτηριακή Υπέρταση (Ναι/Όχι)	68/32 %	24/76 %	15/85 %
ΣΔ τύπου 2 (Ναι/Όχι)	80/20 %	33/67 %	10/90 %
Υπερχοληστερολαιμία (Ναι/Όχι)	25/75 %	37/63 %	25/75 %
Υποθυρεοειδισμός (Ναι/Όχι)	25/75 %	25/75 %	18/82 %
Κάπνισμα (Ναι/Όχι)	31/69 %	33/67 %	32/68 %

ΑΑ 18: ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟ ΕΥΠΑΘΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΟΜΗ- ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ

Ιωάννα Καραγιάννη^{1,2}, Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης², Ιωάννης Κοτσιανίδης³, Κωνσταντίνος Λιάπης³, Κυριάκος Αμαραντίδης⁴, Τριανταφυλλιά Κουκάκη⁴, Χριστίνα Τσίγαλου², Χρήστος Κοντογιώργης²

1. Οδοντιατρικού τμήματος ΕΣΥ Π.Γ.Ν Αλεξανδρούπολης

2. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Τμήμα Ιατρικής, ΔΠΘ

3. Πανεπιστημιακή Αιματολογική Κλινική, Τμήματος Ιατρικής Δ.Π.Θ

4. Ογκολογική Κλινική Π.Γ.Ν. Αλεξανδρούπολης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Σύγχρονες επιστημονικές μελέτες επισημαίνουν τα προβλήματα και τις επιπλοκές που αναπτύσσονται στη στοματική κοιλότητα κατά τη διάρκεια της θεραπείας του καρκίνου (βλεννογονίτιδα, καντιντίαση, ερπητική λοίμωξη, ξηροστομία, οστεονέκρωση κ.α) λόγω της ανοσοκαταστολής και των αντινεοπλασματικών θεραπειών (FDI 2021, MASCC 2024). Θεωρείται αναγκαία η ανάπτυξη συστήματος με προληπτικό και συμβουλευτικό χαρακτήρα για τη στοματική υγεία των ευπαθών ομάδων και η ενδυνάμωση των προβλεπόμενων παροχών προς τους ασθενείς με την ενεργό διεπιστημονική συνέργεια και των Οδοντιάτρων (Δημητριάδης και συνεργάτες 2009)

ΣΚΟΠΟΣ: Η εργασία έχει ως σκοπό να διερευνήσει το ρόλο του Οδοντιατρείου Ευπαθών Ομάδων του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολη στη διαχείριση αιματολογικών και ογκολογικών ασθενών σε σχέση με τη στοματική τους υγεία.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: Η ερευνητική ομάδα ανέπτυξε ερωτηματολόγιο που διανεμήθηκε ανώνυμα στους αιματολογικούς και ογκολογικούς ασθενείς του Π.Γ.ΝΑ (12/4/2024–12/5/2024) και η επεξεργασία των δεδομένων έγινε με χρήση του στατιστικού προγράμματος SPSS 24.0

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμμετείχαν συνολικά 120 ασθενείς και διαπιστώθηκε ότι η πλειοψηφία των ασθενών (68,9%) δεν επέλεξε στο παρελθόν να επισκεφθεί οδοντίατρο κατά τη διάρκεια της θεραπείας του λόγω έλλειψης εξειδικευμένου οδοντιάτρου, ενώ μεγάλο ποσοστό των ερωτώμενων (89,1%), θεωρεί πολύ σημαντική την ύπαρξη ειδικού οδοντιατρείου. Το 92,6% έλαβε οδοντιατρική βοήθεια έπειτα από προτροπή του θεράποντος ιατρού (αιματολόγου-ογκολόγου) και μεγάλο ποσοστό των ερωτώμενων θεωρούν πολύ σημαντική τη διεπιστημονική συνεργασία οδοντιάτρου και αιματολόγου-ογκολόγου (85,7%). Σημαντική επίσης αναδείχθηκε η πρόληψη-ενημέρωση (66,3%), η τήρηση ιατρικού-οδοντιατρικού αρχείου (87%) και ο συγχρονισμός των ραντεβού οδοντιατρικής θεραπείας-χημειοθεραπείας (86,6%).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η στοματική υγιεινή των ασθενών ευπαθών ομάδων επηρεάζεται από την αντινεοπλασματική θεραπεία τους και οι ασθενείς χρήζουν ενημέρωσης, προληπτικής οδοντιατρικής και ολιστικής οδοντιατρικής φροντίδας με τη διεπιστημονική συνεργασία των θεραπόντων ιατρών και οδοντιάτρων.

ΑΑ 19: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΕΜΠΥΡΕΤΗ ΛΟΙΜΩΞΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΒΙΟΔΕΙΚΤΩΝ ΦΛΕΓΜΟΝΗΣ**Κ. Τσιώνη¹**, Ε. Νικολακοπούλου², Α. Καρυώτη¹, Α. Καραντάνη, Α. Χαλβαντζής¹, Ι. Βήττα¹, Δ. Κομίλης³, Ε. Βαγδατλή¹¹. Βιοπαθολογικό Εργαστήριο, Γενικό Νοσοκομείο Ιπποκράτειο, Θεσσαλονίκη². Βιοπαθολογικό Εργαστήριο, Γενικό Νοσοκομείο Ξάνθης³. Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος ΔΠΘ, Ξάνθη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η εξέταση εκλογής για την διάγνωση βακτηριαμίας είναι οι αιμοκαλλιέργειες. Ωστόσο, είναι χρονοβόρες και η εκτίμηση της κατάστασης του ασθενή βασίζεται στις λοιπές εργαστηριακές εξετάσεις. Η hsCRP είναι γενικός δείκτης φλεγμονής. Η PCT, νεότερος βιοδείκτης σήψης, αυξάνεται σε συστηματικές μικροβιακές λοιμώξεις, όχι όμως σε ιογενείς όπως η νόσος COVID-19.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η αξιολόγηση των hsCRP και PCT στη διαχείριση ασθενών με εμπύρετη λοίμωξη στην πανδημία, μελετώντας τη συσχέτιση ανάμεσα στην hsCRP, την PCT και τις αιμοκαλλιέργειες.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Μελετήθηκαν αναδρομικά 180 ασθενείς που προσήλθαν σε τριτοβάθμιο νοσοκομείο της Βόρειας Ελλάδας. Προσδιορίστηκαν hsCRP με ανοσοβολοσιμετρία στον αναλυτή κλινικής χημείας Architect c1600(Abbott), PCT με ενισχυμένη χημειοφωταύγεια(CMIA) στον ανοσολογικό αναλυτή UniCell DX180(Beckman-Coulter) και διενεργήθηκαν αιμοκαλλιέργειες. Αποκλείστηκαν ασθενείς με ενδονοσοκομειακή λοίμωξη και με νεφρική ανεπάρκεια. Με το x2 μελετήθηκε η συσχέτιση μεταξύ αιμοκαλλιεργιών, COVID-19 και nonCOVID-19 ασθενών και μεταξύ hsCRP, PCT και αιμοκαλλιεργιών. Όριο στατιστικής σημαντικότητας, $p < 0,05$.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Αποτελέσματα αιμοκαλλιεργιών σε COVID-19 και nonCOVID-19 ασθενείς, αιμοκαλλιεργιών και PCT, αιμοκαλλιεργιών και hsCRP στους COVID-19 φαίνονται στους Πίνακες 1, 2 και 3, αντίστοιχα. Βρέθηκε συσχέτιση μεταξύ COVID-19 και nonCOVID-19 και αιμοκαλλιεργιών($p < 0,05$) και μεταξύ PCT και αιμοκαλλιεργιών($p < 0,05$). Δεν συσχετίζεται η hsCRP με αιμοκαλλιέργειες($p = 0,43$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η βακτηριαμία είναι σπάνια σε COVID-19 ασθενείς. Η PCT στους COVID-19 ασθενείς με αρνητική αιμοκαλλιέργεια βρέθηκε φυσιολογική, συμφωνώντας με τη γνώση από τη βιβλιογραφία ότι η ιντερφερόνη-γ που παράγεται στις ιογενείς λοιμώξεις, μπλοκάρει την παραγωγή PCT. Η αυξημένη PCT στην εισαγωγή μπορεί να προβλέψει τις θετικές και η φυσιολογική PCT μπορεί να προβλέψει τις αρνητικές αιμοκαλλιέργειες. Αιμοκαλλιέργεια να γίνεται οπωσδήποτε σε ασθενείς με παθολογική PCT. Η hsCRP δεν απέδωσε παρόμοια αποτελέσματα.

Αιμοκαλλιέργειες COVID-19 ασθενείς	nonCOVID-19 ασθενείς	Σύνολο
Αρνητικές	105	53
Θετικές	3	19
Σύνολο	108	72

Πίνακας 1. Θετικές και αρνητικές αιμοκαλλιέργειες σε COVID-19 και nonCOVID-19 ασθενείς

PCT	Θετικές αιμοκαλ	Αρνητικές αιμοκαλ	Σύνολο
PCT > 0,5 ng/ml	2	2	4
PCT < 0,5 ng/ml (κφ)	1	103	104
Σύνολο	3	105	108

Πίνακας 2. Αποτελέσματα αιμοκαλλιεργιών και προκαλσιτονίνης(PCT) στους ασθενείς με νόσο COVID-19

Πίνακας 2. Επίπεδα PCT σε θετικές και αρνητικές αιμοκαλλιέργειες.

hsCRP	Θετικές αιμοκαλ	Αρνητικές αιμοκαλ	Σύνολο
hsCRP > 6 ng/ml	3	103	106
hsCRP < hsCRP ng/ml (κφ)	0	3	3
Σύνολο	3	106	109

Πίνακας 3. Αποτελέσματα αιμοκαλλιεργιών και hsCRP στους ασθενείς με νόσο COVID-19

ΑΑ 20: ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΝΕΑΡΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΡΟΜΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ: ΕΝΑ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Κωνσταντίνα Ζώτα¹, Δήμητρα Πινότση¹, **Ματίνα Κούβαρη¹**, Ευαγγελία Ζιώγα¹, Αλεξάνδρα Φωσκόλου¹, Νίκος Δρούγος¹, Μαριάννα Μπαλτά¹, Πάνια Καρνάκη¹, Αφροδίτη Βελουδάκη¹, Αθηνά Λινού¹

1. Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Προληπτικής, Περιβαλλοντικής και Εργασιακής Ιατρικής Πρόληψις, Αθήνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Αναπτύχθηκε κατάλληλη μεθοδολογίας αξιολόγησης εκπαιδευτικών δράσεων που εφαρμόστηκαν σε γυναίκες στις κοινότητες των Ρομά, οι οποίες αποτελούν ομάδες με διαφορετικό επίπεδο γνώσεων, πεπειθήσεων και κινήτρων σε σχέση με την υγεία τους.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της υλοποίησης του έργου αποτέλεσε η εφαρμογή νέων εκπαιδευτικών μεθόδων και εργαλείων αλλά και η αξιολόγηση της αποδοχής και της αποτελεσματικότητας αυτών. Επιπλέον, στόχος αποτέλεσε και ο εντοπισμός του καταλληλότερου τύπου εκπαιδευτριας (που άνηκε ή δεν άνηκε στην κοινότητα των Ρομά).

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε μια προσέγγιση σχεδιασμού δύο σταδίων για τον καθορισμό του εκπαιδευτικού περιεχομένου, των εργαλείων και των μεθόδων με θεματολογία που αφορούσε σε γυναικολογικά ζητήματα, εμβόλια, κάπνισμα και διατροφή. Η εκπαίδευση υλοποιήθηκε σε 5 περιοχές σε όλη την Ελλάδα. Η κατάρτιση έγινε είτε από επαγγελματία υγείας είτε από εκπαιδευτρια της κοινότητας των Ρομά, αφού πρώτα είχαν εκπαιδευτεί. Ακολούθησε η αξιολόγηση της διαδικασίας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συλλέχθηκαν 548 ερωτηματολόγια από τα οποία διαπιστώθηκε ότι η πλειοψηφία κατανόησε το περιεχόμενο της κατάρτισης, απέκτησε νέες γνώσεις και βρήκε τις πληροφορίες ενδιαφέρουσες έτσι ώστε να ενταχθούν στην καθημερινότητά τους. Το 80% των εκπαιδευομένων εξέφρασε την ικανοποίησή του για την κατάρτιση που έλαβε με μία τάση καλύτερης κατανόησης της πληροφορίας όταν η εκπαιδευτρια προερχόταν από την κοινότητα των Ρομά, χωρίς ωστόσο να καταγραφούν στατιστικά σημαντικές διαφορές σε σχέση με την εκπαίδευση από ειδικό εκτός της κοινότητας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η εκπαιδευτική μεθοδολογία με τη χρήση τεχνικών απλούστευσης της επιστημονικής πληροφορίας ήταν αποδεκτή και

κατανοπή από τις ωφελούμενες, υποδηλώνοντας την αποδοχή και την κατανόηση του εκπαιδευτή ανεξαρτήτως προέλευσης αν χρησιμοποιείται η ίδια εκπαιδευτική προσέγγιση.

ΑΑ 21: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΛΑΠΑΡΟΣΚΟΠΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΓΚΑΙΡΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΣΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΠΛΑΝΟΥ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΚΑΡΚΙΝΟ ΩΟΘΗΚΩΝ: Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΗΣ Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ Α.Π.Θ.

Γεωργία Μαργιούλα-Σιάρκου¹, Χρυσούλα Μαργιούλα-Σιάρκου¹, Εμμανουέλα-Αλίκη Αλμπέρη¹, Αρίσταρχος Αλμπέρης¹, Στέφανος Φλίνδρης¹, Κωνσταντίνα Μπόνιου², Παύλος Παπακοτούλας³, Κωνσταντίνος Δίνας¹, Σταμάτιος Πετούσης¹

1. Β' Μαιευτική-Γυναικολογική Κλινική, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

2. Τμήμα Ακτινοθεραπευτικής Ογκολογίας, Θεαγένειο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

3. Α' Παθολογική Ογκολογική Κλινική, Θεαγένειο Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο καρκίνος ωοθηκών αντιπροσωπεύει ένα ανερχόμενο πρόβλημα της γυναικείας δημόσιας υγείας, λόγω της συχνά καθυστερημένης διάγνωσής του και της κατά συνέπεια κακής πρόγνωσής του.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση του ρόλου της διαγνωστικής λαπαροσκόπησης στην έγκαιρη διάγνωση του καρκίνου ωοθηκών, στην κατάστρωση στοχευμένου πλάνου αντιμετώπισης και στην προαγωγή της ταχύτερης και αποτελεσματικότερης διαχείρισης ασθενών στα πλαίσια του δημόσιου συστήματος υγείας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε αναδρομική μελέτη των επιδημιολογικών, χειρουργικών και ιστοπαθολογικών παραμέτρων ασθενών που υπεβλήθησαν σε διαγνωστική λαπαροσκόπηση στη Β' Μαιευτική Γυναικολογική Κλινική Α.Π.Θ. κατά τα έτη 2022-2023 λόγω απεικονιστικών ευρημάτων ύποπτων για καρκίνο ωοθηκών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Κατά το έτος 2022, 9 ασθενείς υπεβλήθησαν σε διαγνωστική λαπαροσκόπηση και λήψη βιοψιών ύποπτων εστιών και διαγνώστηκαν με καρκίνο ωοθηκών, ενώ κατά το έτος 2023 παρατηρήθηκε αύξηση 33.3% στη πραγματοποίηση διαγνωστικών λαπαροσκοπήσεων, καθώς 12 ασθενείς υπεβλήθησαν στην επέμβαση, εκ των οποίων 11 διαγνώστηκαν με καρκίνο ωοθηκών και 1 με μεταστατικό στην ωοθήκη καρκίνο παχέος εντέρου. Συνολικά, στο 76.2% (n=16) των ασθενών διαπιστώθηκε προχωρημένη, μη εγχειρήσιμη σε πρώτο χρόνο νόσος και χορηγήθηκε στοχευμένη βάσει ιστολογικού τύπου νεοεπικουρική χημειοθεραπεία, αποφεύγοντας τη νοσηρότητα ενός μη ενδεδειγμένου, υποβέλτιστου ογκομειωτικού χειρουργείου, ενώ 23.8% των ασθενών (n=5) κρίθηκαν κατάλληλες και υπεβλήθησαν άμεσα σε πρωτοπαθές ογκομειωτικό χειρουργείο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η διαγνωστική λαπαροσκόπηση αποτελεί μια ελάχιστη επεμβατική χειρουργική πράξη που καθιστά εφικτή την οριστική διάγνωση καρκίνου ωοθηκών μέσω στοχευμένης ιστοληψίας και την εξατομίκευση του θεραπευτικού πλάνου, επιτρέποντας την ακριβή χειρουργική σταδιοποίηση και διαλογή ασθενών κατάλληλων για πρωτοπαθές ογκομειωτικό χειρουργείο και αυτών που χρήζουν νεοεπικουρικής θεραπείας και παράλληλα συμβάλλοντας στην ελάττωση του χρόνου αναμονής ασθενών για αξιολόγηση και αντιμετώπιση και της νοσηρότητας που συνοδεύει μη ενδεδειγμένα ριζικά χειρουργεία.

ΑΑ 22: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ: ΜΙΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Κωνσταντία Βαβανού, Βενετία Νοταρά, Λάγιου Αρετή, Αναστασία Μπαρμπούνη

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η αλλαγή είναι ο κανόνας και όχι η εξαίρεση στις ζωές των ανθρώπων. Ωστόσο, τα άτομα, παράλληλα, τείνουν να εμμένουν στις καταστροφικές συμπεριφορές τους, όπως οι περιβαλλοντικές συνήθειες, παρά τις αποδείξεις για τα δυσμενή αποτελέσματά τους. Η κινητοποιητική συνέντευξη (motivational interviewing – MI), ένα είδος κλινικής συνέντευξης, η οποία αρχικά χρησιμοποιήθηκε στον τομέα των εξαρτήσεων, χρησιμοποιείται τις τελευταίες δεκαετίες για να υποβοηθήσει οποιαδήποτε αλλαγή.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας ανασκόπησης αποτελεί η διερεύνηση της χρήσης και αποτελεσματικότητας της MI στην αλλαγή των επιβλαβών για το περιβάλλον συνθηκών.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Έγινε αναζήτηση της βιβλιογραφίας στις βιβλιογραφικές βάσεις PubMed και Scopus, το διάστημα Απρίλιος – Μάιος 2024. Οι όροι αναζήτησης υπήρξαν οι εξής: [(climate change OR global overheating OR environmental behavio(u)r change OR environmentally responsible behavio(u)rs) AND “motivational interviewing”]. Συμπεριλήφθηκαν 12 μελέτες οι οποίες πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η περιορισμένη βιβλιογραφία που υπάρχει για το θέμα υποστηρίζει τη χρήση και την αποτελεσματικότητα της MI στην αλλαγή των συνθηκών που επιβαρύνουν την κλιματική αλλαγή. Η βραχεία διάρκειά της παρέμβασης, ο κατευθυντικός χαρακτήρας της, και η χρήση του έμφυτου χαρακτηριστικού της αλλαγής που υποστηρίζουν οι θεμελιωτές της MI ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν, συμβάλλουν σε θετικά αποτελέσματα. Η προσέγγιση αυτή περιλαμβάνει δύο φάσεις, την οικοδόμηση κινήτρου και τη δέσμευση για αλλαγή/ανάπτυξη σχεδίου δράσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η MI μπορεί να χρησιμοποιηθεί και να είναι αποτελεσματική στην προσπάθεια για αλλαγή συνθηκών που επιβαρύνουν το περιβάλλον και προωθούν την κλιματική αλλαγή. Εκπαίδευση των επαγγελματιών και προγράμματα στοχευμένα στην συμπεριφορική αλλαγή ομάδων οι οποίες είναι περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένες, αλλά δεν έχουν δεσμευτεί στην αλλαγή λόγω αγκυλώσεων και έλλειψης κινήτρου,

αξιολογούνται ως απαραίτητα.

ΑΑ 23: ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΑΥΤΟΤΡΑΥΜΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ

Κωνσταντία Βαβανού, Βενετία Νοταρά, Λάγιου Αρετή, Αναστασία Μπαρμπούνη

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η μη-αυτοκτονική, αυτοτραυματιστική συμπεριφορά (nonsuicidal self-injury - NSSI) δεν αποτελεί αυτοτελή διαταραχή, σύμφωνα με το DSM-V, ωστόσο, αποτελεί διαγνωστικό κριτήριο της Οριακής Διαταραχής Προσωπικότητας. Τα τελευταία χρόνια, ειδικά έπειτα από την πανδημία COVID-19, έχει αναδειχθεί σε ένα σύνθετο κλινικό ζήτημα που θεωρείται ζήτημα δημόσιας υγείας.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας ανασκόπησης αποτελεί η διερεύνηση του επιπολασμού και των χαρακτηριστικών της NSSI σε μαθητές/τριες και φοιτητές/τριες. Επιπροσθέτως, θα εξεταστούν μέθοδοι αξιολόγησης και παρέμβασης για τον πληθυσμό αυτόν.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε αναζήτηση στις βιβλιογραφικές βάσεις PubMed, Scopus και ScienceDirect το χρονικό διάστημα Ιούλιος-Αύγουστος 2024. Οι όροι αναζήτησης υπήρξαν οι εξής: [(self-harm[Title/Abstract] OR self-injury[Title/Abstract]) AND (student(s)[Title/Abstract] OR adolescent(s)[Title/Abstract] OR college[Title/Abstract] OR school[Title/Abstract] OR university(ies)[Title/Abstract])]. Συμπεριλήφθηκαν 42 αποτελέσματα τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η NSSI είναι συνήθης στο ηλικιακό φάσμα των εφήβων και νεαρών ενηλίκων, με μέση ηλικία εμφάνισης τα 12-14 έτη. Ο επιπολασμός είναι υψηλός και αγγίζει έως και το 46,5% στους εφήβους και 38,9% στους φοιτητές. Οι τρόποι αυτοτραυματισμού περιλαμβάνουν διάφορες μεθόδους οι οποίες συχνά εναλλάσσονται. Οι μελέτες δε συμφωνούν αναφορικά με το αν οι εκδηλώσεις αυτές κατανέμονται ισότιμα μεταξύ των δύο φύλων. Η αξιολόγηση της NSSI γίνεται με σταθμισμένα αυτοσυμπληρούμενα εργαλεία. Παρεμβάσεις που είναι ελπιδοφόρες είναι παρεμβάσεις ψυχοεκπαίδευσης, παρεμβάσεις ενσυνειδητότητας και παρεμβάσεις που εφαρμόζονται στην τάξη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η NSSI σε εφήβους και φοιτητές αποτελεί πρόκληση για τους ειδικούς ψυχικής υγείας. Η αύξηση του επιπολασμού των εκδηλώσεων αυτών, καθώς και η σύνδεσή τους με την Οριακή Διαταραχή Προσωπικότητας, προκαλεί ανησυχία και αναδεικνύει την αναγκαιότητα προγραμμάτων πρόληψης και αντιμετώπισης στον συγκεκριμένο πληθυσμό.

ΑΑ 24: ΤΟ AGEISM ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟΝΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΥΣ ΕΝΗΛΙΚΟΥΣ: ΜΙΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Κωνσταντία Βαβανού, Βενετία Νοταρά, Λάγιου Αρετή, Αναστασία Μπαρμπούνη

Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Τμήμα Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η εισαγωγή του όρου “ageism” στη βιβλιογραφία το 1969 άρχισε να δημιουργεί ενδιαφέρον στην επιστημονική κοινότητα για τις διαστάσεις του φαινομένου αυτού και τις επιπτώσεις του σε όλες τις εκφάνσεις της ζωής του ατόμου μεγαλύτερης ηλικίας. Ωστόσο, η σχέση του με την υγεία άρχισε να διερευνάται συστηματικά περίπου τις τελευταίες δύο δεκαετίες, υπό το πρίσμα της δημογραφικής γήρανσης του πληθυσμού και των προκλήσεων που προκύπτουν από αυτήν στον τομέα της υγείας.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας ανασκόπησης αποτελεί η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ του “ageism” και των αποτελεσμάτων υγείας, τόσο σωματικής όσο και ψυχικής.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε αναζήτηση στις βιβλιογραφικές βάσεις PubMed, Scopus και ScienceDirect το χρονικό διάστημα Ιούλιος-Αύγουστος 2024. Οι όροι αναζήτησης υπήρξαν οι εξής: [(ageism[Title/Abstract]) AND (health[Title/Abstract] OR healthcare[Title/Abstract] OR health outcome(s) [Title/Abstract] OR physical health[Title/Abstract] OR mental health[Title/Abstract])]. Συμπεριλήφθηκαν 38 αποτελέσματα, τα οποία πληρούσαν τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το “ageism”, δηλαδή η προκατάληψη, το στερεότυπο και η αυτό-αντίληψη των ατόμων σχετικά με την ηλικία, σχετίζεται με αρνητικά αποτελέσματα υγείας, αναδεικνυόμενο σταδιακά σε κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Υποστηρίζεται βιβλιογραφικά ότι συνδέεται με τη σωματική και ψυχική υγεία, τη γνωστική λειτουργία, τη λειτουργικότητα, την ασθένεια και τη θνησιμότητα, ενώ επιπροσθέτως φαίνεται να επηρεάζει την ποιότητα ζωής του ατόμου μεγαλύτερης ηλικίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Απαραίτητη κρίνεται η περαιτέρω ερευνητική δραστηριότητα γύρω από τη σχέση μεταξύ “ageism” και υγείας, καθώς και ο σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση προγραμμάτων πρόληψης και αντιμετώπισης προκειμένου να αμβλυνθούν οι επιδράσεις της σχέσης αυτής. Ο ρόλος των επαγγελματιών υγείας στο κομμάτι αυτό είναι καίριος, καθώς αποτελούν μηχανισμό αναπαραγωγής του “ageism” στον τομέα της υγείας.

ΑΑ 25: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΒΙΟΨΙΑΣ ΜΟΡΦΩΜΑΤΩΝ ΜΑΣΤΟΥ ΣΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ ΜΑΣΤΟΥ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΓΚΑΙΡΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΜΑΣΤΟΥ: Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΗΣ Β' ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ Α.Π.Θ.

Γεωργία Μαργιούλα-Σιάρκου, Χρυσούλα Μαργιούλα-Σιάρκου, Μαρία Μίξιου, Εμμανουέλα-Αλίκη Αλμπέρη, Αρίσταρχος Αλμπέρης, Σταμάτιος Πετούσης, Κωνσταντίνος Δίνας

Β' Μαιευτική-Γυναικολογική Κλινική, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο καρκίνος μαστού αποτελεί την πιο συχνή μορφή καρκίνου σε γυναίκες παγκοσμίως. Η έγκαιρη διάγνωσή του αποτελεί καίρια παράμετρο βελτίωσης έκβασης και επιβίωσης των ασθενών.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η αξιολόγηση του ρόλου της βιοψίας μαστού στη διερεύνηση παθολογίας μαστού, στην έγκαιρη διάγνωση καρκίνου μαστού και στην προαγωγή της ταχύτερης και αποτελεσματικότερης διαχείρισης ασθενών στα πλαίσια του δημόσιου συστήματος υγείας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε αναδρομική μελέτη των επιδημιολογικών και ιστοπαθολογικών παραμέτρων ασθενών που υπεβλήθησαν σε βιοψία μορφώματος μαστού στη Β' Μαιευτική Γυναικολογική Κλινική Α.Π.Θ. κατά τα έτη 2022-2023 λόγω μαστογραφικών ή/και υπερηχογραφικών ευρημάτων τουλάχιστον BIRADS 3.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Κατά το έτος 2022, 20 ασθενείς υπεβλήθησαν σε υπερηχογραφικά καθοδηγούμενη βιοψία μορφώματος μαστού με απεικονιστικά ευρήματα τουλάχιστον BIRADS 3, με διπλή μέθοδο βιοψίας διά λεπτής και τέμνουσας βελόνης, εκ των οποίων 13 διαγνώστηκαν με κακοήθεια μαστού. Αντίστοιχα, κατά το έτος 2023, 36 ασθενείς υπεβλήθησαν σε βιοψία μορφώματος μαστού και 16 εξ αυτών διαγνώστηκαν με καρκίνο μαστού. Ως εκ τούτου, διαπιστώθηκε αύξηση 80% στη διενέργεια βιοψιών μαστού και σύστοιχη αύξηση 23% στη διάγνωση καρκίνου μαστού, που στη πλειονότητα των περιπτώσεων αφορούσε περιστατικά κακοήθειας αρχικού σταδίου, μέσα σε ένα έτος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η βιοψία μαστού αποτελεί μία ελάχιστα επεμβατική, ασφαλή και αποτελεσματική μέθοδο ταχείας και οριστικής ιστολογικής διάγνωσης καρκίνου, αλλά και λοιπών καλοήθων παθήσεων μαστού. Η αύξηση της πρόσβασης των ασθενών σε εξειδικευμένα κέντρα που διενεργούν βιοψίες μορφωμάτων μαστού οδηγεί όχι μόνο σε έγκαιρη διάγνωση και συνεπώς σε ταχύτερη θεραπευτική αντιμετώπιση σε όσο δυνατόν πρωιμότερο στάδιο της νόσου, αλλά και σε ελάττωση επαναλαμβανόμενων απεικονιστικών εξετάσεων σε περιπτώσεις αμφίβολης απεικονιστικής διάγνωσης, που επιβαρύνουν τόσο οικονομικά το δημόσιο σύστημα υγείας, όσο και ψυχοσυναισθηματικά τις ασθενείς.

ΑΑ 26: ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ COXIELLA BURNETII ΣΕ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΗΜΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ DANIEL

Μάγδα Χριστοδούλου¹, Κωνσταντίνος Τσάρας¹, Χαράλαμπος Μπιλίνης², Κωνσταντίνος Γουργουλιάνης³, Δημήτριος Παπαγιάννης¹

1. Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας & ανοσοποίησης ενηλίκων, Τμήμα Νοσηλευτικής Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

2. Εργαστήριο Μικροβιολογίας και Παρασιτολογίας Τμήμα Κτηνιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

3. Πνευμονολογική κλινική, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Τον Σεπτέμβριο του 2023, η καταιγίδα Ντάνιελ προκάλεσε καταστροφικές πλημμύρες στη Θεσσαλία της Ελλάδας, με αποτέλεσμα τον θάνατο περίπου 483.476 ζώων, συμπεριλαμβανομένων των ζώων και της άγριας ζωής. Αυτή η περιβαλλοντική διαταραχή προκάλεσε ανησυχίες για την εξάπλωση των ζωονοσογόνων νόσων. Στην αναζήτηση της διεθνούς βιβλιογραφίας η μετάδοση της *Coxiella burnetii* δεν έχει αναφερθεί μετά από πλημμύρες.

ΣΚΟΠΟΣ: Αυτή η μελέτη αξιολόγησε τον οροεπιπολασμό της *Coxiella burnetii*, του αιτιολογικού παράγοντα του πυρετού Q, μετρώντας τα αντισώματα IgA Φάσης 1 (πρόσφατη λοίμωξη) σε δείγματα ορού από άτομα του Δήμου Σοφάδων στη Θεσσαλία χρησιμοποιώντας τη δοκιμασία ανίχνευσης αντισωμάτων ELISA.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Δείγματα ορού από 90 άτομα συγκεντρώθηκαν τη χρονική περίοδο από 1-31 Μαρτίου 2024. Όλοι οι συμμετέχοντες υπέγραψαν την εθελοντική τους συμμετοχή στη μελέτη και ενημερώθηκαν για τους στόχους της μελέτης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Τα αποτελέσματα έδειξαν σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο φύλων στον οροθετικό επιπολασμό: το 28% των ανδρών βρέθηκαν θετικοί για αντισώματα IgA Φάσης 1 *Coxiella burnetii*, σε σύγκριση με το 6.30% των γυναικών..

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Αυτά τα ευρήματα υποδηλώνουν αυξημένο κίνδυνο πυρετού Q στον απόηχο των πλημμυρών, πιθανόν λόγω αυξημένης έκθεσης σε μολυσμένα ζώα. Τα δεδομένα υπογραμμίζουν την ανάγκη για εστιασμένα μέτρα δημόσιας υγείας και συνεχή επιτήρηση για τη διαχείριση και τη μείωση των επιπτώσεων των ζωονοσογόνων ασθενειών στις πληγείσες από τις πλημμύρες περιοχές.

ΑΑ 27: ΟΙ ΥΓΙΕΙΝΕΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΣΥΝΗΘΕΙΕΣ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΘΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ελευθερία Χαιρέτη¹, Φίλιππος Ορφανός¹, Αναστάσιος Φωτίου², Ελευθερία Καναβού², Μυρτώ Σταύρου², Clive Richardson², Άννα Κοκκέβη^{2*}, Βασιλική Μπενέτου^{1*}

1. Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

2. Τομέας Επιδημιολογικών & Ψυχοκοινωνικών Ερευνών, Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγείας, Νευροεπιστημών & Ιατρικής Ακριβείας (ΕΠΙΨΥ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι έφηβοι συχνά υιοθετούν ανθυγιεινές συνήθειες σωματικής δραστηριότητας και διατροφής. Η διερεύνηση της συσχέτισης μεταξύ των δύο αυτών παραγόντων είναι ιδιαίτερα σημαντική.

ΣΚΟΠΟΣ: Η καταγραφή της συμμόρφωσης με τις διεθνείς συστάσεις για σωματική δραστηριότητα (ΣΔ) και καθιστική συμπεριφορά (ΚΣ) και η διερεύνηση της συσχέτισής τους με τις διατροφικές συνήθειες σε αντιπροσωπευτικό δείγμα έφηβων-μαθητών στην Ελλάδα.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από το ελληνικό σκέλος της διεθνούς συγχρονικής μελέτης Health Behaviour in School-Aged Children (HBSC) 2017/2018, συμπεριλαμβάνοντας 3.863 μαθητές (47,6% αγόρια) ηλικίας 11, 13 και 15 ετών. Οι συνήθειες ΣΔ, ΚΣ και διατροφής καταγράφηκαν μέσω προτυπωμένου ερωτηματολογίου και οι συσχετίσεις διερευνήθηκαν με μοντέλα πολλαπλής λογιστικής παλινδρόμησης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η συντριπτική πλειονότητα των έφηβων-μαθητών δεν πληρούσε τις συστάσεις ΣΔ (83,9%) (>1 ώρα μέτριας έως έντονης σωματικής δραστηριότητας ημερησίως) και ΚΣ (90,2%) (≤2 ώρες χρόνου οθόνης ημερησίως). Η καθημερινή κατανάλωση φρούτων και λαχανικών, σε σχέση με ≤1 φορά/εβδομάδα, συνδέθηκε με αυξημένες πιθανότητες συμμόρφωσης στις συστάσεις ΣΔ [adjusted Odds Ratio (aOR)= 2,26; 95%CI: 1,62-3,17 και aOR=1,35; 95%CI: 1,00-1,82, για ΣΔ και ΚΣ αντίστοιχα], ενώ η καθημερινή κατανάλωση γλυκών με υψηλότερες πιθανότητες μη συμμόρφωσης με τις συστάσεις ΚΣ (aOR: 2,41; 95%CI: 1,43-4,04). Παρόμοια, η καθημερινή κατανάλωση πρωινού και η αποχή από τα fast-food εμφάνισε θετική συσχέτιση με τη συμμόρφωση στις συστάσεις ΣΔ και ΚΣ, ενώ η συχνή κατανάλωση φαγητού μπροστά σε οθόνη εμφάνισε σημαντική αρνητική συσχέτιση με την τήρηση των συστάσεων ΚΣ (aOR=6,49; 95%CI: 4,18- 10,09).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Οι υγιεινότερες διατροφικές συνήθειες συσχετίστηκαν με καλύτερη συμμόρφωση στις συστάσεις ΣΔ και ΚΣ σε αυτό το αντιπροσωπευτικό δείγμα εφήβων-μαθητών στην Ελλάδα.

ΑΑ 28: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Βασίλειος Βάσσος¹, Αγαθή Βολτέζου¹, Αγάθαγγελος Σταυρόπουλος², Ελισάβετ Σταυροπούλου^{1,3}, Χρήστος Στεφανής¹, Χριστίνα Τσίγαλου¹, Ευαγγελία Νένα⁴, Αικατερίνη Χατζάκη⁵, Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης¹, Ευγενία Μπεζιρτζόγλου¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασία Περιβάλλοντος, Ιατρική Σχολή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

2. Πανεπιστήμιο Γλασκώβης, Ηνωμένο Βασίλειο

3. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ελλάδα

4. Εργαστήριο Κοινωνικής Ιατρικής-Κοινωνιολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

5. Τμήμα Φαρμακολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η Ολική Διαχείριση Ποιότητας (ΟΔΠ) αποτελεί μια φιλοσοφία διοίκησης που χρησιμοποιείται στους τομείς της βιομηχανίας τροφίμων και της φαρμακοβιομηχανίας, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής ποιοτική και οργανωτική αναβάθμιση της παραγωγικής διαδικασίας των προϊόντων τους. Η εφαρμογή της ΟΔΠ στις βιομηχανίες αυτές έχει άμεσο αντίκτυπο στη δημόσια υγεία, βοηθώντας στην παραγωγή ασφαλών προϊόντων και μειώνοντας τους κινδύνους για την υγεία του πληθυσμού.

ΣΚΟΠΟΣ: Η μελέτη εξετάζει πώς η ΟΔΠ συμβάλλει στην προστασία της δημόσιας υγείας μέσω της διασφάλισης της ποιότητας των προϊόντων, της συμμόρφωσης με κανονιστικές απαιτήσεις, πρότυπα τυποποίησης και ποιότητας, στους τομείς της φαρμακοβιομηχανίας και της βιομηχανίας τροφίμων.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η έρευνα αποτελεί μία βιβλιογραφική ανασκόπηση και βιβλιομετρική ανάλυση των επιστημονικών δημοσιεύσεων των Scopus, ScienceDirect, και της PubMed, χρησιμοποιώντας software όπως το VOSviewer και το R bibliometrix για την ανάλυση ερευνητικών τάσεων στον τομέα της ΟΔΠ. Μέσω της αποτύπωσης βιβλιομετρικών δικτύων, αναδεικνύονται οι επιδράσεις της ΟΔΠ στη δημόσια υγεία ως ένα πλέγμα ασφαλείας στην φαρμακοβιομηχανία και την βιομηχανία τροφίμων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Τα ευρήματα δείχνουν ότι η ΟΔΠ βελτιώνει την ποιότητα των προϊόντων, μειώνει τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία, και βοηθά τις επιχειρήσεις να συμμορφώνονται με νομοθετικές απαιτήσεις και κανονιστικά πρότυπα. Επίσης, η ΟΔΠ ενισχύει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών μέσω της διαφάνειας, της συνεχούς βελτίωσης και της καλύτερης διαχείρισης της παραγωγικής διαδικασίας με παράλληλη προώθηση βιώσιμες πρακτικών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η ΟΔΠ διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στην προστασία της δημόσιας υγείας, διασφαλίζοντας ασφαλή προϊόντα στους τομείς της βιομηχανίας τροφίμων και φαρμάκων. Η εφαρμογή της ΟΔΠ και των χαρακτηριστικών ποιότητας και ασφαλείας, συμβάλλουν σημαντικά στην προστασία των καταναλωτών και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης τους στους παραπάνω κλάδους.

ΑΑ 29: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Αγαθή Βολτέζου¹, **Χρήστος Στεφανής¹**, Αγάθαγγελος Σταυρόπουλος², Ελισάβετ Σταυροπούλου³, Χριστίνα Τσίγαλου¹, Ευαγγελία Νένα⁴, Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης¹, Ευγενία Μπεζιρτζόγλου¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασία Περιβάλλοντος, Ιατρική Σχολή, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Ελλάδα

2. Πανεπιστήμιο Γλασκώβης, Ηνωμένο Βασίλειο

3. Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ελλάδα

4. Εργαστήριο Κοινωνικής Ιατρικής- Κοινωνιολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Ελλάδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι δείκτες ποιότητας αποτελούν κρίσιμα εργαλεία για την αξιολόγηση της κατάστασης των περιβαλλοντικών πόρων, όπως το νερό, ο αέρας και το έδαφος. Παρέχουν μια συνολική εικόνα της ποιότητας με βάση πολλαπλές παραμέτρους, συμβάλλοντας στην κατανόηση και διαχείριση της περιβαλλοντικής υγείας και της βιωσιμότητας.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρούσα εργασία στοχεύει στην ανάλυση των πιο κοινών δεικτών ποιότητας που χρησιμοποιούνται παγκοσμίως για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού, του αέρα, του εδάφους και γενικότερα του περιβάλλοντος, καθώς και στη συσχέτισή τους με τη δημόσια υγεία.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η μεθοδολογία βασίζεται σε ανάλυση υπάρχουσών μεθόδων αξιολόγησης δεικτών ποιότητας όπως το NSF Water Quality Index, το European Air Quality Index και το Cornell Soil Health Assessment.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Οι δείκτες ποιότητας παρέχουν ουσιαστικές πληροφορίες για την κατάσταση των φυσικών πόρων και την αλληλεπίδρασή τους με τη δημόσια υγεία. Οι υψηλές τιμές ενός δείκτη ποιότητας σχετίζονται με μειωμένους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία, ενώ χαμηλές τιμές υποδηλώνουν ενδεχόμενους κινδύνους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η χρήση δεικτών ποιότητας αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για την προστασία της δημόσιας υγείας και τη διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων και οικοσυστημάτων. Η εφαρμογή τους σε παγκόσμιο επίπεδο βοηθά στη λήψη αποφάσεων στα πλαίσια της Ενιαίας Υγείας και στην εφαρμογή πολιτικών που σχετίζονται με προγράμματα προστασίας του περιβάλλοντος.

ΑΑ 30: Η ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΟΥ ΑΕΡΑ ΕΝΟΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕΣΩ ΜΟΝΤΕΛΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ

Χρήστος Στεφανής¹, Ιωάννης Μανισαλίδης¹, Ελισάβετ Σταυροπούλου¹, Αγάθαγγελος Σταυρόπουλος², Χριστίνα Τσίγαλου¹, Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης¹, Ευγενία Μπεζιρτζόγλου¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

2. Πανεπιστήμιο Γλασκώβης, Ηνωμένο Βασίλειο

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η παρούσα μελέτη αναλύει τους παράγοντες που επηρεάζουν την ατμοσφαιρική ρύπανση του αέρα σε ένα περιφερειακό αεροδρόμιο στην Ελλάδα, εστιάζοντας στη συμβολή των αεροπορικών μεταφορών και των μετεωρολογικών παραμέτρων χρησιμοποιώντας μοντέλα μηχανικής μάθησης.

ΣΚΟΠΟΣ: Η καταγραφή της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από την επιβάρυνση των αεροπορικών μεταφορών με στόχο την βελτιστοποίηση της υφιστάμενης κατάστασης, μέσω ενός συστήματος λήψης αποφάσεων που βασίζεται σε μοντέλα μηχανικής μάθησης.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Χρησιμοποιήθηκαν μοντέλα μηχανικής μάθησης με σκοπό την πρόβλεψη των επιπέδων PM_{2.5} με βάση τους ρύπους: διοξείδιο του άνθρακα (CO₂), μονοξείδιο του άνθρακα (CO), υδρογονάνθρακες (HC), οξείδια του αζώτου (NO_x), οξείδια του θείου (SO_x), μετεωρολογικές παραμέτρους (θερμοκρασία, υετός, ένταση ανέμου και διάρκεια ηλιοφάνειας), τύπος αεροσκάφους, εναέρια κυκλοφορία και αεροπορικές εκπομπές στο αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στην παρούσα έρευνα, οι αλγόριθμοι γραμμικής παλινδρόμησης και της γραμμικής παλινδρόμησης κατά Bayes αποδείχθηκαν οι πιο ακριβείς. Οι συγκεντρώσεις αιωρούμενων σωματιδίων, συγκεκριμένα τα PM_{2.5}, επηρεάζονται κυρίως από τις εκπομπές ρύπων και τις επικρατούσες καιρικές συνθήκες. Τα μοντέλα μηχανικής μάθησης που ενσωματώνουν μετεωρολογικά δεδομένα έδειξαν ισχυρές προβλεπτικές δυνατότητες για τα επίπεδα των ρύπων, τονίζοντας την κρίσιμη σημασία των μετεωρολογικών παραμέτρων για την εκτίμηση της ποιότητας του αέρα και επισημαίνοντας τον καθοριστικό τους ρόλο στην κατανόηση της χρονικής μεταβλητότητας των συγκεντρώσεων των PM_{2.5}.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η προσέγγιση της Ενιαίας Υγείας είναι κρίσιμη για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που επιφέρει η ρύπανση του αέρα στο περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, απαιτώντας βιώσιμες λύσεις που να μετριάζουν τις αρνητικές της επιπτώσεις.

ΑΑ 31: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΕΠΙΛΗΨΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Μιχαήλ Πετρίδης^{1,3}, Αλίκη Πελετίδου^{1,2}, Ευαγγελία Νένα³, Θεόδωρος Κωνσταντινίδης³, Χρήστος Κοντογιώργης³

1. Πρόγραμμα Φαρμακευτικής, Τμήμα Επιστημών Υγείας, Σχολή Επιστημών Ζωής και Υγείας, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Λευκωσία, Κύπρος

2. School of Pharmacy, Faculty of Medical Sciences, Newcastle University, Newcastle upon Tyne, United Kingdom

3. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη, Ελλάδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η επιληψία επηρεάζει περίπου 50 εκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως (1). Οι ασθενείς συχνά δυσκολεύονται με τη συμμόρφωση στη φαρμακευτική αγωγή για διάφορους λόγους, όπως οι παρενέργειες ή η έλλειψη κατανόησης. Η συνεπής χρήση φαρμάκων είναι κρίσιμη για τη μείωση των επιληπτικών κρίσεων και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής (2).

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η αξιολόγηση της συμμόρφωσης και της ποιότητας ζωής των επιληπτικών ασθενών στην Κύπρο.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Ποσοτική μελέτη, που διεξήχθη μεταξύ Σεπτεμβρίου 2022 και Οκτωβρίου 2023, με έγκριση από την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής Κύπρου. Η συλλογή δεδομένων έγινε μέσω τηλεφωνικών κλήσεων, χρησιμοποιώντας εργαλεία αξιολόγησης της: α) φαρμακευτικής συμμόρφωσης (MMAS-8 Morisky και MARS-5), β) ετοιμότητας για αλλαγή, γ) ποιότητας ζωής (QOLIE-31) των συμμετεχόντων.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμμετείχαν 85 ενήλικοι ασθενείς, 47 άνδρες (55,3%) και 38 γυναίκες (44,7%). Τα αποτελέσματα συμμόρφωσης βάσει του Morisky MMAS-8 έδειξαν ότι 47 συμμετέχοντες (55,3%) είχαν υψηλή συμμόρφωση (8), 26 (30,6%) είχαν μέτρια συμμόρφωση (6-7) και 12 (14,1%) είχαν χαμηλή συμμόρφωση (<6). Όσον αφορά τα αποτελέσματα ετοιμότητας για αλλαγή, η βαθμολογία είχε μέσο όρο 9,48 (SD: 1,45). Η συνολική βαθμολογία ποιότητας ζωής (QoL) είχε μέσο όρο 75,3 (SD: 19,91).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Αυτή η μελέτη είναι η πρώτη ολοκληρωμένη αξιολόγηση της συμμόρφωσης και της ποιότητας ζωής μεταξύ των επιληπτικών ασθενών στην Κύπρο. Παρά τα ενθαρρυντικά αποτελέσματα, σύμφωνα με την αξιολόγηση που έγινε με το MMAS-8 Morisky το 44,7% των ασθενών είχε μέτρια έως χαμηλή συμμόρφωση, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για στοχευμένες παρεμβάσεις. Οι φαρμακοποιοί μπορούν να αντιμετωπίσουν τα εμπόδια στη συμμόρφωση και να βελτιώσουν τα αποτελέσματα υγείας, μέσω της εκπαίδευσης και της εξατομικευμένης φροντίδας.

ΑΑ 32: ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ερικήτη-Ιωάννα Φιλιππίδη, Μαρίνα Μανδελενάκη, Ευστρατία Σίμου

ΠΜΣ Δημόσια Υγεία, Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών στην εφηβεία συνδέεται με αυξημένη επικινδυνότητα εκδήλωσης διαταραχών στην ενήλικη ζωή και επιφέρει σοβαρό κοινωνικό και οικονομικό κόστος σε εθνικό όσο και διεθνές επίπεδο. Αποτελεί δε ένα ολοένα αυξανόμενο ανησυχητικό ζήτημα που αφορά στο πεδίο της δημόσιας υγείας. Οι καθολικές παρεμβάσεις πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών στα σχολεία προσφέρουν μια μοναδική ευκαιρία παρέμβασης κατά τη διάρκεια μιας σημαντικής φάσης ανάπτυξης των παιδιών και εφήβων. Είναι σημαντικό τα προγράμματα πρόληψης να βασίζονται σε επιστημονικά τεκμηριωμένες πρακτικές.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης είναι η περιγραφή των καλών πρακτικών που αξιοποιούνται τα τελευταία χρόνια, καθώς και η ανάδειξη της ιδιαίτερης σημασίας τους κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση παρεμβάσεων πρόληψης της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική ανασκόπηση στις επιστημονικές βάσεις δεδομένων pubmed και scopus. Περαιτέρω αναζητήθηκαν προγράμματα και καλές πρακτικές σε ιστοσελίδες συναφών οργανισμών. Επιλέχθηκαν 50 άρθρα και τεχνικά εγχειρίδια τα κυριότερα ευρήματα των οποίων αναλύονται στην παρούσα μελέτη.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Βάσει των βιβλιογραφικών ευρημάτων: α) η αξιοποίηση πολλαπλών μοντέλων κοινωνικών επιρροών, β) η ολιστική προσέγγιση, γ) η βιωματική προσέγγιση δ) ο τύπος του συντονιστή ε) η διάρκεια των παρεμβάσεων, αποτελούν σημαντικές παραμέτρους, άμεσα συνδεδεμένες με την εφαρμογή καλών πρακτικών στο σχολικό περιβάλλον, δεδομένου ότι λαμβάνονται υπόψη τόσο οι αναπτυξιακές ανάγκες των μαθητών/τριών, όσο και οι ανάγκες της εκάστοτε σχολικής κοινότητας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η διασφάλιση των κατάλληλων πολιτικών καθώς και η αξιοποίηση καλών πρακτικών για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη προγραμμάτων πρόληψης και αντιμετώπισης της χρήσης ουσιών αποτελούν μείζονα προτεραιότητα για τα σχολεία και τα εκπαιδευτικά συστήματα.

ΑΑ 33: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΜΕΤΑΔΙΔΟΝΤΑΙ ΜΕΣΩ ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΩΝ

Έλλη Κουριαννίδη, Καλλιόπη Αυγουλέα, Γεώργιος Διαμαντόπουλος, Αδαμαντίνη Γεωργίου, Έφη Σίμου

Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Δημόσια Υγεία», Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Τα λοιμώδη νοσήματα που μεταδίδονται μέσω διαβιβαστών (ΛΝΜΔ) αποτελούν πρόκληση παγκόσμιου ενδιαφέροντος, καθώς ευθύνονται για το 20% των λοιμώξεων στον άνθρωπο και οι ετήσιοι θάνατοι υπερβαίνουν τους 700.000. Η γεωγραφική κατανομή τους εξαρτάται από την ενδημία των υπεύθυνων ενδιάμεσων ξενιστών. Η ιδιαιτερότητα του τρόπου μετάδοσης και το πλήθος των διαβιβαστών δυσχεραίνουν την αναχαίτιση των ΛΝΜΔ, υπερτονίζοντας τον ρόλο της πρόληψης για την διαχείριση αυτής της απειλής για την Δημόσια Υγεία.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της εργασίας είναι η μελέτη των πολιτικών πρόληψης για τα ΛΝΜΔ, μέσω εξέτασης εφαρμοσμένων πολιτικών και προγραμμάτων Δημόσιας Υγείας, καθώς και πλαισίων συνεργασίας για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης στο πλαίσιο της Ενιαίας Υγείας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση των επίσημων ιστοσελίδων Εθνικών και Διεθνών Οργανισμών και των βιβλιογραφικών βάσεων δεδομένων Google Scholar, Scopus και PubMed. Συνολικά, εξετάζονται 110 άρθρα, ενώ η επεξεργασία των βιβλιογραφικών αναφορών πραγματοποιήθηκε με το λογισμικό ZOTERO.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Οι προληπτικές παρεμβάσεις για τα ΛΝΜΔ διακρίνονται σε 6 ενότητες, όπως αυτές ορίζονται από την πολυτομεακή προσέγγιση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας: i) εμβολιασμός, ii) έγκαιρη ανίχνευση και θεραπεία, iii) έλεγχος των διαβιβαστών, iv) εφαρμογή μέτρων ατομικής προστασίας, v) περιβαλλοντική και γεωργική διαχείριση και vi) ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Μεμονωμένες πολιτικές πρόληψης έχουν περιορίσει τη θνησιμότητα ορισμένων νοσημάτων σε ενδημικές περιοχές, αλλά έχουν αστοχήσει αναφορικά με την εκρίζωση του προβλήματος σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Τα προγράμματα διαχείρισης διαβιβαστών, για να είναι αποτελεσματικά, απαιτούν ισχυρή, πολυτομεακή και διατομεακή συνεργασία. Η προσέγγιση της Ενιαίας Υγείας είναι επίσης απαραίτητη για την επιτυχή εφαρμογή πολιτικών ελέγχου και πρόληψης των ΛΝΜΔ.

ΑΑ 34: ONE HEALTH: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΒΡΟΥΚΕΛΛΩΣΗΣ

Ελένη Βλάχου, Έφη Σίμου

Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Δημόσια Υγεία», Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η Ενιαία Υγεία αποτελεί μια ενοποιημένη, ολιστική προσέγγιση που στοχεύει στη βιώσιμη ισορροπία και τη βελτιστοποίηση της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και των οικοσυστημάτων. Η βρουκέλλωση, μια σοβαρή ζωοανθρωπονόσος που επηρεάζει ανθρώπους και ζώα, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα για την εφαρμογή του μοντέλου One Health.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της εργασίας είναι να αναδείξει την σημαντικότητα των πρακτικών της Ενιαίας Υγείας στη σημερινή εποχή, και τις εφαρμογές της στην πρόληψη ζωοανθρωπονόσων αναφερόμενη στο παράδειγμα της βρουκέλλωσης σε παγκόσμιο επίπεδο.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση βιβλιογραφίας σχετικά με τη βρουκέλλωση και την ενιαία υγεία μέσω των επιστημονικών βάσεων Pubmed Google Scholar και Scopus, αλλά και των επίσημων ιστοσελίδων Διεθνών και Εθνικών οργανισμών. Επιλέχθηκαν 40 άρθρα με χρονολογικό εύρος 2020-2024 τα οποία επεξεργάστηκαν μέσω του λογισμικού ZOTERO.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η Ενιαία Υγεία σχετικά με τη διαχείριση της εξάπλωσης της βρουκέλλωσης παγκοσμίως επικεντρώνεται στις εξής πρακτικές: 1) εμβολιασμοί ζώων 2) προγράμματα εκρίζωσης σε περιοχές που η νόσος ενδημεί 3) ίδρυση εργαστηρίων αναφοράς και επάνδρωσή τους με καταρτισμένο προσωπικό 4) Αυστηροί έλεγχοι σε χώρες με αθρόες μετακινήσεις ζώων 5) Σωστή ενημέρωση του κοινού για τα συμπτώματα και την μετάδοση της νόσου

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Κάποιες χώρες έχουν κηρυχθεί «ελεύθερες νόσου», ενώ παράλληλα σε άλλες του δυτικού κόσμου υπάρχει άγνοια για τη μετάδοση, αλλά και για την ύπαρξη ζωικών εμβολίων. Τα προγράμματα διαχείρισης της βρουκέλλωσης στα πλαίσια της Ενιαίας Υγείας απαιτούν συνεργασία επιστημόνων όλων των κλάδων, σχεδιασμό σωστών εγκαταστάσεων και οικονομική τους ενίσχυση σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

ΑΑ 35: Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΜΑΧΗ ΜΕ ΤΟΝ ΧΡΟΝΙΟ ΠΟΝΟ. Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ ΠΟΝΟΥ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΟ ΠΟΝΟ - ΜΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ.

Ελένη Βογιάκη, Ιβάννα Δημητρίου, Χριστίνα Παπαχρήστου

Τμήμα Ψυχολογίας, Φιλοσοφική Σχολή Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ο χρόνιος πόνος αποτελεί έναν από τους πιο συχνούς λόγους αναζήτησης ιατρικής βοήθειας και απασχολεί μεγάλο μέρος του πληθυσμού παγκοσμίως. Ο πόνος χαρακτηρίζεται χρόνιος όταν επιμένει για διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών, ξεπερνώντας την πραγματική ή προσδοκώμενη επούλωση της βλάβης. Το Ιατρείο Πόνου (ΙΠ) αποτελεί μονάδα υγειονομικής περίθαλψης, όπου πραγματοποιείται η διάγνωση και η αντιμετώπιση των συμπτωμάτων του χρόνιου πόνου στην Ελλάδα.

ΣΚΟΠΟΣ: Στην παρούσα ερευνητική εργασία μελετώνται οι εμπειρίες των Ιατρών Πόνου και οι τρόποι με τους οποίους αυτές διαμορφώνουν την αντίληψή τους για τον χρόνιο πόνο, επηρεάζοντας, κατά συνέπεια, την κατεχόμενη διαχείριση του πόνου των ασθενών. Οι μορφές με τις οποίες οι ψυχοκοινωνικές συνιστώσες επηρεάζουν, μέσα από τα μάτια των ιατρών, τη ζωή και τον πόνο των ασθενών χρόνιου μη καρκινικού πόνου, καθώς και οι τρόποι με τους οποίους αυτές εμφανίζονται στη σχέση και την επικοινωνία τους με τους αλγολόγους, συνιστούν κεντρικά σημεία ενδιαφέροντος της έρευνας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η μελέτη αποτελεί προέκταση της εργασίας των Ι. Καμενίδου και Χ. Πόποβα (2023) και στο πλαίσιο της έρευνας διεξήχθησαν ημι-δομημένες συνεντεύξεις με 11 Ιατρούς Πόνου, που εργάζονται σε δημόσια και ιδιωτικά ΙΠ, από την Αθήνα και την Κρήτη. Το πλούσιο υλικό που αναδύθηκε υποβλήθηκε σε θεματική ανάλυση και από την επεξεργασία των δεδομένων προέκυψαν εννέα κύριες θεματικές.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Τα αποτελέσματα κατέδειξαν πως η φύση και η αντιμετώπιση του χρόνιου πόνου εξακολουθεί να διέπεται από ασάφεια και αβεβαιότητα, εγείροντας ερωτήματα ως προς το τι ακριβώς καλείται να αντιμετωπίσει ο αλγολόγος και πώς. Η υποκειμενική φύση του πόνου στερεί από τους γιατρούς τη δυνατότητα μετάφρασής του σε διαχειρίσιμους, αντικειμενικούς βιοδείκτες, δημιουργώντας ένα διάχυτο αίσθημα ανασφάλειας και δυσπιστίας, τόσο από την πλευρά των αλγολόγων, όσο και των ασθενών. Η σύνθετη αυτή δυναμική της θεραπευτικής σχέσης επιπλέον από την αίσθηση αβοηθησίας των ασθενών και τις σφοδρές αντανakλάσεις του πόνου στο σώμα, τη λειτουργικότητα και την ψυχολογική κατάστασή τους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Καταληκτικά, δεν είναι μόνο ο ασθενής ταλαιπωρημένος, αβοήθητος και με υψηλές προσδοκίες, αλλά και ο αλγολόγος, ο οποίος, παρ' όλα αυτά, καλείται με ένα «θέλω» και ένα «πρέπει» να αντέξει το φορτίο του χρόνιου πόνου και ό,τι του μεταφέρει ο ασθενής. Μέσα στη δική του ανασφάλεια, λόγω της ασαφούς φύσης του πόνου και της απουσίας συνεργασίας με άλλους απαραίτητους ειδικούς, προσπαθεί να παρέχει ένα ασφαλές περιβάλλον για τον ασθενή.

ΑΑ 36: ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ: Η ΣΧΕΣΗ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Νικόλαος Τσουκάλης – Χαϊκάλης¹, Δημήτριος Χανιώτης², Βιλελμίνη Καραγιάννη¹, Φραγκίσκος Χανιώτης¹

1. Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

2. Τμήμα Βιοϊατρικών Επιστημών, Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η διατροφική συμπεριφορά και η ψυχική υγεία είναι θεμελιώδεις πτυχές της ανθρώπινης ζωής, επηρεάζοντας τα άτομα σε πολλαπλά επίπεδα. Ένας παράγοντας που μπορεί να επηρεάσει τη διατροφή είναι οι εξετάσεις. Στην ελληνική κοινωνία, οι Πανελλαδικές Εξετάσεις αποτελούν την πρώτη σημαντική δοκιμασία για όσους επιθυμούν να εισαχθούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, μια διαδικασία που μπορεί να είναι ιδιαίτερα ψυχοφθόρα και δύσκολη στη διαχείριση για πολλούς εξεταζόμενους, με επιπτώσεις στην ψυχολογία τους, τη διατροφή τους, καθώς και στην αυτοεκτίμησή τους, η οποία μπορεί να κλονιστεί.

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ: Ο στόχος της παρούσας έρευνας ήταν η μελέτη της συσχέτισης μεταξύ διατροφής, αυτοεκτίμησης, στρες και εξετάσεων στους τελειόφοιτους Λυκείου. Χρησιμοποιήθηκε πρωτογενής έρευνα σε δείγμα 253 μαθητών υποψήφιων για εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με τη χρήση ερωτηματολογίων. Το ψυχομετρικό εργαλείο περιλάμβανε τρία επίπεδα. Αρχικά, το ερωτηματολόγιο McGill αξιολόγησε τις διατροφικές συνήθειες. Παράλληλα, το άγχος καταστάσεως και το γενικευμένο άγχος μετρήθηκαν με τα ψυχομετρικά εργαλεία STAI-S/STAI-1 και STAI-T/STAI-2, αντίστοιχα. Τέλος, η αυτοεκτίμηση μετρήθηκε με τη χρήση της κλίμακας Rosenberg (Rosenberg Self-Esteem Scale).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα αποτελέσματα υποδεικνύουν ότι η κατανάλωση ορισμένων τροφών μπορεί να συνδέεται με υψηλότερα επίπεδα άγχους και στρες, ενώ δεν παρατηρήθηκε σημαντική συσχέτιση με την αυτοεκτίμηση.

ΑΑ 37: ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΑ ΠΡΟΦΙΛ ΤΗΣ ΑΡΤΗΡΙΑΚΗΣ ΠΙΕΣΗΣ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ

Μαρία Μάνου¹, **Χρήστος Παπαγιαννόπουλος¹**, Χρήστος Β. Χαλίτσιος¹, Αλέξανδρος-Γεώργιος Ασημακόπουλος¹, Γεώργιος Μαρκοζάννης², Monica Bullo^{3,4,5,6}, Κωνσταντίνος Κ. Τσιλίδης^{1,2}, Χριστόφορος Παπανδρέου^{1, 3,4,5,7}, Ιωάννα Τζουλάκη^{2,8}

1. Τμήμα Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, Ελλάδα.
2. Τμήμα Επιδημιολογίας και Βιοστατιστικής, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Imperial College London, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο.
3. Ομάδα Έρευνας για τη Διατροφή και τη Μεταβολική Υγεία, Τμήμα Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας, Πανεπιστήμιο Rovira i Virgili (URV), Reus, Ισπανία.
4. Ινστιτούτο Υγείας Pere Virgili (IISPV), Reus, Ισπανία.
5. Κέντρο Περιβαλλοντικής, Διατροφικής και Τοξικολογικής Τεχνολογίας – TecnATox, Πανεπιστήμιο Rovira i Virgili, Reus, Ισπανία.
6. CIBER Φυσιολογία της Παχυσαρκίας και Διατροφής (CIBEROBN), Ινστιτούτο Υγείας Carlos III, Μαδρίτη, Ισπανία.
7. Τμήμα Επιστημών Διατροφής και Διαιτολογίας, Σχολή Επιστημών Υγείας, Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (ΕΛΜΕΠΑ), Σητεία, Ελλάδα.
8. Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, Αθήνα, Ελλάδα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι υποκείμενοι βιολογικοί μηχανισμοί που συνδέουν την αρτηριακή πίεση (ΑΠ) και τις καρδιαγγειακές παθήσεις (ΚΑΠ) δεν είναι πλήρως κατανοητοί.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να προσδιορίσουμε τα μεταβολικά προφίλ που σχετίζονται με τη συστολική (ΣΑΠ) και τη διαστολική αρτηριακή πίεση (ΔΑΠ) και να διερευνήσουμε τη συσχέτισή τους με τον κίνδυνο εμφάνισης καρδιαγγειακών παθήσεων.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Συμπεριλήφθηκαν 201,742 άτομα από τη UK Biobank με 249 μεταβολίτες μετρημένους στο πλάσμα αίματος. Χρησιμοποιήθηκαν μοντέλα παλινδρόμησης (penalized regression models) για τον προσδιορισμό των μεταβολικών προφίλ για τη ΣΑΠ και τη ΔΑΠ. Τα μεταβολικά προφίλ επικυρώθηκαν σε μια ανεξάρτητη κοόρτη 848 συμμετεχόντων από τη Μελέτη Υγείας Ηπείρου (ΜΥΗ). Αξιολογήσαμε τις συσχετίσεις μεταξύ των μεταβολικών προφίλ της ΑΠ και της εμφάνισης καρδιαγγειακής νόσου (N = 6,742), εμφράγματος του μυοκαρδίου (ΕΜ) (N = 4,192) και εγκεφαλικού επεισοδίου (N = 2,757) στη UK Biobank, χρησιμοποιώντας μοντέλα αναλογικών κινδύνων Cox. Τέλος, πραγματοποιήθηκε ανάλυση διαμεσολάβησης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Τα μεταβολικά προφίλ αποτελούνταν από 31 και 25 μεταβολίτες, που συσχετίζονταν με τη ΣΑΠ και τη ΔΑΠ αντίστοιχα, τόσο στη UK Biobank ($r > 0.3$) όσο και στη ΜΥΗ ($r > 0.3$). Το μεταβολικό προφίλ για τη ΣΑΠ συσχετίστηκε θετικά με την εμφάνιση ΕΜ (ΣΚ=1.11, 95% ΔΕ 1.07-1.15) και ΚΑΠ (ΣΚ=1.07, 95% ΔΕ 1.04-1.10). Παρομοίως, το μεταβολικό προφίλ για τη ΔΑΠ συσχετίστηκε με αυξημένο κίνδυνο ΕΜ (ΣΚ=1.16, 95% ΔΕ 1.12-1.20) και ΚΑΠ (ΣΚ=1.09, 95% ΔΕ 1.05-1.12). Τα μεταβολικά προφίλ εξήγησαν μερικώς την επίδραση της ΑΠ στον κίνδυνο εμφάνισης ΕΜ και ΚΑΠ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα ευρήματά μας αναδεικνύουν τη δυνητική αξία του μεταβολικού προφίλ για την κατανόηση των βιολογικών μηχανισμών, μέσω των οποίων η ΑΠ επηρεάζει τις ΚΑΠ.

ΑΑ 38: ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΖΟΝΤΑΣ ΤΟΥΣ ΜΗ ΓΕΝΕΤΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΓΙΑ ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗ: ΜΙΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΥΠΟΥ ΟΜΠΡΕΛΛΑ

Λαμπριανή Τσαλή¹, Ευάγγελος Ευαγγέλου^{1,2}, Ευαγγελία Ντζάνη^{1,4}, Κωνσταντίνος Κατσάνος³, Γεώργιος Μαρκοζάννης^{1,2}, Παναγιώτης Φίλης¹, Κωνσταντίνος Τσιλίδης^{1,2}

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, Ελλάδα

2. Department of Epidemiology and Biostatistics, School of Public Health, Imperial College London, London, UK

3. Τμήμα Γαστρεντερολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, Ελλάδα

4. Center for Evidence-Based Medicine, Department of Health Services, Policy and Practice, School of Public Health, Brown University, Providence, USA

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Το εύρος και η εγκυρότητα των συσχετίσεων των μη γενετικών παραγόντων κινδύνου με την κοιλιοκάκη είναι ασαφείς στη βιβλιογραφία.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός μας ήταν να αξιολογήσουμε ποιες από αυτές τις συσχετίσεις έχουν ισχυρή επιδημιολογική αξιοπιστία και αξιολογήσαμε την παρουσία και έκταση πιθανών συστηματικών σφαλμάτων στη βιβλιογραφία.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Αναζητήσαμε συστηματικά στο PubMed μέχρι τον Ιανουάριο 2023 συστηματικές ανασκοπήσεις και μετα-αναλύσεις μελετών που εξέταζαν συσχετίσεις μεταξύ πιθανών παραγόντων κινδύνου και κοιλιοκάκης. Κάθε συσχέτιση κατηγοριοποιήθηκε σε πέντε επίπεδα τεκμηρίων (πειστική, ιδιαίτερα ενδεικτική, ενδεικτική, ασθενής και μη στατιστικά σημαντική) με βάση ευρέως χρησιμοποιούμενα κριτήρια για την αξιολόγηση της ποιότητας των τεκμηρίων σε μελέτες παρατήρησης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Μετά αναζήτηση και επιλογή της σχετικής βιβλιογραφίας, συμπεριλήφθηκαν πέντε δημοσιεύσεις, οι οποίες περιγράφουν 15 μετα-αναλυτικές συσχετίσεις για επτά μη γενετικούς παράγοντες κινδύνου, τρεις από τους οποίους ήταν στατιστικά σημαντικοί (P -value < 0.05). Καμία από τις συσχετίσεις δεν έλαβε ισχυρό ή ιδιαίτερα ενδεικτικό επίπεδο τεκμηρίων. Μια μετα-αναλυτική συσχέτιση έλαβε ενδεικτικό επίπεδο τεκμηρίων, συγκεκριμένα οποιεσδήποτε λοιμώξεις κατά την παιδική ηλικία και την ενήλικη ζωή για υψηλότερο κίνδυνο κοιλιοκάκης (OR=1.37; 95%CI 1.2-1.56; $P=3.77 \times 10^{-6}$). Δύο μετα-αναλύσεις ανέφεραν ασθενές επίπεδο τεκμηρίων, σχετικά με το κάπνισμα για χαμηλότερο κίνδυνο εμφάνισης κοιλιοκάκης (OR=0.52; 95%CI 0.32-0.84; $P=7.84 \times 10^{-3}$) και χρήση αντιβιοτικών για υψηλότερο κίνδυνο (OR=1.2; 95%CI 1.04-1.38; $P=14.8 \times 10^{-3}$). Οι υπόλοιπες μετα-αναλύσεις για το θηλασμό, το χρόνο εισαγωγής γλουτένης στη διατροφή, τον εμβολιασμό για ροταϊό και την καισαρική τομή δεν εμφάνισαν στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Καμία συσχέτιση μη γενετικών παραγόντων κινδύνου για κοιλιοκάκη δεν παρουσίασε ισχυρό επίπεδο τεκμηρίων. Τα στοιχεία ήταν ενδεικτικά για τη συσχέτιση οποιωνδήποτε λοιμώξεων κατά την παιδική και ενήλικη ζωή με υψηλότερο κίνδυνο για κοιλιοκάκη.

ΑΑ 39: ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ ΚΟΙΛΙΟΚΑΚΗ ΤΥΠΟΥ II ΚΑΙ ΑΥΤΟΑΝΟΣΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ: ΡΗΕ- NOME-WIDE ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΠΟΛΥΓΟΝΙΔΙΑΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Λαμπριανή Τσαλή¹, Κωνσταντίνος Τσιλίδης^{1,2}, Κωνσταντίνος Κατσάνος³, Ευαγγελία Ντζάνη^{1,4}, Γεώργιος Μαρκοζάννης^{1,2}, Χρήστος Χαλίτσιος¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, Ελλάδα

2. Department of Epidemiology and Biostatistics, School of Public Health, Imperial College London, London, UK

3. Τμήμα Γαστρεντερολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, Ελλάδα

4. Center for Evidence-Based Medicine, Department of Health Services, Policy and Practice, School of Public Health, Brown University, Providence, USA

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ανθεκτική κοιλιοκάκη τύπου II είναι η πιο δυσμενής μορφή κοιλιοκάκης, ωστόσο παραμένει σημαντική αβεβαιότητα σχετικά με τη σχέση της με άλλες αυτοάνοσες ασθένειες

ΣΚΟΠΟΣ: Πραγματοποιήσαμε μια μελέτη συσχέτισης του πολυγονιδιακού κινδύνου για ανθεκτική κοιλιοκάκη τύπου II με 27 αυτοάνοσα νοσήματα.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Χρησιμοποιήσαμε ευρυγονιδιακά δεδομένα (genome-wide) που ήταν διαθέσιμα από τη μελέτη UK Biobank για να δημιουργήσουμε ένα σκορ γενετικού κινδύνου σημειακών πολυμορφισμών που σχετίζονται με την ανθεκτική κοιλιοκάκη τύπου II. Τρεις νουκλεοτιδικοί πολυμορφισμοί που σχετίζονται με την ανθεκτική κοιλιοκάκη τύπου II στο ευρυγονιδιακό όριο στατιστικής σημαντικότητας $P \leq 5 \times 10^{-8}$ και χωρίς ανισορροπία σύνδεσης ($R^2 < 0.001$) επιλέχθηκαν. Εκτιμήσαμε τις συσχετίσεις του πολυγονιδιακού σκορ κινδύνου με 27 αυτοάνοσες ασθένειες στη μελέτη UK Biobank.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Ο πληθυσμός της μελέτης περιελάμβανε 373.776 συμμετέχοντες με μέση ηλικία τα 57.2 έτη, εκ των οποίων 203.523 ήταν γυναίκες (54.5%). Το πολυγονιδιακό σκορ κινδύνου για την ανθεκτική κοιλιοκάκη τύπου II συσχετίστηκε με δύο αυτοάνοσα νοσήματα μετά από διόρθωση για πολλαπλές συγκρίσεις ($FDR < 5\%$). Συγκεκριμένα, βρέθηκε θετική συσχέτιση με την αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα ($OR=1.12$; 95%CI 1.04–1.21; $PFDR=0.04$), και αρνητική συσχέτιση με τη συστηματική σκλήρυνση ($OR=0.83$; 95%CI 0.73–0.94; $PFDR=0.04$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η μελέτη μας υποδεικνύει πιθανή σύνδεση της ανθεκτικής κοιλιοκάκης τύπου II με την αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα και υπογραμμίζει την ανάγκη έγκαιρου ελέγχου αυτών των ασθενών για κοιλιοκάκη.

ΑΑ 40: ΜΕΛΕΤΗ ΣΤΙΣ ΣΤΑΣΕΙΣ, ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΤΙΒΙΟΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Μαρία Ζυγούρη, Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης, Χρήστος Κοντογιώργης

Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Τμήμα Ιατρικής ΔΠΘ, Αλεξανδρούπολη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η αλόγιστη χρήση των αντιβιοτικών φαρμάκων έχει επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, με κυριότερη την ανάπτυξη μικροβιακής αντοχής. Μεταξύ των Ευρωπαϊκών χωρών, η Ελλάδα κατέχει την πρώτη θέση στην κατανάλωση αντιβιοτικών για το έτος 2022 (1).

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας εργασίας περιλαμβάνει την καταγραφή των γνώσεων των πολιτών αναφορικά με τα αντιβιοτικά σκευάσματα και τον παραγόντων που ενδεχομένως επηρεάζουν την ορθή χρήση των αντιβιοτικών.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η μελέτη διενεργήθηκε με τη χρήση πρωτότυπου ερωτηματολογίου τους μήνες Απρίλιο και Μάιο 2024. Συμμετείχαν ανώνυμα και εθελοντικά ενήλικες που διαμένουν μόνιμα εντός Αττικής. Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση του προγράμματος IBM SPSS Statistics v. 26.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συνολικά συγκεντρώθηκαν 684 πλήρη ερωτηματολόγια. Η πλειοψηφία του δείγματος ήταν γυναίκες (63,5%) και ο γενικός μέσος όρος ηλικίας των συμμετεχόντων ήταν τα 43,64 έτη. Το 51,8% των συμμετεχόντων γνωρίζει την ορθή ένδειξη για τη λήψη των αντιβιοτικών, ενώ το 60,7% διατηρεί το υπόλοιπο της συσκευασίας των αντιβιοτικών που περίσσεψε για επόμενη χρήση. Το 85,5% του δείγματος διαφωνεί ή διαφωνεί απόλυτα με τη θέση ότι η συχνή χρήση αντιβιοτικών παρέχει μεγαλύτερη προστασία από τις ιώσεις. Οι περισσότεροι συμμετέχοντες συμφωνούν ή συμφωνούν απόλυτα με την υποχρέωση ανάληψης ατομικής ευθύνης για την ορθή χρήση των αντιβιοτικών (90,5%) και αξιολογούν ως θετική ή πολύ θετική την υποχρέωση προσκόμισης ιατρικής συνταγής για τη λήψη των αντιβιοτικών (84,6%).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Διάφοροι δημογραφικοί παράγοντες, όπως η ηλικία, το φύλο, η οικογενειακή κατάσταση, το εκπαιδευτικό επίπεδο, η καπνιστική συνήθεια και το οικογενειακό εισόδημα επηρεάζουν σημαντικά τον τρόπο χρήσης των αντιβιοτικών.

ΑΑ 41: ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΠΑΘΟΓΟΝΩΝ ΒΑΚΤΗΡΙΩΝ ΣΤΟΝ ΑΕΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΜΠΙΑ ΤΩΝ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ ΣΕ ΕΝΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

Ιωάννης Ολμπασάλης¹, Άννα-Μαρία Βούκουνα¹, Χρήστος Στεφανής¹, Αικατερίνη Καλμπουρτζή¹, Ελπίδα Γιώργη¹, Ευγενία Μπεζιρτζόγλου¹, Χρήστος Κοντογιώργης¹, Αθανάσιος Τσελεμπόνης¹, Θεόδωρος Κ. Κωνσταντινίδης¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι ανελκυστήρες είναι από τα πιο πολυσύχναστα μέρη των νοσοκομείων. Μεγάλος αριθμός επισκεπτών, επαγγελματιών υγείας και ασθενών τα χρησιμοποιεί καθημερινά. Ως εκ τούτου, είναι πιθανό να αποτελούν πηγές μόλυνσης παθογόνων μικροβίων.

ΣΚΟΠΟΣ: Η ανίχνευση του μικροβιακού φορτίου του αέρα και των κουμπιών (εσωτερικά και εξωτερικά) των ανελκυστήρων ενός τριτοβάθμιου νοσοκομείου στην Ελλάδα.

ΜΕΘΟΔΟΙ: Συλλέχθηκαν 22 δείγματα αέρα και 22 δείγματα από τα κουμπιά έξι ανελκυστήρων κατά το έτος 2022. Η δειγματοληψία στον αέρα του ανελκυστήρα πραγματοποιήθηκε με δειγματολήπτη αέρα. Η δειγματοληψία επιφάνειας πάνω και γύρω από τα κουμπιά (εσωτερικά και εξωτερικά) έγινε με αποστειρωμένο βαμβακοφόρο στυλεό. Για την καλλιέργεια Gram – βακτηρίων χρησιμοποιήθηκε MacConkey agar και για την ανίχνευση των *Staphylococcus* spp. Baird-Parker agar. Ο προσδιορισμός της ελάχιστης ανασταλτικής συγκέντρωσης (MIC) προς 10 αντιβιοτικά, πραγματοποιήθηκε με το SensiQuattro για Gram – και Gram + βακτήρια, αντίστοιχα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Παρατηρήθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά ανά εποχή δειγματοληψίας στους πληθυσμούς τόσο των Gram – όσο και των Gram + (*Staphylococcus* sp.) βακτηρίων. Η διαφορά αποτυπώθηκε και στον αέρα και στα κουμπιά των ανελκυστήρων. Από 148 μικροβιακά στελέχη που υποβλήθηκαν σε τεστ αντιβιοαντοχής, 57 εξ αυτών (38%) ήταν ευαίσθητα σε όλα τα αντιβιοτικά, 35 (24%) ήταν ανθεκτικά και 56 (38%) κατηγοριοποιήθηκαν ως πολυανθεκτικά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η παρούσα μελέτη αποκαλύπτει ότι οι ανελκυστήρες του νοσοκομείου αποτελούν μια “δεξαμενή” παθογόνων βακτηρίων, αρκετά εκ των οποίων παρουσίασαν εκτεταμένη ανθεκτικότητα στα εξεταζόμενα αντιβιοτικά. Συνεπώς, είναι σημαντικό να βελτιωθούν τα πρωτόκολλα υγιεινής των ανελκυστήρων για να μειωθεί δραστικά η πιθανότητα εξάπλωσης παθογόνων μικροοργανισμών που προκαλούν ενδοноσοκομειακές λοιμώξεις.

ΑΑ 42: Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ «ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ» ΤΩΝ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Θωμάς Στρυμπώνης¹, Αθανάσιος Ξυμιτίδης¹, Άννα Παππά^{1,2}, Παρασκευή Παναγοπούλου³, Válder R Fonseca⁴, Henrique Martins⁴, Θεόδωρος Δαρδαβέσης^{1,2}, Ζωή Τσίμτσιου^{1,2}

1. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

2. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

3. Δ' Παιδιατρική Κλινική, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

4. WHO Athens Office on Quality of Care and Patient Safety

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για την Ασφάλεια των Ασθενών του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας 2021-2030 περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και την ανάπτυξη και εφαρμογή ψηφιακών πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της ασφάλειας των ασθενών.

ΣΚΟΠΟΣ: Η διερεύνηση της οπτικής των προπτυχιακών φοιτητών Ιατρικής σχετικά με το πώς η ψηφιοποίηση μπορεί να συμβάλει σε ένα ασφαλέστερο περιβάλλον υγειονομικής περίθαλψης.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Στη συγχρονική μελέτη κλήθηκε να απαντήσει ηλεκτρονικά το σύνολο των προπτυχιακών φοιτητών Ιατρικής του Α.Π.Θ. (Νοέμβριος 2023 - Ιανουάριος 2024). Το ερωτηματολόγιο της μελέτης περιλάμβανε μια ανοικτή ερώτηση αναφορικά με τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε η ψηφιοποίηση στην υγεία να συμβάλει στη βελτίωση της ασφάλειας των ασθενών. Τα ποιοτικά δεδομένα αναλύθηκαν με θεματική ανάλυση περιεχομένου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συνολικά συμμετείχαν 239 φοιτητές, αναδεικνύοντας επτά θεματικές ενότητες ως προς τους τρόπους πιθανής συμβολής της ψηφιοποίησης στην ασφάλεια των ασθενών: 1) Ηλεκτρονικά συστήματα καταγραφής δεδομένων ασθενών- Ηλεκτρονικός φάκελος, 2) Διευκόλυνση καταγραφής σφαλμάτων, 3) Τηλεϊατρική και προσβασιμότητα στις υπηρεσίες υγείας, 4) Αξιοποίηση διαδικτύου για διεπιστημονικές συνεργασίες, αναζήτηση πληροφοριών και κατευθυντήριων οδηγιών, 5) Βελτίωση ακρίβειας διαγνώσεων, διαχείρισης φαρμάκων και θεραπευτικού σχεδιασμού, 6) Βελτίωση οργάνωσης και ταχύτητας διαδικασιών- Μείωση γραφειοκρατίας και 7) Αξιοποίηση τεχνητής νοημοσύνης.

ΑΑ 43: ΠΡΑΣΙΝΑ ΠΑΡΚΑ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

Πολυξένη Αραμπατζή¹, Ανδρέας Ανέστης^{1,2}, Νικόλαος Παπαδάκης¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής, Προληπτικής – Κοινωνικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

2. Τομέας Επιστημών και Τεχνολογίας, Αμερικανικό Κολλέγιο Θεσσαλονίκης, Πυλαία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η πνευματική υγεία αποτελεί ένα από τα πιο καίρια ζητήματα στον χώρο της υγείας τα τελευταία χρόνια, με ολοένα και περισσότερους επιστήμονες του τομέα να στρέφονται στην μελέτη ασθενειών, καθώς και τρόπων προάσπισης της πνευματικής υγείας. Με αφορμή την συνεχώς αυξανόμενη καταστροφή των πράσινων χώρων του αστικού ιστού, είναι ύψιστης σημασίας η ανάδειξη των οφελών που προσφέρουν οι πράσινοι αστικοί χώροι και οι δραστηριότητες που διεξάγονται σε αυτούς, όχι μόνο στην σωματική αλλά και στην πνευματική υγεία.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της εργασίας είναι να εξετάσει τα άμεσα οφέλη της επίσκεψης των πράσινων, αστικών πάρκων στην πνευματική υγεία των ανθρώπων, λαμβάνοντας υπόψιν παράγοντες όπως τον τύπο, το μέγεθος και την προσβασιμότητα του πάρκου, καθώς και το φύλο και την ηλικία των ανθρώπων.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Για την υλοποίηση της εργασίας πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση της συναφούς επιστημονικής βιβλιογραφίας μέσω των βιβλιογραφικών βάσεων PubMed, Scopus και Google Scholar. Ως λέξεις-κλειδιά χρησιμοποιήθηκε ένας συνδυασμός των όρων “green/urban parks”, “mental health” και “stress”.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η παραπάνω μελέτη ανέδειξε ότι η αύξηση του αριθμού και της ποιότητας των προσβάσιμων αστικών πάρκων αυξάνει την θετική επίδραση στην πνευματική υγεία. Επιπλέον, όσο μεγαλύτερη η βιοποικιλότητα αλλά και οι ανέσεις που προσφέρει το πάρκο, τόσο βελτιώνεται η ψυχολογία των επισκεπτών και τόσο γρηγορότερα μειώνεται το άγχος. Αναφορικά με το φύλο και την ηλικία των επισκεπτών, τα αποτελέσματα ήταν ευδιάκριτα στους άντρες, με την καλύτερη ψυχολογία να εμφανίζουν όσοι εκτίθενται περισσότερο σε πράσινους χώρους. Μεγαλύτερη επίδραση παρουσιάζεται όσο η ηλικία αυξάνεται. Η μελέτη δεν ανέδειξε με ευκρίνεια τα θετικά αποτελέσματα των πράσινων χώρων στις γυναίκες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα πράσινα πάρκα, μεταξύ των πολλαπλών οφελών που επιτελούν στην πόλη, συμβάλλουν θετικά στην πνευματική υγεία των ατόμων αποτελώντας έναν εύκολο και οικονομικά προσιτό τρόπο βελτίωσης της ψυχολογίας του υποκειμένου. Βασική προϋπόθεση αποτελεί η προστασία των ήδη υπάρχοντων πράσινων χώρων, καθώς και η δημιουργία νέων.

ΑΑ 44: ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΙΝΣΟΥΛΙΝΗΣ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΑΒΗΤΗ: ΦΑΡΜΑΚΟΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΕΟΠΥΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (2015-2020)

Κωνσταντίνος Κάσσανδρος, Γεωργία Σιδηροπούλου, Χρήστος Κοντογιώργης, Θεόδωρος Κωνσταντινίδης

Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Τμήμα Ιατρικής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Αλεξανδρούπολη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η μελέτη εξετάζει τα πρότυπα κατανάλωσης ινσουλίνης στους διαβητικούς ασθενείς στην Ελλάδα με σκοπό τη βελτιστοποίηση της διαχείρισης των ασθενών και της κατανομής πόρων υγειονομικής περίθαλψης.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να αναπτυχθούν μοντέλα πρόβλεψης για την κατανάλωση ινσουλίνης βάσει δημογραφικών χαρακτηριστικών και χαρακτηριστικών της νόσου.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Τα δεδομένα του ΕΟΠΥΥ (2015-2020) περιλάμβαναν κωδικούς ICD-10, ηλικία και φύλο. Χρησιμοποιήθηκαν μοντέλα μηχανικής μάθησης RF, GB και XGB, τα οποία αξιολογήθηκαν με MAE, MSE, RMSE και R^2 .

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το RF μοντέλο παρουσίασε την καλύτερη απόδοση με R^2 0.414, σημαντικά υψηλότερο από το GB (0.359) και το XGB (0.327). Το RF είχε επίσης χαμηλότερα σφάλματα, όπως MAE 1232.92 και RMSE 3273.43, έναντι του GB (MAE 1393.40, RMSE 3422.96) και του XGB (MAE 1374.10, RMSE 3507.49). Το RF μοντέλο προέβλεψε 966.99 ασθενείς για γυναίκες 30-39 ετών με ICD-10 O24 το 2024, 500.54 ασθενείς για άνδρες 10-19 ετών με ICD-10 E10 το 2027, και 11,280.29 ασθενείς για άνδρες 70-79 ετών με ICD-10 E11 το 2025. Οι προβλέψεις δείχνουν την αξιοπιστία του μοντέλου σε διαφορετικές δημογραφικές ομάδες, ενώ υπογραμμίζουν την ικανότητά του να λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις της ηλικίας και του φύλου στη ζήτηση για ινσουλίνη.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η μελέτη αναδεικνύει τη δυνατότητα της μηχανικής μάθησης στην πρόβλεψη των αναγκών υγειονομικής περίθαλψης και υπογραμμίζει την επίδραση των δημογραφικών χαρακτηριστικών και της φύσης της νόσου στην κατανάλωση ινσουλίνης.

ΑΑ 45: ΠΡΟΒΛΕΠΤΙΚΗ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΝΕΞΗΓΗΤΗΣ ΣΥΓΚΟΠΗΣ**Αθανάσιος Γ. Σαλώνης¹**, Ειρήνη Παγκαλίδου^{1,2}, Ιωάννης Δουνδουλάκης³, Άννα – Μπεττίνα Χάιδιτς¹¹. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής & Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα². Εργαστήριο Υγιεινής & Επιδημιολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, Ελλάδα³. Heart Rhythm Management Centre, Postgraduate Program in Cardiac Electrophysiology and Pacing, Universitair Ziekenhuis Brussel-Vrije Universiteit Brussel, European Reference Network Guard-Heart, Brussels, Belgium (D.G.D.R., G.V., I.D., A.S., G.B.C., C.d.A.).**ΕΙΣΑΓΩΓΗ:** Η συγκοπή, που χαρακτηρίζεται από αιφνίδια απώλεια συνείδησης, παραμένει ανεξήγητη σε πολλές περιπτώσεις παρά την εκτεταμένη διαγνωστική διερεύνηση. Η ταυτοποίηση προβλεπτικών παραγόντων είναι σημαντική για τη βελτίωση της διαχείρισης των ασθενών.**ΣΚΟΠΟΣ:** Η μελέτη στοχεύει στην αξιολόγηση προβλεπτικών κλινικών παραγόντων που σχετίζονται με την ανεξήγητη συγκοπή και την εμφάνιση κλινικών συμβάντων, όπως θάνατος, επαναλαμβανόμενη συγκοπή και εισαγωγή σε νοσοκομείο.**ΜΕΘΟΔΟΣ:** Αναλύθηκαν δεδομένα 160 ασθενών με συγκοπή μέσω δύο μοντέλων αναλογικών κινδύνων Cox. Το πρώτο περιλάμβανε κοινές κλινικές μεταβλητές (ηλικία, στεφανιαία νόσος, κλάσμα εξώθησης, βραδυκαρδία, αποκλεισμός δεξιού σκέλους). Το δεύτερο συμπεριέλαβε επιπλέον δείκτες, όπως βηματοδότη/απινιδωτή, ασθένεια κολποκοιλιακού κόμβου, αρτηριοκοιλιακό αποκλεισμό 1ου βαθμού, έμφραγμα, κοιλιακή ταχυκαρδία και σύνδρομο νοσούντος φλεβοκόμβου. Οι μεταβλητές επιλέχθηκαν με βάση τη μονοπαραγοντική ανάλυση ($p < 0.2$) και ενσωματώθηκαν στο πολυπαραγοντικό μοντέλο. Τα αποτελέσματα δόθηκαν ως αναλογίες κινδύνου (HR) με 95% διαστήματα εμπιστοσύνης (CI) και τιμές p .**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ:** Το πολυπαραγοντικό μοντέλο ανέδειξε προστατευτική δράση του κλάσματος εξώθησης, για κάθε μία μονάδα αύξησης να μειώνει τον κίνδυνο κατά 4% για συγκοπή (HR = 0.96, 95%CI: 0.94, 0.98, $p = 0.002$). Για τις υπόλοιπες μεταβλητές δεν βρέθηκε σημαντική σχέση ($p > 0.05$).**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:** Το κλάσμα εξώθησης αναδεικνύεται ως ο σημαντικότερος παράγοντας κινδύνου για την ανεξήγητη συγκοπή. Παρ' όλα αυτά προτείνονται και άλλες μελέτες με μεγαλύτερο δείγμα ασθενών και ενσωμάτωση περισσότερων κλινικών παραμέτρων που θα επιβεβαιώνουν τα παραπάνω ευρήματα.

ΑΑ 46: ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΤΩΝ ΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΒΙΤΑΜΙΝΗΣ D ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ – ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΓΚΛΕΙΣΜΟ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ SARS/COV2

Ευρυδίκη Βήτα, Χρυσή Τελλίδου, Αναστασία Αϊδενλή, Αθανάσιος Βήτας

Πολυδύναμο Περιφερειακό Ιατρείο Δοξάτου – Κέντρο Υγείας Προσοτσάνης – Γενικό Νοσοκομείο Δράμας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ–ΣΚΟΠΟΣ: της παρούσας προοπτικής μελέτης ήταν η καταγραφή των επιπέδων vit.D του πλάσματος σε παιδιά προσχολικής–σχολικής ηλικίας (ΠΠ–ΣΗ) καθώς και το σύνολο των συνεπειών πριν (Π–ΚΕ) και μετά τον κοινωνικό εγκλεισμό (Μ–ΚΕ) εξαιτίας της πανδημίας SARS/COV-2.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ–ΜΕΘΟΔΟΣ: Κατά την περίοδο 2019–2022 καταγράφηκαν συνολικά 173 διαδοχικά ΠΠ–ΣΗ. Εξετάστηκαν οι σωματομετρικοί δείκτες (ΣΔ), αιματολογικές παράμετροι, τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, διατροφικές συνήθειες, ψυχοσυναισθηματικές μεταβολές (ΨΜ) και το ενδελεχές ατομικό τους ιστορικό με κλημονική συγκατάθεση. Επαρκείς τιμές, ανεπάρκεια κι έλλειψη vit.D ορίστηκαν ακόλουθως: 25(OH)D>30ng/ml, 25(OH)D<29ng/ml και 25(OH)D<12ng/ml, αντίστοιχα. Η στατιστική ανάλυση διενεργήθηκε με το S.P.S.S.v21.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: 101 (58.4%) ήταν αγόρια και 72 (41.6%) κορίτσια με μέση ηλικία 8.05 ± 2.6 και 7.9 ± 2.4 έτη (pNS), αντίστοιχα. Η μέση τιμή vit.D Π–ΚΕ βρέθηκε 26.37 ± 14.19 ng/ml, ενώ Μ–ΚΕ καταγράφηκε 19.78 ± 11.14 ng/ml ($p=0.0431$). Από την ανάλυση των ΣΔ φάνηκε σημαντική αύξηση του δείκτη μάζας σώματος (BMI) Μ–ΚΕ ($p<0.037$). Η κλιμάκωση των ΨΜ Μ–ΚΕ αποτυπώθηκε ιεραρχικά ως εξής: 1.αύξηση του αισθήματος φόβου ($p<0.02$), 2.αγχώδεις εκδηλώσεις ($p=0.03$), 3.σωματοποίηση ψυχικής έντασης ($p<0.04$), 4.διατροφικές κι αναπτυξιακές διαταραχές ($p<0.05$), 5.αβεβαιότητα ($p<0.05$). Η μονογονεϊκή οικογένεια ($r=0.743$ – $p<0.02$), η αδιάλειπτη και συνεχής ενθαρρυντική ενημέρωση ($r=0.712$ – $p<0.03$), η έλλειψη vit.D ($r=0.697$ – $p<0.04$) και η τακτική ισοτονική (υπαίθρια) άσκηση ($r=0.615$ – $p<0.056$) διαπιστώθηκε ότι παρουσιάζουν ισχυρή έως μέτρια γραμμική συσχέτιση με την εκδήλωση ΨΜ και σημαντική αύξηση του BMI. Αντίθετα, ο αριθμός των οικογενειακών μελών ($r=1.088$ – $p=0.794$), το κοινωνικοοικονομικό επίπεδο ($r=1.091$ – $p=0.879$), οι νοσηρότητες ($r=1.099$ – $p=0.914$), δε φάνηκε να σχετίζονται με την εμφάνιση και τη βαρύτητα των ΨΜ, ούτε την αύξηση του BMI.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα επίπεδα έλλειψης ή/και ανεπάρκειας vit.D βρέθηκαν θορυβωδώς υψηλά. Οι χαμηλότερες μέσες τιμές vit.D καταγράφηκαν Μ–ΚΕ και καταδείχτηκε ότι σχετίζονται με την εμφάνιση και επίταση ΨΜ. Επιπλέον, παράμετροι όπως ελαττωμένη φυσική δραστηριότητα, αστικοποίηση, χειμερινός προσδιορισμός vit.D, κακή ψυχική υγεία κηδεμόνων, χαρακτηρίστηκαν ως επιβαρυντικοί ΨΜ αλλά και σημαντικής αύξησης του BMI των ΠΠ–ΣΗ.

ΑΑ 47: ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΑΓΧΩΔΕΙΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΜΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΥΟΚΑΡΔΙΟΥ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΗ

Κωνσταντίνα-Ελένη Τσαραπατσάνη^{1,2,3}, Δημήτρης Μπίρος⁴, **Χρήστος Β. Χαλίτσιος**⁵, Δημήτριος Ι. Φωτιάδης^{1,2}, Adrian V. Hernandez^{6,7}, Κωνσταντίνος Κ. Τσιλίδης^{5,8}, Πέτρος Σκαπινάκης⁹, Γεώργιος Μαρκοζάννης^{5,8}

1. Μονάδα Ιατρικής Τεχνολογίας και Ευφώνων Πληροφοριακών Συστημάτων, Τμήμα Επιστήμης και Μηχανικής Υλικών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

2. Ινστιτούτο Βιοϊατρικών Ερευνών, Ίδρυμα Έρευνας και Τεχνολογίας – Ελλάς (ΙΤΕ), Ιωάννινα

3. Εργαστήριο Βιοϊατρικής Μηχανικής, Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα

4. Α' παθολογική κλινική, Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

5. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

6. Health Outcomes, Policy, and Evidence Synthesis (HOPES) group, University of Connecticut School of Pharmacy, Storrs, Connecticut, USA

7. Unidad de Revisiones Sistemáticas y Meta-análisis (URSIGET), Vicerrectorado de Investigación, Universidad San Ignacio de Loyola, Lima, Peru.

8. Department of Epidemiology and Biostatistics, School of Public Health, Imperial College London, London, UK.

9. Ψυχιατρική Κλινική, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι αγχώδεις διαταραχές (AD) αποτελούν ευρέως διαδεδομένες ψυχικές διαταραχές που ενδεχομένως συνδέονται με αυξημένο κίνδυνο εμφράγματος του μυοκαρδίου (MI). Ωστόσο, οι περισσότερες μελέτες επικεντρώνονται στο άγχος ως σύμπτωμα χωρίς να εξετάζουν τις λειτουργικά ορισμένες AD βάσει καθιερωμένων διαγνωστικών κριτηρίων.

ΣΚΟΠΟΣ: Αυτή η συστηματική ανασκόπηση και μετα-ανάλυση εξετάζει τη συσχέτιση μεταξύ διαφορετικών τύπων λειτουργικά ορισμένων AD και του κινδύνου για MI.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε αναζήτηση στις βάσεις PubMed και Scopus έως τον Φεβρουάριο του 2024 για μελέτες κοόρτης που αξιολογούσαν τη συσχέτιση μεταξύ λειτουργικά ορισμένων AD με θανατηφόρο και μη θανατηφόρο MI. Χρησιμοποιήθηκαν μοντέλα τυχαίων επιδράσεων για τη μετα-ανάλυση της συσχέτισης συνολικά, καθώς και ανά τύπο AD (διαταραχή πανικού [PD], διαταραχή μετατραυματικού στρες [PTSD] και οποιαδήποτε AD εκτός των αντιδράσεων σε σοβαρό στρες).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμπεριλήφθηκαν δέκα μελέτες με περισσότερους από 567.000 συμμετέχοντες και πάνω από 32.700 περιστατικά MI. Η συνολική διάγνωση AD συσχετίστηκε με αυξημένο κίνδυνο MI (σχετικός κίνδυνος [RR]: 1,43, 95% διάστημα εμπιστοσύνης [CI]: 1,25-1,64, I²: 95%, 10 μελέτες). Οι AD εκτός των αντιδράσεων σε σοβαρό στρες συσχετίστηκαν επίσης με αυξημένο κίνδυνο MI (RR: 1,29, 95%CI: 1,06-1,59, I²: 92%, 4 μελέτες). Παρόμοια αποτελέσματα παρατηρήθηκαν για PD (RR: 1,53, 95% CI: 1,25-1,88, I²: 92%, 4 μελέτες) και PTSD (RR: 1,58, 95%CI: 1,21-2,05, I²: 85%, 4 μελέτες).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Οι λειτουργικά ορισμένες AD, ανεξαρτήτως τύπου, συσχετίστηκαν με αυξημένο κίνδυνο MI κατά 43% σε σύγκριση με άτομα χωρίς AD. Δεδομένου του υψηλού επιπολασμού τους στο γενικό πληθυσμό, περαιτέρω διερεύνηση της φύσης αυτής της συσχέτισης θα μπορούσε να έχει σημαντικές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία.

ΑΑ 48: ΣΥΡΡΟΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΓΙΑ HUMAN PARVONIRUS B19

Αγγελική Καρυώτη, Κωνσταντίνα Τσιώνη, Κωνσταντίνα Μπάνη, Σταυρούλα Μαλλίνη, Στεργιανή Κυριακίδου, Ελένη Βαγδατλή
Εργαστήριο Βιοπαθολογίας, Γενικό Νοσοκομείο <<Ιπποκράτειο>> Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η λοίμωξη από Human Parvovirus B19 (ParvoB19) προκαλεί συνήθως ήπια αυτοπεριοριζόμενη νόσο. Ωστόσο, σε ορισμένα περιστατικά, έχουν περιγραφεί σοβαρές επιπλοκές. Πολλές χώρες της Ευρώπης αναφέρουν κατά τα τέλη του 2023 και στο πρώτο τρίμηνο του 2024, αύξηση των περιστατικών κυρίως σε παιδιά. Ο εργαστηριακός έλεγχος των ParvoB19 αντισωμάτων αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για την διάγνωση των λοιμώξεων και την αναγνώριση συρροών κρουσμάτων.

ΣΚΟΠΟΣ: Η αναγνώριση πιθανής έξαρσης κρουσμάτων μέσω της καταγραφής και αξιολόγησης των θετικών αποτελεσμάτων για ParvoB19 IgM αντισωμάτων στη διάρκεια μιας τετραετίας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Το υλικό αποτέλεσαν 4399 εργαστηριακά δείγματα που εξετάστηκαν για Parvo B19 IgM αντισώματα την χρονική περίοδο 2021-2024 στο Βιοπαθολογικό Εργαστήριο του Γ.Ν.Θ. Ιπποκράτειο. Οι μετρήσεις έγιναν με τη μέθοδο Chemiluminescent Microparticle Immunoassay(CMIA) στον ανοσολογικό αναλυτή LIASON XL. Για την αποτίμηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μελετήθηκε το ποσοστό θετικότητας των ParvoB19 IgM αντισωμάτων (Πίνακας 1) και αποτυπώθηκε η κατανομή των θετικών ParvoB19 IgM κατά το 2024 (Γράφημα1)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα 1 και γράφημα 1

Πίνακας 1: ποσοστό θετικότητας

ΟΜΑΔΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΤΙΚΩΝ Parvo B19 IgM	ΠΟΣΟΣΤΟ ΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΟΜΑΔΑ Α 2021	973	23	2,36%
ΟΜΑΔΑ Β 2022	1164	18	1,54%
ΟΜΑΔΑ Γ 202	1249	19	1,52%
ΟΜΑΔΑ Δ 2024	1013	72	7,10%

Γράφημα1

1:

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Βρέθηκε σημαντική διαφορά του ποσοστού θετικότητας των Parvo B19 IgM αντισωμάτων στις υπό μελέτη ομάδες. Κατά τη διάρκεια του 2024 το ποσοστό θετικότητας είναι πολύ υψηλό, υποδηλώνοντας μια συρροή κρουσμάτων ιδιαίτερα κατά τους μήνες Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο. Τα περισσότερα περιστατικά αφορούν κυρίως παιδιά.

ΑΑ 49: ΥΓΙΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΥΖΩΙΑΣ «ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΤΙΑ» ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ: ΜΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ —

Χρυσούλα Τσάπα¹, Ελένη Ουζουνηλία¹, Ηλίας Τυροδήμος^{1,2}, Θεόδωρος Δαρδαβέσης^{1,2}, Ζωή Τσίμτσιου^{1,2}

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

2. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η υγιής γήρανση σχετίζεται με τη δημιουργία του περιβάλλοντος και των ευκαιριών που επιτρέπουν στους ανθρώπους να είναι και να συνεχίσουν να κάνουν αυτό που εκτιμούν σε όλη τους τη ζωή.

ΣΚΟΠΟΣ: Η διερεύνηση των παραγόντων που ιεραρχούν ως σημαντικότερους για την ευζωία ηλικιωμένοι ωφελούμενοι του προγράμματος «Βοήθεια στο Σπίτι».

ΜΕΘΟΔΟΣ: Κλήθηκαν να συμμετάσχουν, εθελοντικά, άτομα ηλικίας ≥ 65 ετών που λαμβάναν τις υπηρεσίες του «Βοήθεια Στο Σπίτι» στη Δημοτική Ενότητα Επανομής Δήμου Θερμαϊκού, Νομού Θεσσαλονίκης. Οι συμμετέχοντες μετά από ενυπόγραφη συγκατάθεση, προσκλήθηκαν σε ατομικές ημι-δομημένες συνεντεύξεις (Δεκέμβριος- 2023-Μάρτιο 2024). Για την ανάλυση των δεδομένων, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος της θεματικής ανάλυσης περιεχομένου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμμετείχαν 16 άτομα, μέσης ηλικίας 73,1 έτη ($\pm 5,7$, ελαχ. 66-μεγ. 86), 43,8% (n=7) άνδρες. Οι παράγοντες ευζωίας που αναδείχθηκαν συνοψίζονται σε πέντε κύριες θεματικές ενότητες: 1) Κατάσταση υγείας (1α. Προσωπική, 1β. Αγαπημένων ατόμων), 2) Ανθρώπινες σχέσεις και κοινωνικό δίκτυο στήριξης (2α. Σχέσεις με οικογένεια, 2β. Ύπαρξη κοινωνικού δικτύου στήριξης, 2γ. Ύπαρξη συντρόφου), 3) Οικονομική άνεση (3α. Ζήτημα επιβίωσης, 3β. Επιπτώσεις στην υγεία 3γ. Ποιότητα ζωής), 4) Ο τόπος κατοικίας και οι ευκαιρίες που προσφέρει (4α. Κοινωνικές υπηρεσίες, 4β. Υπηρεσίες υγείας, 4γ. Ενημέρωση, 4δ. Ψυχαγωγικές δραστηριότητες, 4ε. Διαμόρφωση εξωτερικού περιβάλλοντος, 4ζ. Ασφάλεια), 5) Συνθήκες στέγασης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα ευρήματα της μελέτης υπογραμμίζουν την επιτακτική ανάγκη για την ανάπτυξη φιλικών προς την ηλικία κοινοτήτων που θα διασφαλίζουν τις προϋποθέσεις για επίτευξη της ευζωίας στο ευρύτερο πλαίσιο της υγιούς γήρανσης.

ΑΑ 50: ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ MYCOPLASMA PNEUMONIAE

Αγγελική Καρυώτη, Κωνσταντίνα Τσιώνη, Κωνσταντίνα Μπάνη, Σταυρούλα Μαλλίνη, Αικατερίνη Καραντάνη, Νικολέτα Κουρή, Ελένη Βαγδατλή

Εργαστήριο Βιοπαθολογίας, Γενικό Νοσοκομείο <<Ιπποκράτειο>> Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Το μυκόπλασμα της πνευμονίας (*Mycoplasma pneumoniae*) προκαλεί συνήθως ήπιες λοιμώξεις της ανώτερης και κατώτερης αναπνευστικής οδού. Σε ποσοστό μικρότερο του 10% μπορεί να εκδηλωθεί ως άτυπος πνευμονία. Η διάγνωση βασίζεται κυρίως στην ανεύρεση των ειδικών για *Mycoplasma pneumoniae* αντισωμάτων στον ορό αίματος.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η καταγραφή, αποτίμηση και αξιολόγηση των θετικών αποτελεσμάτων για *Mycoplasma pneumoniae* IgM αντισωμάτων.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Στην παρούσα αναδρομική μελέτη συμπεριλήφθηκαν 4547 εργαστηριακά δείγματα που εξετάσθηκαν για ειδικά IgM αντισώματα για *Mycoplasma pneumoniae* το χρονικό διάστημα από 1/9/2020 έως 30/8/2024. Οι μετρήσεις έγιναν με τη μέθοδο Chemiluminescent Microparticle Immunoassay (CMIA) στον ανοσολογικό αναλυτή LIASON XL. Για την αποτίμηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων μελετήθηκε το ποσοστό θετικότητας των *Mycoplasma pneumoniae* IgM αντισωμάτων, σε τέσσερις ομάδες: Α από 1/9/2020 έως 31/8/2021, Β από 1/9/2021 έως 31/8/2022, Γ από 1/9/2022 έως 31/8/2023 και Δ από 1/9/2023 έως 31/8/2024.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 1:

ΟΜΑΔΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΤΙΚΩΝ IgM ΑΝΤΙΣΩΜΑΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
A	617	47	7,61%
B	860	67	7,79%
Γ	1413	80	5,66%
Δ	1657	106	6,32%

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Δεν ανευρέθηκε σημαντική διαφορά του ποσοστού θετικότητας των *Mycoplasma pneumoniae* IgM αντισωμάτων στις υπό μελέτη ομάδες. Οι δύο πρώτες ομάδες συνδέονται με την εφαρμογή αυστηρών υγειονομικών μέτρων προστασίας, λόγω της COVID19 πανδημίας, ενώ η ομάδα Γ και Δ αφορά στη διακοπή εφαρμογής τους.

Θετικά IgM αντισώματα εμφανίζονται καθ' όλη την διάρκεια του έτους με υψηλότερη συχνότητα σε παιδιά και νεαρά άτομα έως 40 ετών.

ΑΑ 51: ΜΕΘΙΚΙΛΛΙΝΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΣ STAPHYLOCOCCUS PSEUDINTERMIDIUS (MRSP) & ΜΕΘΙΚΙΛΛΙΝΗ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΣ STAPHYLOCOCCUS AUREUS (MRSA) ΣΤΑ ΖΩΑ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

Αικατερίνη Τσαούση, Γεωργία Δ.Μανδηλαρά

Τμήμα Πολιτικών Δημόσιας Υγείας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ανάπτυξη αντοχής στα αντιβιοτικά από παθογόνους μικροοργανισμούς και η συνεχής ανάδυση νέων ζωνοδόσων αποτελούν δύο από τις σημαντικότερες απειλές για τη δημόσια υγεία, θέτοντας σοβαρές προκλήσεις τόσο για την δημόσια υγεία όσο και για την κτηνιατρική, με τους ανθεκτικούς στη μεθικιλλίνη *Staphylococcus aureus* (MRSA) και *Staphylococcus pseudintermedius* (MRSP) να αποτελούν ένα σοβαρό πρόβλημα. Τα ζώα συντροφιάς συνεχώς αυξάνονται και η σχέση τους με τους ιδιοκτήτες τους γίνεται διαρκώς στενότερη, με το ρόλο τους ως φορείς και ενδεχόμενες πηγές μετάδοσης ανθεκτικών μικροοργανισμών να γίνεται όλο και σημαντικότερος.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρούσα εργασία αποτελεί μία συστηματική ανασκόπηση η οποία επικεντρώθηκε στην μελέτη του επιπολασμού των MRSA και MRSP στα ζώα συντροφιάς και στη διερεύνηση παραγόντων που τον επηρεάζουν.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η συστηματική ανασκόπηση πραγματοποιήθηκε βάσει των κατευθυντήριων PRISMA. Πραγματοποιήθηκε εξαγωγή δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του επιπολασμού. Με τη χρήση του τεστ x² μελετήθηκε η επιρροή των επιλεγμένων παραγόντων (είδος ζώου, κατάσταση υγείας, χώρα διεξαγωγής έρευνας) στον επιπολασμό αυτό.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Ο συγκεντρωτικός επιπολασμός των MRSA και MRSP στα ζώα συντροφιάς ήταν παρόμοιος, με τιμές 4,76% (95% ΔΕ: 4,43 – 5,09) και 4,68% (95% ΔΕ: 4,17 – 5,19), αντίστοιχα. Ωστόσο οι τιμές διαφοροποιούνται έντονα μεταξύ υγιών και ασθενών ζώων, διαφορετικών ειδών και διαφορετικών γεωγραφικών περιοχών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Ο επιπολασμός για τα MRSA και MRSP ήταν αξιοσημείωτος σε όλα τα είδη ζώων συντροφιάς και τις περιοχές που μελετήθηκαν, τονίζοντας την ανάγκη ανάπτυξης μέτρων παρακολούθησης και περιορισμού της εξάπλωσής τους ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος που αποτελούν για τη Δημόσια Υγεία.

ΑΑ 52: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΣΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΚΑΙ ΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Βασιλική Ασλανίδου¹, Αλεξάνδρα Σκίτσου², Πέτρος Γαλάνης³, Ολυμπία Κωνσταντακοπούλου⁴, Γεώργιος Χαραλάμπους⁵

1. Bsc Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών, MSc Διοίκηση Μονάδων Υγείας, PhD(c) Τμήμα Διοίκησης Μονάδων Υγείας του Πανεπιστημίου Frederick της Κύπρου

2. Νομικός, MSc, PhD, Επισκέπτης Επίκουρη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Frederick, Κύπρος

3. Επίκουρος Καθηγητής, Εργαστήριο Κλινικής Επιδημιολογίας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 4. ΕΔΙΠ, Τμήμα Νοσηλευτικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)

5. MD, MSc, PhD, Διευθυντής Τμήματος Επειγόντων Περιστατικών-Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών "Ιπποκράτειο", Αναπληρωτής Καθηγητής-Συντονιστής Μεταπτυχιακού και Διδακτορικού προγράμματος Πανεπιστήμιο Frederick- Κύπρος

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι ηλικιωμένοι στην Ελλάδα και παγκοσμίως αντιμετωπίζουν σημαντικές προκλήσεις, με την κοινωνική απομόνωση, τη μείωση της ποιότητας ζωής και τις ανεπάρκειες των συστημάτων οικογενειακής και ιδρυματικής φροντίδας.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της μελέτης αποτέλεσε η διερεύνηση της σχετιζόμενης με την υγεία ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων σε σχέση με την κοινωνική υποστήριξη που λάμβαναν από την οικογένεια, φίλους, σημαντικούς άλλους και την κοινωνική απομόνωση/μοναξιά που βιώνουν.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε μια συγχρονική μελέτη σε δείγμα 600 ηλικιωμένων, 300 λάμβαναν οικογενειακή και 300 ιδρυματική φροντίδα. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε το SF-12 για την μέτρηση της σχετιζόμενης με την υγεία ποιότητας ζωής, η Πολυδιάστατη Κλίμακα Αντιληπτής Κοινωνικής Υποστήριξης (MSPSS) για τη εκτίμηση της κοινωνικής υποστήριξης και η Αναθεωρημένη Κλίμακα Μοναξιάς (UCLA-20) για την αξιολόγηση της απομόνωσης/μοναξιάς.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το 65,3% των συμμετεχόντων στη μελέτη ήταν γυναίκες. Το 50% λάμβαναν οικογενειακή και το 50% ιδρυματική φροντίδα. Οι άνδρες, τα άτομα χωρίς χρόνιο πρόβλημα και όσοι δεν λάμβαναν φαρμακευτική αγωγή δήλωσαν καλύτερη σχετιζόμενη με τη σωματική υγεία ποιότητα ζωής ($p=0,025$, $p=0,001$ και $p=0,048$). Τα άτομα που λάμβαναν ιδρυματική φροντίδα και βίωναν περισσότερη απομόνωση/μοναξιά είχαν χαμηλότερα επίπεδα κοινωνικής υποστήριξης από την οικογένεια ($p=0,004$ και $p=0,021$), από τους φίλους ($p=0,001$ και $p<0,001$) και από τους σημαντικούς άλλους ($p=0,001$ και $p<0,001$).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Οι ηλικιωμένοι που βιώνουν μοναξιά έχουν χαμηλότερα επίπεδα υποστήριξης και χειρότερη ποιότητα ζωής. Αυτό αναδεικνύει την ανάγκη για ολοκληρωμένα μοντέλα φροντίδας που καλύπτουν τις ιατρικές και τις κοινωνικές ανάγκες των ηλικιωμένων, εξασφαλίζοντας ολοκληρωμένη και ανθρωποκεντρική υποστήριξη και καλύτερη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας.

ΑΑ 53: ΥΓΙΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΕΙΣ ΦΙΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΤΡΙΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ: ΜΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΕ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ελένη Ουζουνλίσια¹, Χρυσούλα Τσάπα¹, Αρετή Λάγιου², Θεόδωρος Δαρδαβέσης^{1,3}, Ζωή Τσίμτσιου^{1,3}

1. Π.Μ.Σ. «Κοινωνική-Προληπτική Ιατρική και Ποιότητα στη Φροντίδα Υγείας», Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

2. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Τμήμα Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, ΠΑ.Δ.Α.

3. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής - Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η γήρανση του πληθυσμού και η αστικοποίησή είναι δυο παγκόσμιες προκλήσεις του 21ου αιώνα.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση των αντιλήψεων ηλικιωμένων κατοίκων της Θεσσαλονίκης για τον βαθμό φιλικότητας της πόλης σύμφωνα με τους οκτώ άξονες που έχει ορίσει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ).

ΜΕΘΟΔΟΣ: Κλήθηκαν να συμμετάσχουν εθελοντικά άτομα ηλικίας ≥ 65 ετών, κάτοικοι Θεσσαλονίκης κατά τα τελευταία πέντε τουλάχιστον έτη. Οι ατομικές ημι-δομημένες συνεντεύξεις πραγματοποιήθηκαν δια ζώσης σε χώρους επιλογής των συμμετεχόντων κατόπιν ενυπόγραφης συγκατάθεσής τους (Δεκέμβριος 2023-Μάρτιος 2024).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΑ: Συμμετείχαν 15 άτομα, μέσης ηλικίας 72,9 ετών ($\pm 6,8$, ελάχ. 65-μέγ. 88 ετών), 60% (n=9) γυναίκες. Οι συμμετέχοντες ήταν αρκετά ικανοποιημένοι στους τομείς της στέγασης, της απασχόλησης, της κοινωνικής συμμετοχής, της επικοινωνίας και ενημέρωσης, του σεβασμού και της κοινωνικής ένταξης. Προτάθηκαν βελτιώσεις που αφορούσαν την επιδιόρθωση δρόμων και πεζοδρομίων, τη διευκόλυνση της κίνησης και στάθμευσης των αυτοκινήτων, την καθαριότητα της πόλης και την ενίσχυση των δρομολογίων των μέσων μαζικής μεταφοράς. Επίσης τονίσθηκε η ανάγκη ενίσχυσης των δημόσιων δομών υγείας με επαρκές προσωπικό όλων των ειδικοτήτων. Τέλος, επισημάνθηκε η επένδυση στην παιδεία με σκοπό τη δημιουργία μιας κοινωνίας πιο φιλικής προς όλους, με σεβασμό και αγάπη για τον συνάνθρωπο χωρίς βία και εγκληματικότητα. Οι συμμετέχοντες δεν παρέλειψαν να τονίσουν τα ιδιαίτερα θετικά χαρακτηριστικά της πόλης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η πόλη της Θεσσαλονίκης πληροί σε ικανοποιητικό βαθμό τους περισσότερους άξονες του ΠΟΥ για τις πόλεις που είναι φιλικές προς την τρίτη ηλικία, ωστόσο κρίνονται αναγκαίες ορισμένες διορθωτικές παρεμβάσεις, ιδιαίτερα όσο αφορά στη βελτίωση των εξωτερικών χώρων, των μαζικών μεταφορών και των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας.

ΑΑ 54: ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΡΒΑΠΕΝΕΜΗ-ΑΝΘΕΚΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ PSEUDOMONAS AERUGINOSA, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΟΥΝ NDM-1 ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ευαγγελία Μαϊκούση¹, Κλέων Καραδήμας¹, Αγγελική Τζουκμάνη¹, Μιχάλης Πολέμης¹, Έλλη Θεοφίλη, Θεολογία Σιδερόγλου², Ανθή Χρυσοστόμου², Ιωάννα Σπηλιοπούλου¹, Τρυφινοπούλου Κυριακή³, Όλγα Παππά¹

¹ Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας, ΕΟΔΥ

² Τμήμα Τροφιμογενών και Υδατογενών Νοσημάτων, Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για τα Λοιμώδη Νοσήματα

³ Εργαστήριο Κλινικής Μικροβιολογίας και Μικροβιακής Παθογένεσης, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η παρουσία των ανθεκτικών σε καρβαπενέμες στελεχών *P. aeruginosa* αποδίδεται σε ενζυμικούς και μη ενζυμικούς μηχανισμούς. Μεταξύ των πρώτων, κυριαρχούν διάφορα μεταλλοένζυμα (MBL), με επικρατές το VIM στη χώρα μας, από τις αρχές του 2000, ενώ το 2022 εμφανίστηκε για πρώτη φορά το NDM μεταλλοένζυμο στα Ελληνικά νοσοκομεία.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρακολούθηση της τρέχουσας κατανομής των NDM *P. aeruginosa* στελεχών στα Ελληνικά νοσοκομεία και η περιγραφή της μοριακής τους επιδημιολογίας, με εφαρμογή αλληλούχισης ολικού γονιδιώματος (WGS), στο πλαίσιο συμμετοχής του Εργαστηρίου Αναφοράς (ΕΑ) του ΕΟΔΥ στο EurGenRefLabCap project.

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ: Η μελέτη πραγματοποιήθηκε το χρονικό διάστημα 15.05-30.06/2023, συμμετείχαν 22 νοσοκομεία και το ΕΑ παρέλαβε συνολικά 202 στελέχη. Ο έλεγχος αντιμικροβιακής ευαισθησίας και η μοριακή ανίχνευση των γονιδίων αντοχής διεξήχθησαν με πρότυπες μεθόδους. Η γονιδιωματική ανάλυση εφαρμόστηκε σε 46/50 στελέχη (πρωτόκολλο της Oxford Nanopore). Η βιοπληροφορική ανάλυση περιλάμβανε, έλεγχο ποιότητας και συναρμολόγηση του γονιδιώματος, τυποποίηση, ε-ντοπισμός γονιδίων και μεταλλάξεων που προσδίδουν αντοχή σε αντιβιοτικά και φυλογενετική ανάλυση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η κατανομή των γονιδίων αντοχής είχε ως εξής: 45% blaVIM, 32% blaNDM και 23% MBL(-). Η γονιδιωματική ανάλυση ανέδειξε: α) 14-23 γονίδια αντοχής καθώς και μεταλλάξεις για αντοχή σε διάφορες ομάδες αντιβιοτικών και β) 10 διαφορετικούς Sequence Types (STs), συμπεριλαμβανομένων STs υψηλού κινδύνου, όπως οι ST308 (επικρατής με 9/30), ST 773 και ST 235.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η μελέτη των καρβαπενέμη-ανθεκτικών στελεχών *P. aeruginosa* μέσω του WGS ανέδειξε την αυξανόμενη εμφάνιση ενζυμικών μηχανισμών αντοχής στις καρβαπενέμες, την περαιτέρω διασπορά του blaNDM στα ελληνικά νοσοκομεία και την κυκλοφορία STs υψηλού κινδύνου.

ΑΑ 55: ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΜΕ WHOLE GENOME SEQUENCING (WGS) ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ CAMPYLOBACTER SPP. ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 2023

Αγγελική Τζουκμάνη¹, Κλέων Καραδήμας¹, Ευαγγελία Μαϊκούση¹, Μιχάλης Πολέμης¹, Έλλη Θεοφίλη¹, Θεολογία Σιδερόγλου², Ανθή Χρυσοστόμου², Τρυφινόπουλου Κυριακή³, Ιωάννα Σπηλιοπούλου¹, Όλγα Παππά¹

1. Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας, ΕΟΔΥ

2. Τμήμα Τροφιμογενών και Υδατογενών Νοσημάτων, Διεύθυνση Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Παρέμβασης για τα Λοιμώδη Νοσήματα 3. Εργαστήριο Κλινικής Μικροβιολογίας και Μικροβιακής Παθογένεσης, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Το Εργαστήριο Αναφοράς (ΕΑ) για την επιτήρηση κλινικών καλλιεργημάτων *Campylobacter* spp. του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, στο πλαίσιο της συμμετοχής του στο 4ετές πρόγραμμα Food- and Water-Borne Diseases Antimicrobial Resistance Reference Laboratory Capacity (FWDAMR-RefLabCap, 2020-2024), έστειλε 50 καλλιεργήματα του έτους 2023 στο ECDC για αλληλούχηση ολικού γονιδιώματος.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η γονιδιωματική μελέτη της μοριακής επιδημιολογίας των καλλιεργημάτων *Campylobacter* spp. σε σχέση με την μικροβιακή τους αντοχή.

ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ: Η επιλογή των 50 καλλιεργημάτων (39 *C. jejuni* και 11 *C. coli*) βασίστηκε σε γεωγραφικά κριτήρια, την ημερομηνία απομόνωσης και το προφίλ μικροβιακής αντοχής. Ο έλεγχος αντιμικροβιακής ευαισθησίας διεξήχθη στο ΕΑ χρησιμοποιώντας τη μέθοδο διάχυσης δίσκου Kirby-Bauer κατά EUCAST. Το WGS υλοποιήθηκε από το EUROFINs με χρήση της πλατφόρμας NovaSeq 6000 της Illumina. Η βιοπληροφορική ανάλυση των δεδομένων του WGS περιέλαβε έλεγχο ποιότητας και συναρμολόγηση του γονιδιώματος, ταυτοποίηση και τυποποίηση των στελεχών, εντοπισμό γενετικών δομών που προσδίδουν αντοχή σε αντιβιοτικά και φυλογενετική ανάλυση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το WGS ανέδειξε 23 διαφορετικούς γνωστούς Sequence Types (STs), στους οποίους κατανεμήθηκαν τα 45/50 στελέχη, ενώ 5/50 κατατάχθηκαν σε 3 νέους STs. Ο επικρατής ST572 (7/50 *C. jejuni*) συσχετίστηκε με το προφίλ αντοχής σε στρεπτομυκίνη, αμικικιλίνη, ναλιδιξικό οξύ, σιπροφλοξασίνη και τετρακυκλίνη και το υπεύθυνο για την αντοχή γενετικό προφίλ *ant(6)-Ia*, *blaOXA-61*, *gyrA* (T86I), *tet(O/32/O)* αντίστοιχα. Στα υπό ανάλυση δείγματα δεν βρέθηκε χαρακτηρισμένο πλασμίδιο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η μέθοδος WGS αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο για τη μελέτη της μοριακής επιδημιολογίας των κλινικών καλλιεργημάτων *Campylobacter* spp. στη χώρα και σε συνδυασμό με τα επιδημιολογικά δεδομένα, μπορεί να συμβάλει στην επιτήρηση των κυκλοφορούντων κλώνων.

ΑΑ 56: ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΡΥΠΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΩΣ ΤΗΝ ΕΦΗΒΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ (ΜΕΛΕΤΗ ΡΕΑ)

Κατερίνα Μαργετιάκη¹, Χρυσή Μουάτσου², Θεανώ Ρουμελιωτάκη¹, Μαρίζα Καμπούρη³, Σοφία Ψωμά², Μαρίνα Βαφειάδη¹, Μαριάννα Καραχάλιου^{4,1}, Ευριπίδης Στεφάνου⁵, Αντώνης Μυριδάκης⁶, Δανάη Κωστοπούλου⁷, Λεόντιος Λεοντιάδης⁷, Λήδα Χατζή⁸, Μανόλης Κογεβίνας⁴, Κατερίνα Κούτρα²

1. Κλινική Προληπτικής και Κοινωνικής Ιατρικής, Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης

2. Τμήμα Ψυχολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης 3. Institute of Environmental Medicine, Karolinska Institutet, Stockholm, Sweden

4. ISGlobal, Barcelona Institute for Global Health, Barcelona, Spain 5. Τμήμα Χημείας, Σχολή Θετικών και Τεχνολογικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

6. Centre for Pollution Research & Policy, Environmental Sciences, Brunel University London, UK

7. Εργαστήριο Φασματομετρίας Μάζας και Ανάλυσης Διοξινών, ΙΠΡΕΤΕΑ, ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος»

8. Keck School of Medicine, University of Southern California, USA

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι συναισθηματικές και συμπεριφορικές διαταραχές είναι οι πιο συχνές διαταραχές της παιδικής και εφηβικής ηλικίας. Η πρώιμη έκθεση σε χημικούς ρύπους έχει συνδεθεί με συμπτώματα αυτών των διαταραχών, αλλά οι διαχρονικές συσχετίσεις δεν έχουν μελετηθεί επαρκώς.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της έρευνας είναι να συσχετίσει την έκθεση σε τρεις κατηγορίες χημικών ρύπων στη ηλικία των 4 ετών με την αναπτυξιακή πορεία των συμπτωμάτων εσωτερίκευσης και εξωτερίκευσης από την πρώιμη παιδική ηλικία έως την εφηβεία.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η ανάλυση χρησιμοποιεί διαχρονικά δεδομένα από 390 παιδιά που συμμετέχουν στη μελέτη Ρέα (Κρήτη), και παρακολουθήθηκαν στο πρόγραμμα INTEXT Trajectories στην ηλικία των 15 ετών. Στην ηλικία των 4 ετών, μετρήθηκαν οι οργανοχλωριωμένοι ρύποι (DDE, DDT, HCB, PCBs) στο αίμα με αέρια χρωματογραφία (GC-HRMS), ενώ οι φθαλικοί εστέρες και τα οργανοφωσφορικά φυτοφάρμακα (DAPs) στα ούρα με υγρή χρωματογραφία (HPLC). Τα συμπτώματα εσωτερίκευσης/εξωτερίκευσης αξιολογήθηκαν από τις μητέρες στα 4 (SDQ), 6, 11 και 15 έτη (CBCL). Οι διαχρονικές συσχετίσεις εκτιμήθηκαν με πολυπαραγοντικά GEE μοντέλα παλινδρόμησης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η έκθεση σε DDE, σε φθαλικούς εστέρες χαμηλού μοριακού βάρους και σε οργανοφωσφορικά φυτοφάρμακα συσχετίστηκε μόνο στα κορίτσια με αύξηση των συμπτωμάτων εξωτερίκευσης [β (95%CI): 3.38 (0.20, 6.57), 4.30 (0.56, 8.05) και 3.79 (1.10, 6.48) αντίστοιχα]. Επιπλέον, η έκθεση σε φθαλικούς εστέρες χαμηλού μοριακού βάρους συσχετίστηκε με αύξηση των συμπτωμάτων εσωτερίκευσης [β =4.80 (1.25, 8.35)]. Αντίθετα, στα αγόρια, το DDT συσχετίστηκε με μειωμένα συμπτώματα εσωτερίκευσης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η έκθεση σε χημικούς ρύπους είναι ένας σημαντικός τροποποιησμός παράγοντας που μπορεί να επηρεάσει διαφορετικά την εξέλιξη των συμπεριφορικών και συναισθηματικών δυσκολιών ανάλογα με το φύλο.

ΑΑ 57: ΠΡΩΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΟΥΧΙΣΗ ΠΛΗΡΟΥΣ ΓΟΝΙΔΙΩΜΑΤΟΣ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΜΑΤΩΝ ΜΟΝΟΦΑΣΙC SALMONELLA TYPHIMURIUM 4,[5],12:I: ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, 2023

Μιχάλης Πολέμης¹, Γεωργία Μανδηλαρά²

1. Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας – Βάρη,

2 Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής – Αθήνα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η μονοφασική παραλλαγή του οροτύπου *Salmonella* Typhimurium χαρακτηρίζεται από πολυαντοχή και αποτελεί σημαντικό παράγοντα τροφιμογενών συρροών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο της συμμετοχής του Εθνικού Κέντρου Αναφοράς Σαλμονελλών-Σιγκελών (ΕΚΑΣΣ) στο πρόγραμμα FWDAMR-RefLabCap (2020-2024), διενεργήθηκε αλληλούχιση πλήρους γονιδιώματος (WGS) σε 100 καλλιεργήματα Σαλμονέλλας του 2023.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η μοριακή χαρτογράφηση καλλιεργημάτων μονοφασικής *S. Typhimurium* και των φαινοτύπων αντοχής μέσω της μεθόδου WGS.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Δέκα από τα εκατό καλλιεργήματα που αλληλουχήθηκαν ήταν μονοφασικής *S. Typhimurium*, επιλεγμένα βάση γεωγραφικών κριτηρίων και προφίλ αντοχής. Η οροτυποποίηση και ο έλεγχος ευαισθησίας διεξήχθη στο ΕΚΑΣΣ (μέθοδος Kirby-Bauer; οδηγίες EUCAST). Το WGS υλοποιήθηκε από το EUROFINS με χρήση της πλατφόρμας NovaSeq 6000 της Illumina. Η βιοπληροφορική ανάλυση περιέλαβε έλεγχο ποιότητας και συναρμολόγηση του γονιδιώματος, ταυτοποίηση και τυποποίηση, εντοπισμό γενετικών δομών που προσδίδουν αντοχή και φυλογενετική ανάλυση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στο 60% (6/10) των καλλιεργημάτων εντοπίστηκαν χαρακτηρισμένα πλασμίδια (IncQ1 (6/6), Col(pHAD28) (1/6)) που φέρουν γονίδια αντοχής. Το επικρατές προφίλ αντοχής σε στρεπτομυκίνη, καναμυκίνη, αμπικιλίνη, σουλφαμεθοξαζόλη και τετρακυκλίνη (5/10) συσχετίζεται με τα γονίδια *aph(3'')-Ib*, *aph(6)-Id*, *blaTEM-1B*, *sul2* και *tet(B)*, εκ των οποίων τρία εντοπίζονται στο πλασμίδιο IncQ1. Σε ένα καλλιεργήμα εντοπίστηκε το πλασμίδιο Col(pHAD28) που φέρει το γονίδιο *qnrB19* προσδίδοντας αντοχή στις κινολόνες. Βάση της ανάλυσης core-genome MLST, τα καλλιεργήματα ανήκουν σε 8 complex types (CTs).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η μέθοδος WGS αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο για τη μελέτη της μοριακής επιδημιολογίας των κλινικών καλλιεργημάτων μονοφασικής *S. Typhimurium* στη χώρα και σε συνδυασμό με τα επιδημιολογικά δεδομένα, μπορεί να συμβάλει στην επιτήρηση των κυκλοφορούντων κλώνων.

ΑΑ 58: ΤΡΕΙΣ ΔΕΚΑΕΤΙΕΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗΣ ΑΝΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ – ΔΙΚΤΥΟ WHONET-GREECE

Μιχάλης Πολέμης¹, Έλλη Θεοφίλη¹, Κυριακή Τρυφίνοπούλου², Αλκιβιάδης Βατόπουλος³

1. Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας – Βάρη

2. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου (ΠαΓΝΗ) – Κρήτη

3. Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής – Αθήνα

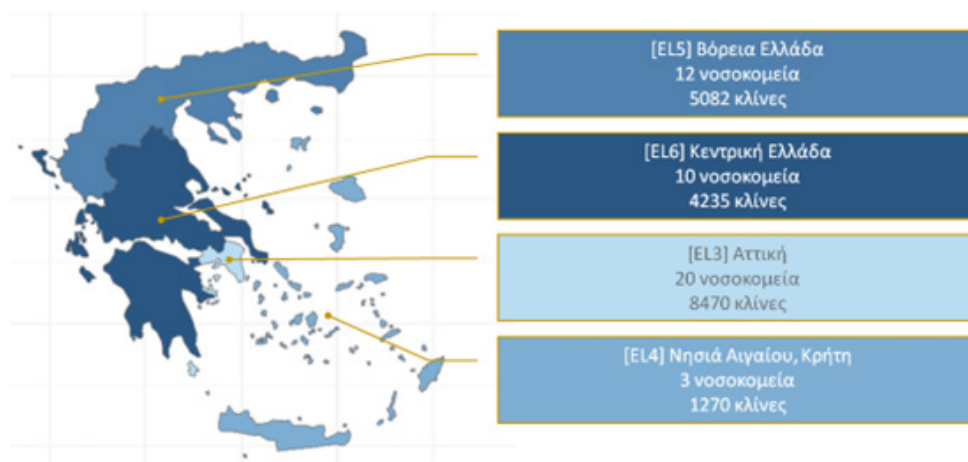
ΕΙΣΑΓΩΓΗ : Η αντιμικροβιακή αντοχή (AMR) συνιστά παγκόσμιο πρόβλημα που απαιτεί αποτελεσματική επιτήρηση και αποφασιστικές παρεμβάσεις. Στην Ελλάδα, το δίκτυο WHONET-Greece, που ιδρύθηκε το 1995, αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο επιτήρησης της AMR. Αξιοποιεί μικροβιολογικά δεδομένα ελέγχων ευαισθησίας (AST) νοσοκομείων, διασφαλίζοντας υψηλή πληθυσμιακή εκπροσώπηση (~70%).

ΣΚΟΠΟΣ: Η αποτύπωση της διαδρομής του δικτύου επιτήρησης WHONET-Greece στις τελευταίες τρεις δεκαετίες και η διερεύνηση της προσαρμοστικότητας του στο μεταβαλλόμενο τοπίο της δημόσιας υγείας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Το WHONET-Greece συλλέγει εξαμηνιαία δεδομένα AST από 46 τριτοβάθμια νοσοκομεία που καλύπτουν και τις επτά υγειονομικές περιφέρειες της χώρας. Τα δεδομένα αναλύονται χρησιμοποιώντας βασικές και προηγμένες στατιστικές μεθόδους με τη χρήση των λογισμικών: WHONET, Excel, Stata, R.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στα τριάντα χρόνια λειτουργίας, το WHONET-Greece εδραιώθηκε ως βασικό σύστημα επιτήρησης της AMR επιτυγχάνοντας σημαντικούς στόχους-ορόσημα. Ανάμεσά τους, η πρώτη πιλοτική προσπάθεια επιτήρησης της AMR στην πρωτοβάθμια περίθαλψη (2005), η συμμετοχή σε εκπαιδευτικό πρόγραμμα εθνικής εμβέλειας για την επιτήρηση της AMR με τη χρήση δεδομένων AST (2008-2009), ο υπολογισμός της επίπτωσης των βακτηριαιμιών (2013-2018) και η επιτυχής διασύνδεση με το Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Μονάδων Υγείας (2021). Το δίκτυο διατήρησε την αποτελεσματική του λειτουργία κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης (2011-2015) αλλά και της πανδημίας COVID-19 (2020-2022).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Το WHONET-Greece έχει αποδειχθεί πολύτιμο όπλο στην αντιμετώπιση της AMR, παρέχοντας συγκρίσιμα και ενημερωμένα δεδομένα που συμβάλλουν σε εθνικές και διεθνείς προσπάθειες. Η μακροβιότητα και προσαρμοστικότητα του αποτελούν μαρτυρίες της αποτελεσματικότητας της επιτήρησης που βασίζεται σε δεδομένα ρουτίνας. Μελλοντικά, η στρατηγική επέκταση του δικτύου, η αξιοποίηση μεθόδων αλληλούχισης και η ενσωμάτωση δεδομένων επιτήρησης λυμάτων θα ενισχύσουν τις δυνατότητές του.

Εικόνα 1 Γεωγραφική κατανομή νοσοκομείων που συμμετέχουν στο δίκτυο WHONET-Greece. Ο συνολικός αριθμός των ενεργών νοσοκομείων & κλινών έχει υπολογιστεί βάσει στατιστικών του 2023.

ΑΑ 59: ΤΑΧΕΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΠΟΛΥΑΝΘΕΚΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΤΥΠΟΥ PSEUDOMONAS AERUGINOSA ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ - WHONET-GREECE (2020-2023)

Μιχάλης Πολέμης¹, Έλλη Θεοφίλη¹, Όλγα Παππά¹, Κλέων Καραδήμας¹, Κυριακή Τρυφινόπουλου²

1. Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας - Βάρη

2. Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου (ΠαΓΝΗ) - Κρήτη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η πολυανθεκτική *Pseudomonas aeruginosa* έχει αναγνωριστεί ως σημαντική απειλή δημόσιας υγείας καθώς συνδέεται με παράταση του χρόνου νοσηλείας και δυσμενή αποτελέσματα στη θεραπεία των ασθενών.

ΣΚΟΠΟΣ: Στόχος ήταν η χρονική και γεωγραφική ανάλυση ενός ταχέως αναδυόμενου, πολυανθεκτικού φαινοτύπου *P.aeruginosa* σε εθνικό επίπεδο, όπως ανιχνεύθηκε μέσω του Ελληνικού Ηλεκτρονικού Συστήματος για την Επιτήρηση της Αντιμικροβιακής Αντοχής (WHONET-Greece).

ΜΕΘΟΔΟΣ: Αξιοποιήθηκαν δεδομένα ελέγχου ευαισθησίας από 22.236 απομονώσεις *P.aeruginosa* από νοσηλευόμενους ασθενείς σαράντα πέντε (45) νοσοκομείων στην τετραετία 2020-2023. Χρησιμοποιήθηκε η ανάλυση "Resistance profiles" του λογισμικού WHONET (έκδοση 2023), εξετάζοντας πέντε ομάδες/παράγοντες αντιβιοτικών (καρβαπενέμες, πιπερακιλλίνη-ταζομπακτάμη, κεφαλοσπορίνες, φθοριοκινολόνες, αμινογλυκοσίδες).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Επιβεβαιώθηκε ταχεία αύξηση ενός αναδυόμενου φαινοτύπου *P.aeruginosa*, ανθεκτικού και στις πέντε ομάδες/παράγοντες αντιβιοτικών. Ο επιπολασμός του αυξήθηκε κατά 63,8% το 2023 (από 15,2% σε 24,9%), ενώ στους τελευταίους 24 μήνες της υπό μελέτης περιόδου παρατηρήθηκε αύξηση κατά 2,13 φορές (από 11,7% σε 24,9%). Παράλληλα, ο επιπολασμός των άλλων προφίλ *P.aeruginosa* ανθεκτικής στις καρβαπενέμες (CRPA) μειώθηκε το 2023 από 22,5% σε 17%. Η ανάλυση του επιπολασμού του υπό διερεύνηση φαινοτύπου στις διαφορετικές περιοχές NUTS-1 της χώρας, αποκάλυψε ταχεία αύξηση κυρίως στην Αττική (EL3, 19/45 νοσοκομεία) και την Κεντρική Ελλάδα (EL6, 8/45 νοσοκομεία), με επιπολασμό 25,4% και 26,2% αντίστοιχα στο δεύτερο εξάμηνο του 2023. Στη Βόρεια Ελλάδα (EL5, 15/45 νοσοκομεία) παρατηρήθηκε σταθερή αύξηση από 12% στο 19,3%, ενώ στα Νησιά του Αιγαίου/Κρήτη (EL4, 3/45 νοσοκομεία) τα επίπεδα επιπολασμού παρέμειναν σταθερά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Υπάρχει ένας αναδυόμενος φαινότυπος πολυανθεκτικής CRPA στην Ελλάδα. Η συστηματική επιτήρηση είναι απαραίτητη για την ανίχνευση τέτοιων απειλών, δίνοντας τη δυνατότητα για στοχευμένες παρεμβάσεις και περαιτέρω μοριακή ανάλυση.

ΑΑ 60: ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΒΟΛΙΚΩΝ ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ ΔΕΙΚΤΩΝ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΝΙΚΩΝ ΒΙΟΔΕΙΚΤΩΝ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΣΤΗΝ UK BIOBANK

Χρήστος Κ. Παπαγιαννόπουλος¹, Γιώργος Μαρκόζαννης^{1,2}, Χρήστος Β. Χαλίτσιος¹, Sofia Christakoudi², Marc J Gunter², Laura Dossus³, Ιωάννα Τζουλάκη^{2,4}, Χριστόφορος Παπανδρέου^{5,6}, Κωνσταντίνος Κ. Τσιλίδης^{1,2}

1. Τμήμα Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, Ελλάδα.

2. Τμήμα Επιδημιολογίας και Βιοστατιστικής, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Imperial College London, Λονδίνο, Ηνωμένο Βασίλειο.

3. Τμήμα Διατροφής και Μεταβολισμού, Διεθνής Οργανισμός Έρευνας για τον Καρκίνο, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, Λυών, Γαλλία.

4. Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών, Αθήνα, Ελλάδα. 5. Ινστιτούτο Υγείας Pere Virgili (IISPV), Ρέους, Ισπανία.

6. Τμήμα Επιστημών Διατροφής και Διαιτολογίας, Σχολή Επιστημών Υγείας, Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, Σητεία, Ελλάδα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η υπερβολική συσσώρευση λίπους αυξάνει τον κίνδυνο νοσηρότητας, ωστόσο οι υποκείμενοι μηχανισμοί παραμένουν άγνωστοι.

ΣΚΟΠΟΣ: Αναπτύξαμε και συγκρίναμε σε επίπεδο φύλου μεταβολικές υπογραφές (ΜΥ) για επτά δείκτες παχυσαρκίας (ποσοστό σωματικού λίπους, δείκτης μάζας σώματος, περίμετρος μέσης, περίμετρος γοφών, λόγος περιμέτρου μέσης-γοφών, και δύο αλλομετρικούς δείκτες: δείκτης σωματικού σχήματος [ΔΣΣ, A Body Shape Index], δείκτης γοφών [ΔΓ, Hip Index]), και εξετάσαμε τις σχέσεις τους με 30 κλινικούς βιοδείκτες.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Εφαρμόσαμε μοντέλα μηχανικής μάθησης για τη δημιουργία ΜΥ σε 153.279 συμμετέχοντες από την UK Biobank με 249 μεταβολίτες μετρημένους στο πλάσμα αίματος. Η αξιολόγηση των ΜΥ επαληθεύτηκε σε ανεξάρτητη κοόρτη 1151 συμμετεχόντων από τη Μελέτη Υγείας Ηπείρου.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στις γυναίκες, οι ΜΥ αποτελούνταν κυρίως από συγκεντρώσεις λιποπρωτεϊνών, απολιποπρωτεϊνών και γλυκοπρωτεϊνών που σχετίζονται με φλεγμονή, ενώ στους άνδρες επικράτησαν λιποπρωτεΐνες πλούσιες σε εστέρες χοληστερόλης και διακλαδισμένα αμινοξέα. Οι συγκρίσεις των ΜΥ μεταξύ τους έδειξαν πως οι μη αλλομετρικοί δείκτες μοιράζονταν υψηλότερα ποσοστά κοινών μεταβολιτών (μέσος: 42,4%), ενώ οι αλλομετρικοί δείκτες χαμηλότερα (μέσος: 13%). Οι ΜΥ συσχετίστηκαν ανεξάρτητα με περισσότερους από 25 κλινικούς βιοδείκτες, με αυτές τις συσχετίσεις να παραμένουν ισχυρότερες σε σύγκριση με τις αντίστοιχες φαινοτυπικές των δεικτών παχυσαρκίας. Η ΜΥΔΣΣ βρέθηκε να είναι αθηρογόνα, ενώ η ΜΥΔΓ ήταν πιο ευνοϊκή για την υγεία.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Διαφορετικές περιοχές απόθεσης του λιπώδους ιστού υφίστανται διακριτές μεταβολικές διεργασίες, καθεμία με μοναδική επίδραση στην υγεία. Οι ισχυρότερες συσχετίσεις που παρατηρήθηκαν μεταξύ ΜΥ και κλινικών βιοδεικτών υπογραμμίζουν τη σημασία της εξέτασης μεταβολικών παραγόντων πέρα από τους απλούς δείκτες παχυσαρκίας στην εκτίμηση του κινδύνου για την υγεία.

ΑΑ 61: ΔΙΣΦΑΙΝΟΛΗ Α (ΒΡΑ) ΚΑΙ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ

Αικατερίνη Σταμούλη¹, **Ευστράτιος Παπουτσάνης¹**, Ανδρέας Ανέστης^{1,2}, Νικόλαος Παπαδάκης¹

1.Εργαστήριο Υγιεινής, Προληπτικής - Κοινωνικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

2.Τομέας Επιστημών και Τεχνολογίας, Αμερικανικό Κολλέγιο Θεσσαλονίκης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η ΒΡΑ αποτελεί έναν επιβεβαιωμένο ενδοκρινικό διαταρράκτη που σχετίζεται με την πρόκληση υπογονιμότητας. Απαντάται ως πρώτη ύλη σε ποικίλα προϊόντα καθημερινής χρήσης (π.χ πλαστικά μπουκάλια, συσκευασίες τροφίμων). Πρόσφατα δεδομένα καταδεικνύουν ότι σε πολλές χώρες η πλειονότητα του πληθυσμού (έως 100%) εκτίθεται σε δόσεις που υπερβαίνουν τα θεωρούμενα ως ασφαλή όρια.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση της συσχέτισης μεταξύ έκθεσης στην ΒΡΑ και εμφάνισης υπογονιμότητας, καθώς και η περιγραφή των μηχανισμών που επιδρά σε κάθε φύλο.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Για την υλοποίηση της εργασίας, πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση της πρόσφατης συναφούς επιστημονικής βιβλιογραφίας μέσω των βιβλιογραφικών βάσεων PubMed και Scopus.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η ΒΡΑ επιδρά στα δύο φύλα μέσω κοινών μηχανισμών. Ειδικότερα, διαταράσσει τη λειτουργία του Υποθαλαμικού-Υποφυσικού-Γεννητικού Άξονα επηρεάζοντας την παραγωγή των δύο γοναδοτροπινών και επομένως των στεροειδών ορμονών του φύλου, ενώ επιπλέον μιμείται τη δράση ορισμένων από αυτές. Επίσης, επάγει επιγενετικές τροποποιήσεις σε γονίδια πρωτεϊνών εμπλεκόμενων στην φυσιολογία της αναπαραγωγής ενώ τέλος, προάγει το οξειδωτικό στρες, προκαλώντας μιτοχονδριακή δυσλειτουργία, μεταβολές στην ενδοκυτταρική σηματοδότηση και ενεργοποίηση των μονοπατιών της απόπτωσης. Έτσι, η ΒΡΑ επηρεάζει την παραγωγή και την λειτουργικότητα των αναπαραγωγικών κυττάρων (π.χ μειωμένα σπερματοζωάρια και ωάρια, ελαττωμένη κινητικότητα κ.ά) και τη μορφολογία των αναπαραγωγικών οργάνων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Για την προστασία από την ΒΡΑ έχουν τεθεί από τους φορείς υγείας “ασφαλή όρια έκθεσης” που, αφενός δεν εφαρμόζονται, αφετέρου φαίνεται πως δεν παρεμποδίζουν πλήρως την εκδήλωση της τοξικής της δράσης. Δεδομένου ότι τα κυκλοφορούντα υποκατάστατα της ΒΡΑ είναι εξίσου επιβλαβή, αναδεικνύεται η ανάγκη λήψης προσωπικών μέτρων για την αποφυγή της έκθεσης στην ουσία.

ΑΑ 62: ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΘΑΝΑΤΟΥ Ή ΔΙΑΣΩΛΗΝΩΣΗΣ ΣΕ ΝΟΣΗΛΕΥΟΜΕΝΟΥΣ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ COVID-19 ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΦΛΩΡΙΝΑΣ: ΜΙΑ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΚΟΟΡΤΗΣ

Σταυρούλα Τζιούτζια¹, Ειρήνη Παγκαλίδου^{1,2}, Άννα-Μπεττίνα Χαΐδιτς¹, Νικόλαος Σπ. Ιωακειμίδης³

1. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής & Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, Ελλάδα

2. Εργαστήριο Υγιεινής & Επιδημιολογίας, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα, Ελλάδα

3. Γενικό Νοσοκομείο Φλώρινας, Φλώρινα, Ελλάδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η πανδημία COVID-19 άσκησε πρωτοφανή πίεση στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης παγκοσμίως. Η κατανόηση των παραγόντων που σχετίζονται με ανεπιθύμητες εκβάσεις, όπως ο θάνατος ή η διασωλήνωση, σε νοσηλευόμενους ασθενείς με COVID-19 είναι κρίσιμη σημασίας για τη βελτίωση των στρατηγικών θεραπείας και της πρόγνωσης των ασθενών.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρούσα μελέτη στοχεύει στον εντοπισμό κλινικών και δημογραφικών παραγόντων, καθώς και συννοσηροτήτων εστιάζοντας στις καρδιακές παθήσεις, που συμβάλλουν στις ανεπιθύμητες εκβάσεις σε ασθενείς που νοσηλεύονται με COVID-19 στο Γενικό Νοσοκομείο Φλώρινας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία ευκολίας περιλαμβάνοντας ενήλικες ασθενείς που νοσηλεύτηκαν με COVID-19 για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στο γενικό νοσοκομείο Φλώρινας. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω του μοντέλου των αναλογικών κινδύνων Cox, την ηλικία, την κατάσταση εμβολιασμού και των συννοσηροτήτων χρησιμοποιώντας το στατιστικό πρόγραμμα R.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμπεριελήφθησαν συνολικά 444 ασθενείς, με μέση ηλικία τα 75 έτη (SD= 13.7), εκ των οποίων το 55.3% άντρες. Το 71% των νοσηλευόμενων ήταν μη-εμβολιασμένοι έναντι του SARS-CoV-2, με τους ανεμβολίαστους ή μη πλήρως εμβολιασμένους να έχουν 40% αυξημένο κίνδυνο για θάνατο ή διασωλήνωση (HR = 1.40, 95%CI 1.11-1.77, p=0.005). Η αύξηση της ηλικίας συσχετίζεται με ~1% χαμηλότερο κίνδυνο για το καταληκτικό σημείο (HR = 0.99, 95%CI 0.98-0.9996, p=0.042). Επιπλέον, δε βρέθηκε σημαντική συσχέτιση μεταξύ των συννοσηροτήτων: αρτηριακή υπέρταση, στεφανιαία νόσος, καρδιακή ανεπάρκεια, κοιλιακή μαρμαρυγή, με το θάνατο και τη διασωλήνωση. Καθώς, ούτε των ασθενών όπου λάμβαναν αντιαιμοπεταλιακά σκευάσματα, DOACs, διουρητικά και στατίν.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα ευρήματα υπογραμμίζουν τη σημασία της έγκαιρης παρέμβασης και της στοχευμένης κλινικής διαχείρισης για ομάδες υψηλού κινδύνου, ιδιαίτερα μη εμβολιασμένους και ηλικιωμένους ασθενείς με υποκείμενα νοσήματα.

ΑΑ 63: ΔΙΑΣΥΝΔΕΤΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ «Ε.Ν.ΟΡΑΜΑ» ΤΟΥ ΣΟΦΨΥ Ν. ΣΕΡΡΩΝ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΤΗΣ Π.Ε. ΣΕΡΡΩΝ

Αναστάσιος Κούρτης¹, Ολυμπία Καλαμπαλίκη¹, Σταυρούλα Κασάπη¹ Βασίλης Δρούγγος¹

1. Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας «ΕΝΟΡΑΜΑ» του ΣΟΦΨΥ Ν. Σερρών

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ως Διασυνδεδετική Ψυχιατρική ορίζεται ο κλάδος της Ψυχιατρικής που παρέχει ψυχιατρικές υπηρεσίες σε νοσηλευόμενους παθολογικούς και χειρουργικούς ασθενείς των Μονάδων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, ενώ ταυτόχρονα καλύπτει διδακτικές και ερευνητικές δραστηριότητες σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιαστεί ο ρόλος της Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας «Ε.Ν.ΟΡΑΜΑ» του ΣΟΦΨΥ Ν. Σερρών στην ψυχοεκπαίδευση του προσωπικού των Κέντρων Υγείας της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών. Στόχος της ψυχοεκπαίδευσης είναι αφενός η ψυχική ενδυνάμωση του προσωπικού αφετέρου η ανάπτυξη και προαγωγή της επικοινωνίας μεταξύ της ψυχιατρικής ομάδας και του υγειονομικού προσωπικού των Κέντρων Υγείας για την εξασφάλιση μιας βιο-ψυχο-κοινωνικής και ολιστικής προσέγγισης του ασθενή.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Τον Απρίλιο του 2024, μετά από αίτημα των διευθυντών των Κέντρων Υγείας της Π.Ε. Σερρών, ξεκίνησαν ομάδες ψυχοεκπαίδευσης του προσωπικού των Κέντρων Υγείας. Οι συναντήσεις περιελάμβαναν ενημέρωση του προσωπικού σε θέματα ψυχικής υγείας, «καλές πρακτικές» σε τρόπους διαχείρισης κρίσεων και ψυχική ενδυνάμωση του προσωπικού.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Από τις πρώτες συναντήσεις έγινε φανερό η ανάγκη των ομάδων ψυχοεκπαίδευσης. Το προσωπικό των Κέντρων Υγείας συζήτησε τα προβλήματα που αντιμετωπίζει και σχετίζονται κυρίως με τη διαχείριση περιστατικών που παρουσιάζουν κλινική εικόνα με ψυχιατρικά χαρακτηριστικά. Αναφέρουν αισθήματα «ασφάλειας» και «ανακούφισης» στην ύπαρξη των ειδικών ψυχικής υγείας στον χώρο των Κέντρων Υγείας, αλλά και βελτίωση της καθημερινής πρακτικής που σχετίζεται με περιστατικά που χρήζουν ψυχοκοινωνικής προσέγγισης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η εξατομικευμένη παρέμβαση και επιλογή εκπαιδευτικών ενοτήτων προς συζήτηση, μπορεί να μειώσει την επιβάρυνση του προσωπικού των Κέντρων Υγείας και να βοηθήσει στην καλύτερη διαχείριση των πολιτών που επισκέπτονται τα Κέντρα Υγείας.

ΑΑ 64: Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΩΣΤΙΣΜΟΥ ΣΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

Δ. Τσιλάκης¹, Ι. Παρίσης², Ε. Πολυζωγοπούλου², Α. Μπαρμπούνη¹, Α. Λάγιου¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Τμήμα Δημόσιας και Κοινωνικής Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

2. Πανεπιστημιακή Κλινική Επειγόντων Περιστατικών, Αττικό Νοσοκομείο, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Ως «συνωστισμός» (crowding) στα Τμήματα Επειγόντων Περιστατικών (ΤΕΠ) ορίζεται η κατάσταση όπου η ζήτηση υπηρεσιών υγείας υπερβαίνει τους διαθέσιμους πόρους. Η κατάσταση αυτή αποτελεί σύνθετο φαινόμενο στα Ελληνικά νοσοκομεία, ιδιαίτερα των μεγάλων πόλεων. Ένα από τα αίτια που συμβάλλουν στη δημιουργία του «συνωστισμού» είναι και οι «ακατάλληλες» προσελεύσεις ασθενών, με την έννοια ότι θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν από άλλες υπηρεσίες υγείας, με κυριότερη την πρωτοβάθμια περίθαλψη.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι ο υπολογισμός της συχνότητας των «ακατάλληλων» επισκέψεων στο Καρδιολογικό ΤΕΠ Πανεπιστημιακού νοσοκομείου, βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων που βασίζονται σε στοιχεία από την προσέλευση και αντιμετώπιση των ασθενών.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Πρόκειται για μια μη παρεμβατική, συγχρονική (cross-sectional) μελέτη, που βασίζεται στο ηλεκτρονικό αρχείο και το βιβλίο καταγραφής ασθενών του ΤΕΠ, για το ημερολογιακό έτος 2021.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το σύνολο των ασθενών που προσήλθαν για εξέταση στη διάρκεια του έτους ήταν 5.798 ασθενείς. Διενεργήθηκε πιλοτική μελέτη σε δείγμα 55 ασθενών, οι οποίοι προσήλθαν στο ΤΕΠ σε διαφορετικές ημέρες (μία καθημερινή, μία αργία), σε διαφορετικές εποχές του έτους. Με βάση το σύνολο των κριτηρίων, οι επισκέψεις θεωρήθηκαν ακατάλληλες σε 4/55 (7,3%) των ασθενών, αλλά σε ανάλυση ευαισθησίας με συμπερίληψη των ασθενών που ως μόνο κριτήριο «καταλληλότητας» είχαν τη διενέργεια μιας εργαστηριακής εξέτασης, το ποσοστό αυτό ανήλθε στο 30,9%. Με βάση τα παραπάνω, το τελικό δείγμα της μελέτης θα συμπεριλάβει 440 άτομα, με τυχαία επιλογή, με διαστρωμάτωση ανά μήνα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Ένα σημαντικό ποσοστό των επισκέψεων στο Καρδιολογικό ΤΕΠ, μπορούν να θεωρηθούν ως «ακατάλληλες» και συνεπώς δυνητικά αντιμετωπίσιμες από κέντρα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

**ΑΑ 65: YOGA, ΤΑΙ CHΙ, QIGONG ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΟΜΕΤΑΒΟΛΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ:
ΕΝΑ UMBRELLA REVIEW ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΩΝ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ-ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ**

Χριστίνα Χατζή¹, Γεώργιος Μαρκοζάννης^{2,3}, **Αθανάσιος Μπάσιος¹**, Αικατερίνη Καλαμπόκη⁴, Κυριάκος Καζάκος⁵ Ευαγγελία Ντζάνη^{6,7}, Κωνσταντίνος Τσιλίδης^{2,3}, Ευάγγελος Ρίζος⁸

1. RN, MSc, PhD(c), Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

2. Αναπληρωτής/τρια Καθηγητής/τρια Επιδημιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

3. Department of Epidemiology and Biostatistics, School of Public Health, Imperial College London, London, UK

4. RN, MSc, Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

5. Καθηγητής Παθολογίας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας, Θεσσαλονίκη

6. Καθηγήτρια Επιδημιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

7. Department of Health Services, Policy and Practice, School of Public Health, Brown University, RI, USA3

8. Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η Yoga είναι συνδυασμός προπόνησης, ελεγχόμενης αναπνοής και χαλάρωσης. Το Tai Chi και η Qigong είναι ασκήσεις μυαλού-σώματος που συνδυάζουν χορευτικές με μυοσκελετικές κινήσεις, αναπνοή και διαλογισμό.

ΣΚΟΠΟΣ: Η επίδραση της Yoga, Tai Chi και Qigong στους καρδιομεταβολικούς παράγοντες κινδύνου σε ενήλικα άτομα με τουλάχιστον έναν καρδιομεταβολικό παράγοντα κινδύνου.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Έγινε αναζήτηση στις βάσεις δεδομένων PubMed και Scopus μέχρι τον Αύγουστο 2024. Τα αποτελέσματα βαθμολογήθηκαν ως ισχυρά, άκρως ενδεικτικά και ενδεικτικά με βάση τα κριτήρια: >500 μέγεθος δείγματος, τιμή $p < 10^{-6}$ στο random effects model, $I^2 < 50\%$, 95% prediction interval εξαιρουμένου του μηδενός, χωρίς small study effects και χωρίς excess significance bias. Η στατιστική ανάλυση πραγματοποιήθηκε στο πρόγραμμα STATA 16.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμπεριλήφθηκαν 7 συστηματικές ανασκοπήσεις και μετα-αναλύσεις (Qigong: 2, Tai Chi: 3, Yoga: 2). 4 συσχετίσεις για την διαστολική αρτηριακή πίεση (ΔΑΠ) μετά από 3 μήνες Tai Chi [MD: -7,58 (95% CI -8,56, -6,60) mmHg] και μετά από ≥6 μήνες [MD: -4,62 (95% CI -6,09, -3,16) mmHg], συστολική αρτηριακή πίεση (ΣΑΠ) μετά από ≥6 μήνες Tai Chi [MD: -8,80 (95% CI -11,28, -6,32) mmHg] και ολική χοληστερόλη με Tai Chi σε ασθενείς με ιδιοπαθή υπέρταση [WMD: -8,46 (95% CI -11,7, -5,4) mg/dL] χαρακτηρίστηκαν ισχυρές, ενώ 1 συσχέτιση που αναφέρεται σε ΣΑΠ μετά από 3 μήνες Tai Chi [MD: -15,39 (95% CI -19,76, -11,01) mmHg] σε άτομα με ιδιοπαθή υπέρταση άκρως ενδεικτική. Ενδεικτική δεν χαρακτηρίστηκε καμία συσχέτιση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η άσκηση Tai Chi μπορεί να προταθεί σε ασθενείς με ιδιοπαθή υπέρταση λόγω των θετικών επιδράσεων που φαίνεται να έχει στην αρτηριακή πίεση.

ΑΑ 66: ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ & ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ: ΔΡΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Χαράλαμπος Βασιλείου¹, **Γεώργιος Κώνσταντος**², Γεώργιος Κιαχόπουλος³, Αθανάσιος Γιώγλου⁴, Χριστίνα Μανιατάκου⁴

1. Περιφέρεια Αττικής, Καλλιθέα 2. Περιφέρεια Αττικής, Παλλήνη 3. Περιφέρεια Αττικής, Ελευσίνα 4. Περιφέρεια Αττικής, Πειραιάς & Νήσοι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι λοιμώξεις που μεταδίδουν τα κουνούπια αποτελούν διαχρονικά ένα σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας. Παράγοντες όπως η κλιματική αλλαγή και η παγκοσμιοποίηση φέρνουν στο προσκήνιο νοσήματα όπως η ελονοσία, ο δάγκειος πυρετός, η λοίμωξη από τους ιούς Δυτικού Νείλου, Zika και Chikungunya, σε παγκόσμια κλίμακα, ακόμα και σε μη ενδημικές περιοχές.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρουσίαση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στον κίνδυνο εμφάνισης λοιμώξεων που μεταδίδονται από τα κουνούπια, αλλά και των προσαρμοσμένων παρεμβάσεων που αναλαμβάνονται από την Περιφέρεια Αττικής για την προστασία της δημόσιας υγείας.

ΥΛΙΚΟ & ΜΕΘΟΔΟΣ: Αναζητήθηκε υλικό σε βάσεις δεδομένων φορέων όπως του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων και του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, σε δημοσιευμένα άρθρα και μελέτες μέσω βιβλιογραφικών βάσεων (SCOPUS, PUBMED, THE LANCET, MDPI κ.ά.). Τέλος, χρησιμοποιήθηκε υλικό από τα αρχεία που τηρούνται στην Περιφέρεια Αττικής για τα προγράμματα διαχείρισης κουνουπιών που εκπονούνται στις περιοχές της.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: Η κλιματική αλλαγή επιδρά μεταξύ άλλων στην ανάπτυξη αυξημένων πληθυσμών κουνουπιών, στη διεύρυνση της περιόδου που δραστηριοποιούνται, ακόμα και στην εδραίωση τροπικών ειδών κουνουπιών σε πιο εύκρατες ζώνες. Στην Περιφέρεια Αττικής ιδιαίτερα τα έτη 2023-24, καταγράφεται αυξημένη δραστηριότητα κουνουπιών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, γεγονός που έχει οδηγήσει σε δράσεις αυξημένης επαγρύπνησης, προσαρμοσμένες δράσεις πρόληψης σε συνεργασία με επιστημονικούς φορείς και στοχευμένες παρεμβάσεις μετά την εμφάνιση κρουσμάτων νοσημάτων που μεταδίδονται από τα κουνούπια.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει τον κίνδυνο μετάδοσης νοσημάτων από τα κουνούπια, καθιστώντας κρίσιμη την ανθρώπινη παρέμβαση σε επίπεδο πρόληψης καθώς και την επαγρύπνηση στο επίπεδο των ιατρικών υπηρεσιών.

ΑΑ 67: ΕΓΚΑΙΡΗ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ ΤΟΥ SARS-COV-2 ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ COVID-19 ΣΕ ΔΟΜΕΣ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Χριστίνα Διαμάντη¹, Λάμπρος Νούσης¹, Πέτρος Μποζίδης¹, Μιχάλης Κουρέας², Μαρία Κυρίτση², Γιώργος Μαρκοζάννης¹, Δημήτρης Αλίβεργης³, Κωνσταντίνα Γκαρτζονίκα¹, Κωνσταντίνος Τσιλίδης¹, Αριστείδης Μπαρτζώκας⁴, Αλεξάνδρα Κουτσοτόλη¹, Αναστασία Κουτσογιούτσου⁵, Ειρήνη Χριστάκη⁶, Χρήστος Χατζηχριστοδούλου^{2,5}, Ευαγγελία Ντζάνη¹

1. Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
2. Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
3. Τμήμα Βιολογικών Εφαρμογών & Τεχνολογιών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
4. Τμήμα Φυσικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
5. Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας
6. Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ιωαννίνων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η πανδημία COVID-19 προκάλεσε παγκόσμια ανησυχία, καθιστώντας κρίσιμη την έγκαιρη ανίχνευση του ιού SARS-CoV-2 για τον περιορισμό της εξάπλωσης. Στις δομές φιλοξενίας προσφύγων, όπου η πυκνότητα πληθυσμού είναι υψηλή και οι υγειονομικές συνθήκες μεταβαλλόμενες, η επιτήρηση των λυμάτων προσφέρει μια μη παρεμβατική μέθοδο παρακολούθησης της παρουσίας του ιού.

ΣΚΟΠΟΣ: Η μελέτη στοχεύει στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της επιτήρησης λυμάτων για την ανίχνευση του SARS-CoV-2 σε δομές φιλοξενίας προσφύγων.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: Η δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε στις κύριες αποχετεύσεις δύο δομών φιλοξενίας προσφύγων στα Ιωάννινα μεταξύ 09/2020 – 01/2022. Συλλέχθηκαν 93 δείγματα λυμάτων (Δομή 1: 66 δείγματα, Δομή 2: 27 δείγματα), τα οποία συμπυκνώθηκαν με τη μέθοδο κατακρήμνισης PEG 8000/NaCl. Η μοριακή ανίχνευση του SARS-CoV-2 πραγματοποιήθηκε μέσω RT-qPCR, ενισχύοντας τα γονίδια ORF1ab και N.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Από τα 93 δείγματα, 20 ήταν θετικά στην παρουσία SARS-CoV-2 και αντιστοιχούσαν σε 12 εξάρσεις/αιχμές διακριτές στον χρόνο (απόσταση τουλάχιστον 7 ημερών μεταξύ τους). Παρατηρήθηκαν τρεις ταυτόχρονες εξάρσεις στις δύο δομές. Όσον αφορά τη συσχέτιση της επιδημιολογικής επιτήρησης μεταξύ λυμάτων και κλινικών περιστατικών, στη Δομή 1 καταγράφηκε αύξηση του ιικού φορτίου 7 ημέρες πριν την αύξηση των κλινικών κρουσμάτων. Στη Δομή 2, οι αυξήσεις του ιικού φορτίου ταυτίστηκαν με τα κλινικά δεδομένα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η επιτήρηση λυμάτων είναι μια αξιόπιστη μέθοδος έγκαιρης ανίχνευσης του SARS-CoV-2, ιδιαίτερα σε πυκνοκατοικημένες περιοχές όπως οι δομές φιλοξενίας προσφύγων. Η χρονική υστέρηση μεταξύ των επιπέδων του ιικού φορτίου στα λύματα και των κλινικών κρουσμάτων, υπογραμμίζει την ικανότητα έγκαιρης προειδοποίησης και επιβεβαιώνει τη δυναμική της επιτήρησης λυμάτων ως εργαλείο πρόληψης και ελέγχου της πανδημίας.

ΑΑ 68: ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΕΝΝΗΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

Θεανώ Ρουμελιωτάκη¹, Αικατερίνη Κούτρα², Βασιλική Μπενέτου³, Μαριάννα Καραχάλιου^{1,4}, Λήδα Χατζή⁵, Μανόλης Κογεβίνας⁴, Εμμανουήλ Συμβουλάκης¹

1. Κλινική Προληπτικής και Κοινωνικής Ιατρικής, Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ηράκλειο

2. Τμήμα Ψυχολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο

3. Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ

4. ISGlobal, Barcelona Institute for Global Health, Barcelona, Spain 5. Keck School of Medicine, University of Southern California, USA

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Χαρακτηριστικά του ψυχοκοινωνικού προφίλ της μητέρας στην εγκυμοσύνη μπορεί να επηρεάσουν την εγκυμοσύνη και την ανάπτυξη του εμβρύου. Σύμφωνα με τη θεωρία της αναπτυξιακής προέλευσης των νοσημάτων, πρώιμες εκθέσεις, ήδη από την ενδομήτρια περίοδο, μπορούν να διαμορφώσουν τη δια βίου ανάπτυξη και υγεία του ατόμου. Ωστόσο οι περισσότερες μελέτες στηρίζονται σε μεμονωμένα χαρακτηριστικά και δεν αξιολογούν συνδυαστικά τα ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά της μητέρας.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η ανίχνευση των ψυχοκοινωνικών προφίλ σε έγκυες μητέρες αξιοποιώντας πολλαπλά ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά και παράγοντες του τρόπου ζωής της μητέρας, τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την διερεύνηση της επίδρασης των πρώιμων εκθέσεων στην υγεία και ανάπτυξη των παιδιών.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η μελέτη αντλεί δεδομένα από την προοπτική μελέτη «Ρέα» με 1483 ζεύγη μητέρας-παιδιού από μονήρεις κύσεις στο νομό Ηρακλείου (02/2007 έως 02/2008). Η συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε με δομημένες συνεντεύξεις, χρησιμοποιώντας ερωτηματολόγια και σταθμισμένες κλίμακες.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Μητέρες με υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης και εισόδημα, που εργάζονταν δήλωσαν χαμηλότερα επίπεδα άγχους (Stai-trait) και συμπτωμάτων κατάθλιψης (EPDS) κατά την περίοδο της εγκυμοσύνης και της λοχίας. Τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας (EPQ εξωστρέφεια και νευρωτισμός) και οι παράμετροι του κοινωνικού κεφαλαίου (συμμετοχή, ασφάλεια, αποδοχή) έχουν τη μεγαλύτερη επίδραση στην περιγεννητική ψυχική υγεία της μητέρας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα δυνατά σημεία αυτής της μελέτης περιλαμβάνουν τη διαχρονική παρακολούθηση μιας κοορτής μητέρας-παιδιού και την ταυτόχρονη εξέταση πολλαπλών ψυχοκοινωνικών παραγόντων. Τα ευρήματα μπορούν να συμβάλουν στην καλύτερη κατανόηση της σχέσης μεταξύ των ψυχοκοινωνικών εκθέσεων πρώιμης ζωής και της ανάπτυξης του παιδιού, ενισχύοντας την πρόληψη και τις οικογενειακές παρεμβάσεις για την προώθηση της φροντίδας της ψυχικής υγείας της μητέρας.

ΑΑ 69: Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΣΤΟ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ - ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ

Δαφνή Μαριάννα Φωτεινή, Καββαδάς Δημήτρης, Καρακώστας Θεόδωρος, Καραχρυσάφη Σοφία, Παπαμήτσου Θεοδώρα

Εργαστήριο Εμβρυολογίας και Ιστολογίας, Ιατρική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ΔΠΜΣ 'Υγεία και Περιβαλλοντικοί Παράγοντες

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρούσα μελέτη επικεντρώνεται στη διερεύνηση των εργασιακών συνθηκών στον Κρατικό Αερολιμένα Κέρκυρας "Ιωάννης Καποδίστριας" κατά τους θερινούς μήνες, μια περίοδο με έντονη δραστηριότητα λόγω της αυξημένης τουριστικής κίνησης. Παρουσιάζονται η ιστορική εξέλιξη του αερολιμένα, καθώς και τα κλιματικά και γεωλογικά χαρακτηριστικά της περιοχής. Στη συνέχεια, εξετάζονται οι παράγοντες που διαμορφώνουν το μικροκλίμα στους εσωτερικούς χώρους εργασίας και η επίδρασή τους στην υγεία των εργαζομένων, με έμφαση στις επιπτώσεις στο αναπνευστικό τους σύστημα.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ: Πραγματοποιήθηκε αξιολόγηση σε 12 διαφορετικούς χώρους ανάμεσα στις δύο κύριες δομές του αερολιμένα, με 4 επισκέψεις που έλαβαν χώρα τον Αύγουστο του 2023. Κατά τις επισκέψεις, καταγράφηκαν ποιοτικές παράμετροι (αριθμός παρευρισκομένων, κατάσταση παραθύρων, τύπος αερισμού), καθώς και ποσοτικές μετρήσεις (διοξείδιο του άνθρακα, υγρασία, θερμοκρασία). Επιπλέον, αντλήθηκαν βιβλιογραφικά δεδομένα από αξιόπιστες επιστημονικές πηγές, όπως το Science Direct, το Google Scholar και το Emerald Insight.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η σύγκριση των μεθόδων αερισμού με τις ποσοτικές παραμέτρους της υγρασίας και του διοξειδίου του άνθρακα ανέδειξε στατιστική σημαντικότητα $\alpha=0,001$ και $\alpha=0,688$ αντίστοιχα. Όσον αφορά τη σύγκριση της ύπαρξης ανοιχτών ή κλειστών παραθύρων με τη θερμοκρασία και την υγρασία του χώρου, παρατηρήθηκε στατιστική σημαντικότητα $\alpha<0,001$ και $\alpha=0,029$.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Ο τεχνητός αερισμός, η παρουσία μεγάλου αριθμού ατόμων στον ίδιο χώρο και το τακτικό άνοιγμα των παραθύρων επηρεάζουν ουσιαστικά τη θερμοκρασία, την υγρασία και τη συγκέντρωση διοξειδίου του άνθρακα, όπως και άλλων ρυπογόνων ουσιών στον εσωτερικό εργασιακό χώρο. Αυτοί οι παράγοντες έχουν άμεσες επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων, κυρίως στο αναπνευστικό τους σύστημα, και κατ' επέκταση στην απόδοσή τους.

ΑΑ 70: ΣΥΓΚΛΙΝΟΝΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ: Η ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΓΕΝΕΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τσουγένη Αικατερίνη¹, Μποζίνη Άννα², Ρουλίσκοβα Βερόνικα³

1. Νοσοκομειακή Μονάδα Έδεσσας

2. Κέντρο Υγείας Κοζάνης

3. Νοσοκομειακή Μονάδα Έδεσσας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η πανδημία Covid-19 τόνισε τη σημασία της ενίσχυσης της οικολογικής υγείας. Το γενεόγραμμα αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο που διερευνά τις διαγενεαλογικές επιρροές στην υγεία και την ασθένεια, διευκολύνοντας την εξατομικευμένη παρέμβαση και πρόληψη.

ΣΚΟΠΟΣ: Η παρούσα μελέτη στοχεύει στην αξιολόγηση του γενεογράμματος ως εργαλείου για τη χαρτογράφηση αναγκών υγείας και την ενίσχυση των δεξιοτήτων των επαγγελματιών υγείας για την υλοποίηση προγραμμάτων προαγωγής υγείας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Μέσα από μελέτες περιπτώσεων, εξετάστηκε η χρήση του γενεογράμματος στη διαγενεακή εκπαίδευση και η κινητοποίηση της αλλαγής συμπεριφοράς. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας για την αποτελεσματική εφαρμογή του.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Τα αποτελέσματα ανέδειξαν τη συμβολή του γενεογράμματος στην κατανόηση οικογενειακών προτύπων που επηρεάζουν την υγεία, ενισχύοντας την εξατομικευμένη παρέμβαση και την πρόληψη. Το εργαλείο αυτό προάγει την ενδυνάμωση των επαγγελματιών υγείας και των ασθενών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Το γενεόγραμμα αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για την πρόληψη και προαγωγή της υγείας, συνάδει με τις εθνικές πολιτικές και στηρίζει τα δικαιώματα των ασθενών. Όπως αναφέρει ο Oliver Sacks, «Ο φυσιολογικός άνθρωπος είναι αυτός που μπορεί να αφηγηθεί την ιστορία του, έχει ένα παρελθόν, αυτό που δημιούργησε την ταυτότητά του στο παρόν και κάνει σχέδια για το μέλλον του, ακόμα και ως ασθενής».

ΑΑ 71: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟΥ ΤΗΣ PSEUDOMONAS AERUGINOSA ΣΕ ΔΕΙΓΜΑΤΑ ΝΕΡΟΥ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΩΝ ΔΕΞΑΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Μαρίνα Μανωλά¹, Ηλίας Τυροδήμος¹, Ελένη Π. Χριστοφορίδου^{1,2}, Περσεφόνη Ταλιμτζή¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής, Κοινωνικής-Προληπτικής Ιατρικής και Ιατρικής Στατιστικής, Τμήμα Ιατρικής ΑΠΘ, Θεσσαλονίκη

2. Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Τμήμα Ιατρικής Π.Θ., Λάρισα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η *Pseudomonas aeruginosa* είναι αρνητικό κατά gram βακτήριο, το οποίο προκαλεί ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις και είναι επίσης σημαντικός παράγοντας ευκαιριακών λοιμώξεων σε υδάτινα περιβάλλοντα καθώς συνδέεται με μεταδιδόμενες μέσω του νερού εξάρσεις επιπεφυκτίτιδας, ωτίτιδας, δερματίτιδας, σε άτομα που χρησιμοποιούν ακατάλληλα νερά αναψυχής.

ΣΚΟΠΟΣ: Να διερευνηθεί ο επιπολασμός της *Pseudomonas aeruginosa* σε δείγματα νερού που συλλέχθηκαν από κολυμβητικές δεξαμενές της Βορείου Ελλάδος, η χρονική πορεία του επιπολασμού την δεκαετία 2014-2023 και να διαπιστωθεί αν υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της παρουσίας *Pseudomonas aeruginosa* και των δεικτών ρύπανσης νερού σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

ΜΕΘΟΔΟΣ: 2906 δείγματα νερού (2433 από 18 κολυμβητικές δεξαμενές, 391 από Jacuzzi, 41 από ice plunge, 28 από καταρράκτη και 13 από συντριβάνι) συλλέχθηκαν τα έτη 2014-2023, και εξετάστηκαν με την μέθοδο διήθησης δια μεμβρανών για τους βακτηριακούς δείκτες που προβλέπονται απ' την νομοθεσία και για την ύπαρξη *Pseudomonas aeruginosa*.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Θετικά για *Pseudomonas aeruginosa* βρέθηκαν 396/2906 δείγματα (13,6%), εκ των οποίων 294/2433 πισίνες (12,1%), 91/391 Jacuzzi (23,3%), 4/41 ice plunge (9,8%), 4/28 καταρράκτη (14,3%), 3/13 συντριβάνι (23,1%). Το Jacuzzi και το συντριβάνι βρέθηκαν σημαντικά ($P < 0.05$) πιο ακατάλληλα από τις πισίνες, τα ice plunge και τον καταρράκτη ενώ δεν διαπιστώθηκε διαφορά στην απομόνωση των στελεχών *Pseudomonas aeruginosa*.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η παρουσία *Pseudomonas aeruginosa* έχει αποδειχτεί σε διεθνείς μελέτες ως σημαντικός παράγοντας υδατογενών λοιμώξεων. Ωστόσο, δεν περιλαμβάνεται στον Ελληνικό Κανονισμό Υγιεινής (1973) και στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία (2006/7/EK). Χρειάζεται επαγρύπνηση των διαχειριστών για επιμελή κλωρίωση, τακτικούς δειγματοληπτικούς ελέγχους και συμμόρφωση με τις οδηγίες.

ΑΑ 72: Η ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΟΣΥΝΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΕΠΙΠΟΛΑΣΜΟ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣΕ ΥΓΙΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟ

Κατερίνα Ντόκου, Ευανθία Σακελλάρη, Αρετή Λάγιου, Βενετία Νοταρά

Τμήμα Δημόσιας & Κοινωνικής Υγείας, Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Σχολή Δημόσιας Υγείας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Τα καρδιαγγειακά νοσήματα απειλούν τη δημόσια υγεία, διαχρονικά. Η εγγραμματοσύνη της υγείας φαίνεται να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο πλαίσιο της πρωτογενούς πρόληψης των καρδιαγγειακών νοσημάτων.

ΣΚΟΠΟΣ: Η συστηματική ανασκόπηση της σχέσης μεταξύ εγγραμματοσύνης υγείας και του επιπολασμού των καρδιαγγειακών νοσημάτων και καρδιαγγειακών παραγόντων κινδύνου σε υγιή πληθυσμό.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Διεξήχθη συστηματική ανασκόπηση της διεθνούς βιβλιογραφίας σύμφωνα με τις οδηγίες PRISMA κατά το διάστημα Σεπτέμβριο – Δεκέμβριο 2023 στις έγκριτες επιστημονικές βάσεις δεδομένων PubMed και Scopus, καθώς και στη μηχανή αναζήτησης Google Scholar με συγκεκριμένες λέξεις-κλειδιά. Η αναζήτηση επικεντρώθηκε σε περιοδικά με σύστημα κριτών της τελευταίας 15ετίας στην Αγγλική γλώσσα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Συμπεριλήφθηκαν 10 άρθρα που πληρούσαν τα κριτήρια εισδοχής. Οι συμμετέχοντες των μελετών αυτών ήταν συνήθως άτομα άνω των 40 ετών ή και άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Η εγγραμματοσύνη υγείας συσχετίστηκε σημαντικά με τον επιπολασμό των καρδιαγγειακών νοσημάτων και των νοσημάτων που αποτελούν μεταβολικούς παράγοντες κινδύνου, όπως η αρτηριακή υπέρταση, ο σακχαρώδης διαβήτης, η δισλιπιδαιμία και η παχυσαρκία. Επίσης παρατηρήθηκε ότι, άτομα με ανεπαρκή επίπεδα εγγραμματοσύνης υγείας είχαν υψηλότερο καρδιομεταβολικό κίνδυνο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η διαθέσιμη βιβλιογραφία αναδεικνύει τη σημαντική σχέση της εγγραμματοσύνης υγείας στην πρωτογενή πρόληψη καρδιαγγειακών νοσημάτων. Απαιτείται συστηματική διερεύνηση του επιπέδου εγγραμματοσύνης υγείας και καρδιαγγειακού κινδύνου. Επιπλέον, ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η αξιολόγηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την ενίσχυση της εγγραμματοσύνης υγείας αποτελούν σημαντική προτεραιότητα για την προαγωγή της καρδιαγγειακής υγείας.

ΑΑ 73: ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΙΑΚΗΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠΝΟΥ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΡΚΙΝΟΥΣ ΤΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ: ΜΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕΝΤΕΛΙΑΝΗΣ ΤΥΧΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ειρήνη Παγκαλίδου¹, Χρήστος Χαλίτσιος¹, Χρήστος Παπαγιαννόπουλος¹, Γεώργιος Μαρκοζάννης^{1,2}, Rebecca C. Richmond³, Κωνσταντίνος Τσιλίδης^{1,2}

1.Εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

2.Τμήμα Επιδημιολογίας και Βιοστατιστικής, School of Public Health, Imperial College London, London

3.Τμήμα Επιστημών Υγείας του Πληθυσμού, Bristol Medical School, University of Bristol, UK

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η συσχέτιση του ύπνου και της εμφάνισης καρκίνων του αναπαραγωγικού συστήματος παραμένει ασαφής.

ΣΚΟΠΟΣ: Στόχος της μελέτης αυτής είναι να διερευνήσει εάν τα χαρακτηριστικά του ύπνου (διάρκεια, χρονότυπος, αϋπνία και ροχαλητό) επηρεάζουν τον κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου του προστάτη, του ενδομητρίου και των ωοθηκών.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η Μεντελιανή τυχαιοποίηση (MR) δύο δειγμάτων χρησιμοποιήθηκε για την εκτίμηση της συσχέτισης μεταξύ των τεσσάρων χαρακτηριστικών του ύπνου και των καρκίνων. Για τη διεξαγωγή της MR χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από τις μεγαλύτερες μελέτες γενετικής συσχέτισης σε ευρυγονιδιωματική κλίμακα (GWAS), ενώ εφαρμόστηκε η διόρθωση Bonferroni ($0.05/4$ [παράγοντες έκθεσης] $\times 3$ [εκβάσεις]) για πολλαπλές συγκρίσεις.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Η ανάλυση δεν βρήκε ενδείξεις σχέσης μεταξύ της αϋπνίας, της διάρκειας ύπνου, του ροχαλητού και των καρκίνων. Οι εκτιμήσεις έδειξαν σημαντική συσχέτιση μεταξύ του χρονότυπου (βραδινός σε σύγκριση με πρωινό τύπο), του καρκίνου του προστάτη ($OR = 0.95$, 95% CI: $0.90 - 0.99$), και του επιθετικού καρκίνου του προστάτη ($OR = 0.91$, 95% CI: $0.84 - 0.98$). Ωστόσο, αυτά τα ευρήματα δεν επιβίωσαν της διόρθωσης για πολλαπλές συγκρίσεις. Επιπρόσθετα, οι αναλύσεις ευαισθησίας υποστήριξαν τα παραπάνω αποτελέσματα ως προς την κατεύθυνση του μεγέθους επίδρασης, χωρίς ωστόσο να παρουσιάσουν στατιστική σημαντικότητα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Ο χρονότυπος ενδέχεται να αποτελεί παράγοντα που θα μπορούσε να επηρεάσει τον κίνδυνο καρκίνου του προστάτη. Περαιτέρω έρευνα μπορεί να εξετάσει τροποποιητικούς παράγοντες που ενδεχομένως μεσολαβούν σε αυτή τη σχέση.

ΑΑ 74: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΞΙ ΒΕΛΤΙΣΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΓΟΥ ΚΟΙΝΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Μ. Βαφειάδη¹, **Μ. Αναστασάκη¹**, Σ. Παπαδάκη¹, Ε. Πιτέλου¹, Α. Μαγκαναράκη², Α. Αγγελάκη¹, Μ. Μαρκέτου^{1,3}, Χ. Λιονής¹

¹ Τομέας Κοινωνικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Κρήτης

² 7η Υγειονομική Περιφέρεια Κρήτης, Υπουργείο Υγείας ³ Καρδιολογική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, Ηράκλειο, Ελλάδα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Τον Φεβρουάριο του 2023, ξεκίνησε το έργο κοινής δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «CIRCE-JA» για τη μεταφορά βέλτιστων πρακτικών στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, με κύριους στόχους τη μεταφορά και εφαρμογή έξι βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών. Το έργο περιλάμβανε τη διαμόρφωση ποσοτικών και ποιοτικών μεθοδολογιών και δεικτών, μέσα από διαδικασίες συναίνεσης με τη συμμετοχή ευρωπαίων εμπειρογνομόνων και επικεφαλής των πακέτων εργασίας του έργου.

ΣΚΟΠΟΣ: Ο στόχος της συγκεκριμένης δράσης του έργου ήταν η επιλογή δεικτών αξιολόγησης για τη διαπλαστική (formative) και συνολική (summative) αξιολόγηση της υλοποίησης του έργου.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Το εννοιολογικό πλαίσιο που προτάθηκε από τους Proctor et al. (2011) χρησιμοποιήθηκε ως βάση και συγκρίθηκε με το τροποποιημένο πλαίσιο RE-AIM που πρότειναν οι Smith και Hasan (2020). Προτάθηκε η σύνθεση των δύο προσεγγίσεων και ακολουθήθηκε η τροποποιημένη μορφή Delphi για χρήση σε συζητήσεις υβριδικού τύπου για την τελική συμφωνία

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Υιοθετήθηκαν και περιγράφησαν δείκτες, όπως η εμβέλεια, η αποδοχή, η υιοθέτηση και η καταλληλότητα για τη διαπλαστική και η αποτελεσματικότητα, η πιστότητα και η διείσδυση για τη συνολική αξιολόγηση των μεταφερόμενων πρακτικών.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Τα ευρήματα αυτής της δράσης θα υποστηρίξουν τις υπόλοιπες δράσεις του έργου και ιδιαίτερα τη συζήτηση των μεθοδολογιών μεταφοράς και εφαρμογής των επιλεγμένων βέλτιστων πρακτικών.

ΑΑ 75: Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

Χρήστος Δαμάσκος^{1,2}, **Νικόλαος Γαρυπής**^{2,3}, Κωνσταντίνος Φουσέκης¹, Δημήτριος Παπουτσάς³, Ελένη Ευφραιμίδου⁴

1. Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Λαϊκό», Αθήνα

2. Εργαστήριο Πειραματικής Χειρουργικής και Χειρουργικής Ερεύννης «Ν. Σ. Χρηστέας», Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα

3. Χειρουργική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος «Η Σωτηρία», Αθήνα

4. Α' Πανεπιστημιακή Χειρουργική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Αλεξανδρούπολης, Αλεξανδρούπολη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η πολιτική αστάθεια σε χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, κυρίως λόγω στρατιωτικών συγκρούσεων, έχει πυροδοτήσει ένα κύμα εισροών μεταναστών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κορύφωση της μεταναστευτικής κρίσης σημειώθηκε τον Ιούλιο του 2015, επηρεάζοντας βαθιά τα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά συστήματα των πληγέντων εθνών.

ΣΚΟΠΟΣ: Στόχος μας είναι να αναδείξουμε τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των μεταναστών που οδηγήθηκαν στα εξωτερικά χειρουργικά ιατρεία και τις οικονομικές επιπτώσεις τους στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Αναδρομική καταγραφή ασθενών προσφύγων ή μεταναστών, που αναζήτησαν θεραπεία στο χειρουργικό ιατρείο δημοσίου νοσοκομείου, σε ίσες χρονικές περιόδους πριν και μετά την κορύφωση του μεταναστευτικού. Καταγράψαμε ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά ανά περίοδο και έγινε στατιστική σύγκριση.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Στη μελέτη συμμετείχαν 229 ασθενείς μέσης ηλικίας 41.4 ετών, εκ των οποίων οι 98 την πρώτη περίοδο και οι 131 τη δεύτερη. Οι πλέον συνήθεις παθήσεις περιλάμβαναν σκωληκοειδίτιδα (23,6%), χολοκυστίτιδα (10,9%), θρομβοφλεβίτιδα των κάτω άκρων (9,6%), περιπρωκτικό απόστημα (8,3%) και βουβωνοκήλη (5,7%). Το 72.5% των ασθενών υπεβλήθη στο αντίστοιχο χειρουργείο. Στατιστικά σημαντική αύξηση παρατηρήθηκε για τη διάνοξη περιπρωκτικών αποστημάτων ($p=0.012$), την αποκατάσταση βουβωνοκήλης ($p=0.039$) και τη χολοκυστεκτομή ($p=0.05$). Η μέση διάρκεια νοσηλείας παρέμεινε σταθερή (3.9 ημέρες).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η αύξηση των χειρουργικών επεμβάσεων μετά τον Ιούλιο του 2015 είχε οικονομικό αντίκτυπο στο ΕΣΥ. Απαιτούνται περαιτέρω μελέτες για ακριβή συμπεράσματα.

ΑΑ 76: ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΥΛΛΗΠΤΙΚΩΝ ΧΑΠΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΩΝ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μαρία Μουρατίδου¹, Ελισάβετ Καπαγερίδου¹, Χριστίνα Δουλαδίου¹, Ιορδάνης Καμενίδης¹, Αλέξιος Παπάνης¹, Παναγιώτης Τσικούρας², Θεόδωρος Κωνσταντινίδης¹, Χρήστος Κοντογιώργης¹

1. Εργαστήριο Υγιεινής και Προστασίας Περιβάλλοντος, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας ΔΠΘ, Αλεξανδρούπολη

2. Κλινική Γυναικολογίας-Μαιευτικής, Τμήμα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας ΔΠΘ, ΓΠΝΑ, Αλεξανδρούπολη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η καταγραφή του βαθμού εξοικείωσης του γενικού πληθυσμού στην Ελλάδα αναφορικά με τη χρήση των αντισυλληπτικών χαπιών, αποτελεί ισχυρή γνώση στην προσπάθεια της ορθολογικής χρήσης τους.

ΣΚΟΠΟΣ: Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η συλλογή δεδομένων σχετικά με τη χρήση των αντισυλληπτικών χαπιών τις στάσεις και τις αντιλήψεις γύρω από αυτά.

ΜΕΘΟΔΟΣ: Η παρούσα μελέτη διενεργήθηκε μέσω ερωτηματολογίου, απευθυνόμενου σε άτομα άνω των 18 ετών, που ζουν στην Ελλάδα. Η συμμετοχή έγινε εθελοντικά. Η διαδικτυακή διανομή του διεξήχθη από τον Ιανουάριο 2023 έως τον Μάρτιο 2023. Για τη στατιστική ανάλυση επιστρατεύτηκε το IBM SPSS Statistics 27.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ: Το μέγεθος του δείγματος ανέρχεται στα 1.015 άτομα εκ των οποίων το 65% είναι γυναίκες και το 35% άνδρες. 25% των γυναικών έχει κάνει χρήση αντισυλληπτικών χαπιών και 32% έχουν κάνει χρήση του χαπιού της επόμενης ημέρας. Οι γυναίκες 18-24 ετών ήταν πιο πιθανό να χρησιμοποιήσουν αντισυλληπτικά χάπια για τη ρύθμιση του καταμήνιου κύκλου συγκριτικά με αυτές άνω των 25, (OR: 2.014 – 95%, CI: 1,26– 3,20). 67,7% των αντρών ήταν αρνητικοί στη χρήση αντισυλληπτικών χαπιών κυρίως λόγω του φόβου ανεπιθύμητων ενεργειών (64,4%). Οι άνδρες σε σχέση ήταν πιθανότερο να προτείνουν τη λήψη αντισυλληπτικών χαπιών για την αποφυγή ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης, (OR: 2,27, 95% CI:1,02–5,02). Τέλος, το 23,3% του υπό μελέτη πληθυσμού συγκαταλέγει το χάπι της επόμενης ημέρας στις μεθόδους αντισύλληψης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ: Η πλειονότητα των γυναικών δε λαμβάνει αντισυλληπτικά χάπια. Οι ανεπιθύμητες ενέργειες των χαπιών προβληματίζουν τόσο τις γυναίκες όσο και τους άνδρες. Παρότι ο κύριος λόγος χρήσης των αντισυλληπτικών χαπιών είναι η ρύθμιση του καταμήνιου κύκλου, οι άνδρες φαίνεται να τη συσχετίζουν συχνότερα με την αποφυγή ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

A

Agier L.	27
Aguilar R.	25

B

Bañuls M.	25
Basagana X.	27
Bullo M.	80
Bustamante M.	25

C

Casabonne D.	25
Casas M.	27
Castro M.	27
Christakoudi S.	103
Conti D.V.	27

D

Delgado-Saborit J.M.	25
Dobaño C.	25
Dossus L.	103

E

Espinosa A.	25
-------------	----

F

Fonseca V.R.	18,85
Fossati S.	27

G

Grazuleviciene R.	27
Gunter M.J.	103

H

Haug L.S.	27
Hernandez A.V.	90
Hoogh K.	47

K

Keun H.	27
---------	----

L

Li Z.	27
Llor C.	17
Lopez-Valcarcel B.G.	17

M

Maitre L.	27
Manson D.	25
Marin N.	25
Martins H.	18,85
Maurolagoitia I.	25
McConnel R.	27
McEachan R.	27
Moncunill G.	25

N

Nieuwenhuijsen M.	27
-------------------	----

P

Pembrey L.	25
------------	----

R

Richardson C.	70
Richmond R.C.	116
Robinson O.	27
Rojas-Gil A.P.	57

S

Sangenis A.G.	17
Santa Marina L.	25
Siskos A.P.	27
Slama R.	27

T

Taxis K.	17
Thomsen C.	27
Timmons S.	55

U

Urquiza J.	27
------------	----

V

Vidal M.	25
Vrijheid M.	25,27

W

Warembourg C.	27
Wright J.	27

A

Αμαραντίδης Κ.	61
Αγγελάκη Α.	117
Αϊδενλή Α.	89
Αλμπέρη Ε.Α.	64,68
Αλμπέρης Α.	64,68
Αλίβερης Δ.	110
Αναγνώστου Χ.	11,15
Αναστασάκη Μ.	13,16,17,117
Ανδρεοπούλου Α.	46
Ανέστης Α.	86,104
Αντωνογεώργος Γ.	57
Αντωνοπούλου Α.	60
Ανυφαντάκης Δ.	16
Αποστολοπούλου Α.	60
Αραμπατζή Π.	86
Αρβανίτη Α.	51
Ασημακόπουλος Α.Γ.	80
ΑΣΛΑΝΙΔΟΥ Β.	95
Αυγουλέα Κ.	76

B

Βαβανού Κ.	65,66,67
Βαγδατή Ε.	62,91,93
Βαδικόλιας Κ.	51
Βασιλειάδου Δ.	31
Βασιλείου Ε.	6
Βασιλείου Χ.	109
Βάσσης Β.	71
Βατόπουλος Α.	101
Βαφειάδη Μ.	27,99,117
Βελονάκη Β.Σ.	55
Βελουδάκη Α.	4,63
Βήτα Ε.	89
Βήτας Α.	89
Βήττα Ι.	62
Βλαδένης Θ.	49
Βλαχοδημητροπούλου Α.	50
Βλάχος Γ.	12
Βλάχου Ε.	77
Βογιάνη Ε.	78
Βολιτάκη Κ.	12
Βόλκος Π.	22
Βολτέζου Α.	71,72
Βούκουνα Α.Μ.	84

Γ

Γαβανά Μ.	34
Γαλάνης Π.	56,95
Γαλανός Ι.	32
Γαρμπής Ν.	118
Γελαστοπούλου Ε.	59
Γεωργακοπούλου Θ.	10
Γεωργίου Ε.	41
Γεωργίου Α.	76
Γιαννακόπουλος Γ.	48
Γιαννακοπούλου Σ.	54
Γιορμέζης Ν.	60
Γιώγλου Α.	109
Γιώργη Ε.	58,84
Γιώση Ε.	10,45,46
Γκαρτζονίκα Κ.	110
Γκιούλα Γ.	10,45,46
Γκολφινόπουλου Κ.	46
Γουλής Δ.Γ.	7
Γουργουλιάνης Κ.	69

Δ

Δαμάσκος Χ.	118
Δαρδαβέσης Θ.	11,15,19,20,21,40,85,92,96
Δαφνή Μ.Φ.	112
Δημητριάδου Ι.	52,53
Δημητρίου Ι.	78
Δημοπούλου Ι.	10,45,46
Διαμάντη Χ.	110
Διαμάντης Δ.	4
Διαμαντόπουλος Α.	11
Διαμαντόπουλος Γ.	76
Δίνας Κ.	64,68
Δουλαδίρη Χ.	119
Δουνδουλάκης Ι.	88
Δρούγγος Β.	106
Δρούγγος Ν.	63

Ε

Έγγελη Β.	39
Εξηντάρη Μ.	45,46
Ευαγγέλου Ε.	81
Ευφραιμίδου Ε.	118

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ζ

Ζανάι Χ.	60
Ζιάκα Β.	40
Ζιώγα Ε.	4,63
Ζούλιας Ε.	55
Ζυγούρη Μ.	83
Ζωγάκης Ι.	15
Ζώτα Κ.	63

Θ

Θεολογίδης Ι.	27
Θεοφίλη Ε.	97,98,101,102
Θυμιούδη Α.	53

Ι

Ιωακειμίδης Ν.Σ.	105
------------------	-----

Κ

Καμέκας Α.	9,12
Καμενίδης Ι.	119
Καμπούρη Μ.	99
Καββαδάς Δ.	112
Καζάκος Κ.	108
Καλμπουρτζή Α.	84
Καλαμπαλίκη Ο.	106
Καλαμπόκη Α.	30, 108
Καλαθάρης Μ.	21
Καλοκαιρινού Α.	56
Καναβού Ε.	70
Καπαγερίδου Ε.	119
Καραγιάννη Ι.	61
Καραγιάννη Β.	79
Καραδήμας Κ.	26,97,98,102
Καρακώστας Θ.	112
Καραντάνη Α.	62,93
Καρατζάνης Α.	32
Καραχάλιου Μ.	25,27,99,111
Καραχρυσάφη Σ.	112
Καρελή Α.	35
Καρκάνα Μ.Ν.	17
Καρνάκη Π.	63
Καρυώτη Α.	62,91,93
Κασάπη Σ.	106
Κάσδαγλη Μ.Ι.	47
Κάσσανδρος Κ.	87

Κατσάνος Κ.	81,82
Κατσαούνη Μ.	51
Κατσάς Κ.	4
Κατσουγιάννη Κ.	47
Κιαχόπουλος Γ.	109
Κλώνα Κ.	8
Κομίλης Δ.	62
Κογεβίνης Μ.	25,27,99,111
Κοκκέβη Α.	70
Κόκκου Σ.	57
Κολλάρου Β.	48
Κόλλια Φ.Ε.	44
Κοντογιώργης Χ.	35,51,61,74,83,84,87,119
Κορνηλάκη Α.	57
Κοσμάδακη Ε.	6
Κοτσιανίδης Ι.	61
Κούβαρη Μ.	4,63
Κουβάτα Β.	37
Κούβελος Δ.	38
Κουγιουμτζόγλου Ι.	38
Κουκάκη Τ.	61
Κουρέας Μ.	110
Κουρή Ν.	93
Κουριαννίδη Ε.	76
Κουρλαμπά Γ.	28
Κούρτης Α.	106
Κουτεντάκη Ε.	36
Κούτρα Κ.	99
Κούτρα Α.	111
Κουτσογιούτσου Α.	110
Κουτσοτόλη Α.	110
Κράββαρη Χ.Μ.	31
Κρεντήρης Δ.	5
Κυριακίδου Γ.	11
Κυριακίδου Σ.	91
Κυρίτση Μ.	110
Κυρώζης Α.	29
Κωνσταντακοπούλου Ο.	95
Κωνσταντινίδης Θ.Κ.	6,14,24,35,37,51,58,61,71,72,73,74,83,84,87,119
Κώνσταντος Γ.	109
Κωστοπούλου Δ.	99

Λ

Λάμπρου Α.	28
Λάγιου Α.	5,9,12,38,57,65,66,67,96,107,115
Λάγιου Π.	47
Λεοντιάδης Λ.	99
Λέσι Ε.	10,45,46
Λιάπης Κ.	61
Λιβά Γ.	32
Λιναρδάκης Μ.	13,16,22,32,36
Λινού Α.	4,63
Λιονής Χ.	13,16,17,117

Μ

Μαγκαναράκη Α.	117
Μαϊκούση Ε.	26,97,98
Μακρής Κ.Χ.	19,20,31
Μαλλίνη Σ.	91,93
Μανδελενάκη Μ.	75
Μανδηλαρά Γ.	8,41,94,100
Μανιαδάκης Ν.	38
Μανιατάκου Χ.	109
Μανισαλίδης Ι.	73
Μάνου Μ.	80
Μανταδάκη Α.	23,36
Μαντζάνα Π.	10
Μανωλά Μ.	114
Μαργετάκη Κ.	27,99
Μαργιούλα-Σιάρκου Γ.	64,68
Μαργιούλα-Σιάρκου Χ.	64,68
Μαρκέτου Μ.	117
Μαρκοζάννες Γ.	30,80,81,82,90,103,108,110,116
Μαρκοπούλου Α.	7
Μαρκοπούλου Γ.Μ.	54
Ματιάκης Α.	11,15
Μαυρέα Σ.	53
Μαυροπούλου Μ.	41
Μειμέτη Ε.	52,53
Μελέτης Γ.	10
Μέλλου Κ.	26,41
Μίξιου Μ.	68
Μουάτσου Χ.	99
Μουρατίδου Ε.	45
Μουρατίδου Μ.	119
Μουρελάτος Σ.	12

Μουρέλλου Ε.	32
Μπαλτά Μ.	63
Μπάνη Κ.	91,93
Μπαρμπούνη Α.	65,66,67,107
Μπάρκας Φ.	30
Μπαρτζώκας Α.	110
Μπάσιος Α.	30,108
Μπεμμή Β.	25
Μπεζιρτζόγλου Ε.	24,58,71,72,73,84
Μπενέτου Β.	70,111
Μπιλίνης Χ.	69
Μπίρος Δ.	90
Μπλουγουρά Α.	8
Μποζίδης Π.	110
Μποζίνη Α.	113
Μπολανάκη Ι.	45
Μπόνιου Κ.	64
Μπούρη Μ.	5
Μυριδάκης Α.	99

Ν

Νένα Ε.	6,14,35,37,40,51,58,71,74
Νικολακοπούλου Ε.	62
Νοταρά Β.	57,65,66,67,115
Νούσης Λ.	110
Ντζάνη Ε.	30,81,82,108,110
Ντόκου Κ.	115

Ξ

Ξυμιτίδης Α.	18,85
--------------	-------

Ο

Ολμπασάλης Ι.	84
Ορφανός Φ.	29,70
Ουζουνηλία Ε.	92,96

Π

Παγκαλίδου Ε.	88,105,116
Παγκοζίδης Η.	15,18
Παλαιοπάνος Κ.	29
Παλίλης Λ.	41
Πανά Α.	55
Παναγιωτάκος Δ.	57
Παναγοπούλου Π.	19,20,21,85
Παπαμήτσου Θ.	112
Παπαγεωργίου Σ.Γ.	29

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Παπαγιάννης Δ.	69
Παπαγιαννόπουλος Χ.	80,103,116
Παπαδάκη Σ.	117
Παπαδάκης Α.	9,12,36
Παπαδάκης Ν.	86,104
Παπαδημητρίου Ν.	7,34
Παπαδόπουλος Ν.	32
Παπαδοπούλου Ε.	27
Παπαδοπούλου Μ.	50
Παπακοτούλας Π.	64
Παπάνας Α.	119
Παπανδρέου Χ.	80,103
Παπαχρήστου Ε.	28
Παπαχρήστου Χ.	78
Παπουτσάνης Ε.	104
Παπουτσάς Δ.	118
Παππά Α.	18,85
Παππά Ο.	26,97,98,102
Παρασκευής Δ.	31
Παρίσης Ι.	107
Πελετίδη Α.	74
Πεσιρίδης Θ.	55,56
Πετούσης Σ.	64,68
Πετρίδης Μ.	74
Πήττας Σ.	52
Πινότση Δ.	63
Πιτέλου Ε.	117
Πιτσούλης Γ.	9,12,36
Πολέμης Μ.	26, 97,98,100,101,102
Πολυζωγοπούλου Ε.	107
Ποτήρη Ε.Α.	44
Πουρνάρα Ζ.	13
Προκοπάκης Ε.	32
Πρωτονοταρίου Ε.	10

Ρ	
Ραχιώτης Γ.	28
Ρίζος Ε.	30,108
Ροδιτάκης Α.	12
Ρουμελιωτάκη Θ.	25,27,99,111
Ρουλίσκοβα Β.	113
Ρούσσοι Σ.	39
Ρώσσοι Α.	14

Σ

Σμυρνάκης Ε.	34
Σαμόλη Ε.	47
Σακελλάρη Ε.	5,115
Σαλώνης Α.Γ.	88
Σαρίδη Μ.	44,52
Σδόγκος Ε.	52
Σερντάρη Α.	51
Σίμου Ε.	33,75,76,77
Σιδερόγλου Θ.	26,41,97,98
Σιδηροπούλου Γ.	87
Σκαπινάκης Π.	90
Σκίτσου Α.	95
Σκούρα Λ.	10
Σκρέκα Θ.	54
Σουλιώτης Κ.	44
Σουρβίνος Γ.	13
Σουρτζή Π.	55
Σπηλιοπούλου Ι.	26,97,98
Σταμούλη Α.	104
Στανίτσα Ε.	29
Σταυρόπουλος Α.	71,72,73
Σταυροπούλου Ε.	24,58,71,72,73
Σταύρου Μ.	70
Στεφανής Χ.	24,58,71,72,73,84
Στεφάνου Ε.	99
Στρυμπώνης Θ.	18,85
Συμβουλάκης Ε.	16,22,23,32,36,111
Συγκούνα Α.	19,20
Σύψα Β.	39
Σχορετσανίτη Σ.	28
Σωτηρόπουλος Χ.	60

Τ

Ταλιμτζή Π.	114
Τελλίδου Χ.	89
Τζήκα Σ.	59
Τζιούτζια Σ.	105
Τζουκμάνη Α.	26,97,98
Τζουλάκη Ι.	80,103
Τόσκα Α.	44,52
Τρυφινοπούλου Κ.	26,97,98,101,102
Τρυψιάνης Γ.	51
Τσαμάνδουρας Ι.	32

Τσαλή Λ.	81,82	Χατζηχριστοδούλου Χ.	28,41,110
Τσανίδου Ε.	6,14,37	Χονδρονικόλα Π.	54
Τσαούση Α.	94	Χριστάκη Ε.	110
Τσάπα Χ.	92,96	Χριστοδούλου Μ.	69
Τσαρπατσάνη Κ.Ε.	90	Χριστοφορίδη Μ.	45,46
Τσάρας Κ.	69	Χριστοφορίδου Ε.	114
Τσελεμπόνης Α.	84	Χρυσικού Μ.	19,20
Τσίμτσιου Ζ.	7,11,15,18,19,20,21,31,40,85,92,96	Χρυσοστόμου Α.	26,41,97,98
Τσίγαλου Χ.	24,58,61,71,72,73	Ψ	
Τσικούρας Π.	119	Ψαλίδα Π.	31
Τσιλάκης Δ.	107	Ψωμά Σ.	99
Τσιλίδης Κ.	30,80,81,82,90,103,108,110,116		
Τσινάρης Ζ.	10		
Τσίτσου Λ.	33		
Τσιώνη Κ.	62,91,93		
Τσουγένη Α.	113		
Τσουκάλης – Χαϊκάλης Ν.	79		
Τυροδήμος Η.	15,21,92,114		
Τυχάλα Α.	10		
Φ			
Φίλης Π.	81		
Φιλιππίδη Ε.Ι.	75		
Φλίνδρης Σ.	64		
Φουσέκης Κ.	118		
Φραδέλος Ε.	52		
Φροσύνης Α.	19,20		
Φωσκόλου Α.	4,63		
Φωτιάδης Δ.Ι.	90		
Φωτίου Α.	70		
Χ			
Χάιδις Α.Μ.	7,34,88,105		
Χαιρέτη Ε.	70		
Χαλβαντζής Α.	62		
Χαλίτσιος Χ.Β.	80,82,90,103,116		
Χανιώτης Δ.	79		
Χανιώτης Φ.	79		
Χαντζή Χ.	30		
Χαραλάμπους Γ.	95		
Χαροντάκη Α.Μ.	16		
Χατζάκη Α.	71		
Χατζάκης Α.	39		
Χατζή Λ.	27,99,111		
Χατζή Χ.	108		

